

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

—●—
2'nci Toplantı

24 Haziran 2021 Perşembe

—●—

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- (2/3677) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olup olmadığı hususuna ilişkin görüşmeler

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 96 Milletvekilinin; Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanun Teklifi (2/3677)

—●—

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU

2'nci Toplantı

24 Haziran 2021 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Millî Savunma Komisyonu saat 14.02'de açıldı.

(2/3677) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olup olmadığı hususunda usul görüşmeleri yapıldı.

(2/3677) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olup olmadığı hususunda yapılan oylama sonucunda teklifin Anayasa'ya uygun olduğu hususu kabul edildi.

Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 96 Milletvekilinin; Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanun Teklifi'nin (2/3677) tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanarak maddelerinin görüşmelerine başlandı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, 28 Haziran 2021 Pazartesi günü saat 11.00'te toplanmak üzere saat 19.23'te toplantıya son verildi.

24 Haziran 2021 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: İsmet YILMAZ (Sivas)

BAŞKAN VEKİLİ: Refik ÖZEN (Bursa)

SÖZCÜ: Mehmet Sait KİRAZOĞLU (Gaziantep)

KÂTİP: Mustafa Hidayet VAHAPOĞLU (Bursa)

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Milli Savunma Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, değerli milletvekillerimiz, ilgili kurumlarımızın, sendikalarımızın değerli temsilcileri, basınımızın güzide mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 8’nci toplantısını açıyorum.(*).

Toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Milli Savunma Komisyonumuzun değerli üyeleri, bugünkü toplantımızın gündemi, 22 Haziran 2021 Salı günü sizlere yazılı olarak iletilmiş ve ayrıca Türkiye Büyük Millet Meclisi uzantılı e-posta adreslerimize de gönderilmiştir.

Gündemimizde, Meclis Başkanlığına 17 Haziran 2021 tarihinde, esas Komisyon olarak Komisyonumuza, tali Komisyon olarak ise Plan ve Bütçe Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen, (2/3677) esas numaralı Makina ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanun Teklifi yer almaktadır.

Gündemimizdeki teklifle ilgili tali Komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu, teklifin süresi içinde kendi Komisyonlarında görüşülmesinin öngörülmediğini Komisyonumuza yazılı olarak bildirmişlerdir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Başkanım, burada Anayasa’ya aykırılıkla ilgili bir usul tartışması açmak istiyorum müsaadenizle.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Tabii, buyurun.

II.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- (2/3677) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Anayasa’ya aykırı olup olmadığı hususuna ilişkin görüşmeler

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli misafirler, basın emekçileri; öncelikle hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Makina ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanun Teklifi incelendiğinde, ilgili Bakanlık Millî Savunma Bakanlığı olan bir kamu iktisadi teşebbüsü statüsündeki Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun anonim bir şirkete dönüştürüldüğü görülmektedir. Söz konusu kanun teklifi, kamu yararı içermemektedir. Anayasa’nın 3’üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesine göre “Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür.” Anayasa’nın 5’inci maddesine göre

* Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

“Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak” devletin temel amaç ve görevlerindendir. Anayasa Mahkemesine göre, Anayasa’nın 2’nci maddesindeki hukuk devleti ilkesi gereğince yasama işlemlerinin kişisel yararları değil, kamu yararıyla gerçekleştirilmek amacıyla yapılması zorunludur, bu konuda Anayasa Mahkemesi kararı da mevcuttur.

Kanun teklifinin genel gerekçesinin ilk paragrafı “Türk savunma sanayiinin temelini oluşturan Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu” ve ikinci paragrafı “Mühimmat, silah, roket, patlayıcı ve diğer savunma ürünleri konusunda Türk Silahlı Kuvvetleri ve güvenlik güçlerinin en önemli tedarikçisi konumunda olan Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu” nitelemeleriyle, MKE’nin Türkiye devleti açısından taşıdığı başat önemi ikrar etmektedir. Teklifin 4’üncü maddesinde, şirketin bu maddede öngörülen faaliyetleri “millî güvenlik hedefleri doğrultusunda” gerçekleştirilecektir denmektedir.

Türk milletinin bağımsızlığı ve bütünlüğü ve ülkenin bölünmezliğini tehlikeye atacak bir kanunun, kamu yararı taşımayacağı açıktır. Bu itibarla Anayasa’nın 2, 3 ve 5’inci maddeleri beraberce dikkate alındığında, millî güvenlik hedefleri doğrultusunda, Türk savunma sanayisinin temelini oluşturan ve şu hâlde devletin idamesi için zaruri bir kamu iktisadi teşebbüsü olan ve alternatifi de bulunmayan MKE’nin, tüm kadrosu özel hukuka tabi personelden müteşekkil şekilde ve uygun kamusal yönetim ve denetim kural ve ölçülerinin aşındırıldığı bir kulvara sokularak anonim şirkete çevrilmesinde kamu yararı yoktur. Genel gerekçede de MKE’nin gelişen teknolojiye ayak uydurması, üretim, imkân ve kabiliyetlerinin artırılması, nitelikli personelin istihdamının sağlanması gibi nedenlerle günümüz ticari hayatının gerekliliklerine uygun yapısal dönüşüme ihtiyaç duyulduğu belirtilmektedir ancak teknoloji, üretim ve personel açısından gerekli niteliksel ilerlemenin sağlanması için MKE’nin anonim şirket biçimine büründürülmesi gerekmediği gibi, doğrudan Türkiye’nin bağımsızlığı ve ülkesinin bölünmez bütünlüğü açısından yeri doldurulamaz bir konumda olan MKE’nin yapısına ilişkin tartışmanın da ticari hayatın gereklilikleri üzerinden yapılması mümkün değildir.

Türkiye devleti bir şirket değildir değerli arkadaşlar, kaldı ki 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin 4’üncü maddesinin 2’nci fıkrası, zaten hâlihazırda “Teşebbüsler, bu Kanun Hükmünde Kararname ile saklı tutulan hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabidir.” hükmünü içermektedir. Kanun teklifi ise var olan bu statüyle yetinmemekte ve MKE’nin anonim şirkete dönüştürülmesi yoluyla, ileride olası bir özelleştirmenin de yolunu açmaktadır; bu, birinci konu.

İkinci olarak, yine Anayasa’ya aykırılık olarak değerlendirdiğimiz husus: Teklifin 3’üncü maddesinin 3’üncü fıkrasına göre, şirketin sermayesinin tamamının Hazineye ait olacağı net bir şekilde öngörülmüyor. “Denetim” alt başlıklı 5’inci madde ise şu şekildedir: “Şirket, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun yetkilendirdiği bağımsız denetim kuruluşları arasından Genel Kurul kararı ile belirlenecek kuruluş tarafından bağımsız denetime tabi tutulur. Hazırlanan bağımsız denetim raporu, Genel Kurula sunulmasını müteakip Şirket tarafından Bakanlık ve Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilir.” Ancak Anayasa’nın “Kamu iktisadi teşebbüslerinin denetimi” başlıklı 165’inci maddesindeki “Sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak Devlete ait olan kamu kuruluş ve ortaklıklarının Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesi esasları kanunla düzenlenir.” hükmü açısından değerlendirildiğinde teklifin “Denetim” başlıklı 5’inci maddesi bir eksiklik, dolayısıyla Anayasa’ya aykırılık arz etmektedir çünkü teklifin bu maddesi denetimin sayılan işlemlerle sınırlı olduğu şeklinde yorumlanabilir ki teklif edilen maddede de Türkiye Büyük Millet Meclisi denetimine atfı yoktur. Anayasa’nın 165’inci maddesi gereği ya Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetimi için yeni bir yöntem ortaya konulmalı ya da 4 Temmuz 1987 tarihli 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin

Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve 2010 tarihli 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'na atıfta bulunulmalıdır. Sermayesinin tamamı Hazineye ait olarak kurulan, öngörülen anonim şirketin denetiminin teklif edilen maddeyle sınırlı tutulması Anayasa'nın 165'inci maddesine doğrudan aykırılık teşkil etmektedir. Bu nedenle, kanun Anayasa'ya aykırıdır. Komisyonun bunu değerlendirerek kanun teklifinin geri çekilmesini talep ediyoruz.

Teklifin geçici madde (1)'inci fıkrası uyarınca, kanunun yürürlüğe girdiği tarihi müteakip altı aylık sürenin sonundan itibaren şirkette özel hukuk hükümlerine tabi olmayan personel çalıştıramayacağı belirtilmektedir. Buna karşın hâlihazırda MKE'de zaten İş Kanunu'na tabi şekilde çalışan 2.900 civarı personel bulunmaktadır ve Kurumun kadrosunun bütünüyle özel hukuka tabi personelden ibaret hâle getirilmesinin herhangi bir meşru gerekçesi de bulunmamaktadır. Kaldı ki Türkiye'nin güvenliğiyle ilgili merkezî bir kurum olan MKE'nin bütünüyle özel hukuk hükümlerine tabi personele teslim edilmesi ciddi istihbarat risklerini de içermektedir. Teklifte öngörülen personel rejiminin ve personele ilişkin geçiş hükmünün uygulamada Kurumda çalışan kamu görevlileri açısından çok yönlü hak ihlallerine yol açacağı da öngörülmektedir.

Bütün bu hususların Komisyonumuzca değerlendirilerek teklifin reddedilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Peki, Özgür Bey, teşekkür ediyorum.

Ramazan Bey, bu konuya ilişkin, sadece bu konuya ilişkin, geneli üzerine değil de...

Buyurun.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teklifin Anayasa'ya aykırılıkla herhangi bir ilişkisi yok. Zaten şu an Makina Kimya, KİT kapsamında, kamu iktisadi devlet teşekkülü. Makina Kimya'yı KİT kapsamından çıkaran, Hazineye bağlayan, Hazinesin, Türk Ticaret Kanunu'na göre, Millî Savunma Bakanlığı sevk ve idaresinde bir anonim şirket kuruyoruz. Yani kamuyla bağı devam ediyor, kesinlikle özelleşmiyor. Sadece özel şirket mantığıyla çalışabilecek altyapıyı, hukuki mevzuatı getiriyoruz. Kanuna ya da Anayasa'ya aykırılık yoktur.

Arz ederim.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Özgür Bey, teşekkür ederim.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayıştay denetimiyle ilgili...

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Yok, Sayıştay Kanunu'nda çok açık hüküm var. Sermayesinin yarıdan fazlası kamuya ait olan yerlerde Sayıştay kontrolü devam ediyor, denetimi devam ediyor.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Denetimler devam ediyor.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Dolayısıyla burada o sizin ifade ettiğiniz 5'inci maddedeki denetim Sayıştay denetimine, Hazine ve Maliye Bakanlığının denetimine, Millî Savunma Bakanlığının denetimine ilaveten ek bir denetim getiriyor.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – O zaman maddenin öyle düzenlenmesi gerekiyor.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Yani o maddenin görüşmelerinde tekrar bunu oraya getiririz. Bir başka husus...

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Orada da Anayasa'ya aykırılık söz konusu.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Anayasa’ya aykırı olan bir teklifi Meclis Başkanımız komisyonlara havale dahi etmez. Kaldı ki genel uygulamalar ve hepimiz de biliyoruz ki birçok... TÜRK SAT’ı örnek vereyim, yüzde 100 sermayesi kamuya aittir, anonim şirkettir, görüşüldü. Dolayısıyla da Meclisimizde daha önceki uygulamalar da var ki bu teklifin Anayasa’ya aykırılığı yoktur.

Geneli üzerindeki görüşmelere devam ediyoruz.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Uğur Bayraktutan da bu konuda bir görüş bildirecek.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Tabii.

Uğur Bey, buyurun.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum.

Değerli Başkanım, ben Millî Savunma Komisyonuna ilk olarak katılıyorum. O anlamda sizi ve bütün arkadaşları saygıyla selamlıyorum.

Ben daha önce uzun yıllar Anayasa Komisyonunda görev yaptım. Biraz önce Özgür arkadaşımızın ileri sürmüş olduğu hususları tekrara girmeme açısından tekrarlamayacağım ama bu şekilde bir iddiaya ilişkin, Anayasa’ya aykırılığın olup olmadığına ilişkin asli komisyonun Anayasa Komisyonu olduğu kanısındayız biz. Buna ilişkin itirazlar olduğu zaman, Anayasa’ya aykırılık itirazları olduğu zaman -yaklaşık altı yıl görev yaptım- Anayasa Komisyonuna, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Anayasa Komisyonuna usulen de olsa bir Anayasa’ya aykırılık iddiası var mıdır, yok mudur diye bir yazıyla sorardı. Anayasa Komisyonu Başkanı Komisyonu toplamadan -yani Burhan Kuzu, Allah rahmet etsin- aslında, Komisyon üyeleriyle bir istişare yapıp bu konuda Anayasa’ya bir aykırılık olup olmadığı konusunda Komisyonun görüşlerini alıp tali komisyon görevini yapacak diğer komisyonlara bildirim yapması gerekirdi ama o zamanki rahmetli başkan bu konuda usulen de olsa “Bir Anayasa’ya aykırılık iddiası yoktur.” diye bir şeyde bulunurdu, bir yazı koyardı dosyaya ve diğer tali komisyonlar bu incelemeyi yapıyorken yazıyı görüp en azından “Burada herhangi bir şekilde Anayasa’ya aykırılık iddiası yoktur.” diye her ne kadar usuli işlem tamamlanmamış olsa da Başkanın yazısını ileride bir yasal denetime; yarın, bir gün bir Anayasa Mahkemesi incelemesinde, evet, “Anayasa’yla alakalı bu usuli işlem tamamlanmıştır.” şeklinde bir yazıya gerek olurdu veya bir usuli eksiklik tamamlanırdı. Bu konuda ben Başkanlığınızın değerli milletvekilimin yapmış olduğu itirazlar doğrultusunda -Anayasa Komisyonundan da bir beklenti içerisinde değiliz ama- biraz önce ileri sürülen 1, 2, 3 ve diğer maddeler konusunda, 5’inci madde konusunda aykırılık olup olmadığı konusunda en azından Anayasa Komisyonunun bir görüşünün olmasının, Anayasa’ya aykırılık açısından ileride kanunların Anayasa’ya uygunluğunun yargısal denetimiyle alakalı bir hukuki yolun izlenmesi karşısında mutlaka dosya içerisinde veya komisyon tutanakları içerisinde olması gerektiğine inanıyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Uğur Bey, teşekkür ediyoruz.

Daha önce de ifade edildiği gibi bir Anayasa’ya aykırılık yoktur ama...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım, araya girebilir miyim?

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Ramazan Bey, buyurun lütfen.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – İç Tüzük, komisyonlarda görüşülen yasalarla ilgili, tekliflerle ilgili İç Tüzük madde 38 Anayasa’ya uygunluğun denetlenmesi “Komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasa’nın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle

yükümlüdür.” Dolayısıyla Başkanım, söz verdi. Bir komisyon bir teklifin Anayasa’ya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden... Demek ki şu aşamada bir oylama gerekiyor.

Arz ederim.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Estağfurullah.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Hayır, ben bunu Başkanlığın komisyona sevkı açısından söyledim.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Uğur Bey, teşekkür ediyorum.

Ramazan Bey, size de teşekkür ediyoruz.

Dolayısıyla biz burada bir Anayasa’ya aykırılık sorunu görmüyoruz ve Komisyonun oylamasına sunacağım. Komisyondaki çıkan karar neyse de ona uyarız.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Muhakeme yolu açık zaten.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Tabii, tabii, her zaman.

Özgür Ceylan Bey’in ileri sürdüğü, Uğur Bayraktutan Bey’in de tekraren ifade ettiği teklifin Anayasa’ya aykırılığı hususundaki görüşü Komisyonumuzun onayına sunuyorum: Aykırılık diyenler... Anayasa’ya uygundur diyenler... Teklif, Anayasa’ya uygundur ve görüşmelerine devam ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, millî savunma sanayimizim köklü kuruluşlarından olan Makina Kimya Endüstrisi Kurumu bilindiği üzere 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında 1984 yılından bu yana bir iktisadi devlet teşekkülü olarak faaliyet göstermektedir. Yine bilindiği gibi, Kurum, 2001 yılında Resmî Gazete’de yayımlanan ana statü değişikliğiyle Millî Savunma Bakanlığının ilgili kuruluşu hâline getirilmiştir. Bugün görüşeceğimiz kanun teklifiyle Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tabi, Millî Savunma Bakanlığına bağlı bir kamu şirketi statüsünde yeniden yapılandırılması amaçlanmaktadır. Makina Kimya Endüstrisi Kurumunun uluslararası alanda faaliyeti dikkate alınarak kamunun tabi olduğu birtakım kısıtlardan ari, özel hukuk hükümlerine tabi ve uluslararası piyasa şartları da dikkate alınmak suretiyle kârlılığı, verimliliği, sürdürülebilirliği ve katma değerli ürün ve hizmetler üretmeyi hedefleyen, ticari esaslara göre işletilmek üzere bir anonim şirket statüsüne kazandırılması amaçlanmaktadır. Anonim şirket olarak, ticari faaliyetleri yönetim kurulu marifetiyle yürütülecek olup piyasadaki ticari gelişmelere yönelik hızlı cevap verilebilecek, dinamik bir yapıya sahip olacaktır. Klasik kamu personel rejiminden farklı olarak İş Kanunu’na tabi, nitelikli ve tecrübeli personel istihdamı, istihdam edilenlerin devamı, sektörel koşullara göre düzenlenmiş mali haklar ve performans esaslı çalışma koşulları gibi esnek personel uygulamaları da yapılabilecektir. Anonim şirket olarak kendi bütçesini hazırlayacak, özellikle yatırım kararları yönetim kurulu tarafından alınacak. Bu kararlarda Türk Ticaret Kanunu çerçevesinde basiretli bir tacir olmanın gereği olan ticari kârlılığın esas alınmasının yanı sıra şirket stratejik hedefleri de dikkate alınarak kamu bütçe mevzuatına tabi olmadan hızlı ve etkin karar alınacak ve uygulanacaktır. Bu doğrultuda kanun teklifiyle Makina ve Kimya Endüstri Anonim Şirketinin kuruluşu, yönetimi, denetimi; görev, yetki ve sorumlulukları ile şirket personelinin statüsüne ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.

Ayrıca Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun anonim şirket statüsünde yeniden yapılandırılacak olmasından dolayı mevcut Kurum personeli intibaklarına ilişkin esaslar ile geçiş hükümlerinin düzenlenmesi de öngörülmektedir.

Yürürlük ve yürütme maddeleri dâhil toplam 12 madde ve 2 geçici maddeden ibaret bu teklifle yapılacak düzenlemelerin ülkemiz ve savunma sanayimiz için yararlı olmasını diliyorum.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, şimdi teklif hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere sözü teklifin ilk imza sahibi olan Kırıkkale Milletvekili Sayın Ramazan Can'a veriyorum.

Ramazan Bey, buyurun.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 96 Milletvekilinin; Makina ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanun Teklifi (2/3677)(**)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, saygıdeğer milletvekilleri, Sayın Bakanımız, Genel Müdürümüz, değerli bürokratlarımız, değerli hazırım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Çok önemli bir kanunu görüşüyoruz. Burada çok değerli Kırıkkale milletvekillerimiz var; Sayın Halil Öztürk kardeşim ve Ahmet Önal kardeşim.

Makina ve Kimya tabii ki Türkiye için önemli ama Kırıkkale için farklı bir parantez açmam lazım. Hepimiz de Kırıkkale'miz için, memleketimiz için uğraşıyoruz, Mecliste temsil ediyoruz, Kırıkkale'miz için de gayret ediyoruz.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – “Kırıkkale’ye gelmesin.” dediler sizin için.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Öncelikle Makina ve Kimyayla ilgili bir tarihî giriş yapmak istiyorum, giriş yaparken kendimi de tanıtmak istiyorum.

Ben Kırıkkale doğumlu, babası Makina ve Kimyadan emekli olmuş, dedesi Makina ve Kimyadan emekli olmuş -aynı şekilde arkadaşlarımızın da yakınları vardır- 1984 yılında ortaokulu bitirdikten sonra sınavla Makina ve Kimyanın -o zaman çırak okulu vardı- çırak okuluna torna tesviyeci olarak girmiş, fabrikada tezgâhların arasında çalışarak, Makina ve Kimyanın ekmeğini yiyerek İstanbul Hukuk Fakültesini dışarıdan bitirmiş, avukat olmuş, siyasete atılmış bir kardeşinizim. Makina ve Kimyayı kuranlardan Allah razı olsun.

Osmanlı'nın son döneminde, Milli Mücadele başlamadan önce proje aşamalarına başlayan Gazi Mustafa Kemal ve arkadaşlarıyla bu projenin temellendirildiği ve o dönemin zor şartlarında millet çarık kızartıp yerken o şartlarda Makina ve Kimyaya ciddi bir yatırım yapılmış, askeri fabrikalar adı altında 1921 yılında Mühimmat Fabrikasının temeli atılmıştır ve 1925 yılına geldiğimizde... Tabii ki geçmişini Fatih'in dökmüş olduğu toplara da götürebiliriz. Dolayısıyla hem Osmanlı bakiyesi hem de Anadolu'nun cumhuriyetle birlikte Kuvayimillîye ruhuyla kendi yerli, öz sermayeli kaynaklarına dayanan fabrika bilinci o zamanda atılmıştır. Dolayısıyla ruhları şad olsun. Bu vesileyle, arkadaşlarım adına da söylüyorum, merhum Hüseyin Kahya arazisini hibe etmiştir hatta yer yer arazi de satın alarak Türk Silahlı Kuvvetlerine bağışlamıştır askeri fabrikalar kurulsun diye. Öyle bir şehir düşünün ki fabrika kurulmuş ve o fabrika şehri kurmuş, böyle bir şehirdir Kırıkkale, aynı zamanda şehitler diyarıdır. Dolayısıyla o ilin milletvekili olmaktan arkadaşlarımla beraber gurur duyuyorum.

Aynı şekilde millî savunmanın, yerli ve millî savunmanın kuruluş yıllarından başlayarak Türkiye'deki sanayide ekol olmuş, okul olmuş; mühendis yetiştirmiş, işçi yetiştirmiş, kalifiye yetiştirmiş, teknoloji geliştirmiş bir Kurumdan bahsediyoruz. Evet, Makina ve Kimya, “Makina ve Kimya” isminden daha büyüktür. Bugün yurt dışına gittiğinizde Sudan'da, Etiyopya'da Habeşistan'da

**

(2/3677) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

ve Amerika'nın bazı ülkelerinde -o kıtada- Makina ve Kimya amblemleriyle karşılaşabilirsiniz. Evet, Türk Silahlı Kuvvetleri olarak... 1921 yılında kurulmuş, büyümeye başlamış; Kırıkköyü 13 haneli köyken Makina ve Kimya, Türk Silahlı Kuvvetleri askerî fabrikayla beraber göç almaya başlamış ve Kırıkkale şehri -köyken, 13 haneli köyken- 1939'da belediye olmuştur, 1941'de ilçe statüsüne kavuşmuştur, bucak olmuştur ve istihdamın artmasına yönelik de Makina ve Kimya gelişmiş, büyümüştür. 1960'lı yıllara geldiğimizde... Makina ve Kimya 1950 yılında "Makina ve Kimya" ismini almıştır. 1970 yılında ise askerî öğrenciler ve askerî fabrikalarla ilgili kanuna atfı yapılarak belli yerlerde düzenlemeler yapılmıştır ve o dönem itibarıyla Kırıkkale'de Almanların yapmış olduğu imar planları hatta yer yer sosyal donatılarla -Ankara'dan Kırıkkale'ye gelen havuzdur, sosyal alandır- Makina ve Kimyanın cazibesi artmıştır, bu şahlanış döneminde istihdam da artmıştır. 1980'li yıllara geldiğimizde ise Makina ve Kimya Kurumu emek yoğunundan modern ağırlıklı teknolojik yoğunluğa geçemediğinden, ayak uyduramadığından dolayı 80'lerin ortalarına doğru Makina ve Kimya istihdam kaybına uğramıştır.

Arkadaşlar, Makina ve Kimyada çalışmış birisi olarak söyleyeyim. Makina ve Kimya silah fabrikasında bu parça demir olarak gelir. 1984 yılında girdim ben fabrikaya, oradan anlatacağım size. Bu bir arkadaşımıza gelir, masa frezede bunun deliğini açar, diğeri tesviyesini yapar, diğeri havşasını açar, diğeri frezesini yapar; neticede yetmiş küsur operasyondan sonra bir silah hâlini alır ama şimdi CNC tezgâhı geldi, hepsini yapıyor değil mi Genel Müdürüm? Dolayısıyla Makina ve Kimya o yetmiş operasyonu baypas etti. Vardiyalı sistemle 3'le çarptığımız zaman 210 kişi demektir. Bak, bir tezgâh 210 kişiyi "sürklase" etti. Dolayısıyla 1980'li yıllardan sonra bütün siyasetçiler, kamu idarecileri, Makina ve Kimya üzerinde teknolojiyle alakalı nasıl irtibatlandırabiliriz, bu Makina ve Kimya Kurumunu nasıl ayağa kaldırabiliriz; uğraşmışlardır, gayret etmişlerdir. Bu silah sektörü farklı bir alandır, farklı bir konsepttir. Silah sektörüyle ilgili istihbarat gibi bir sürü alanları hep beraber değerlendirmemiz lazım; lobidir, şudur vesaire. Dolayısıyla Makina ve Kimyanın bu süreç içerisinde -hiç kimseyi suçlamak istemiyorum- belki kalkınmamasında, modernize edilmemesinde farklı bağlantılar da aramamız lazım, bunu da göz ardı etmememiz lazım çünkü 1974 yılında -bir örnek vereceğim- Kıbrıs Barış Harekâtı'nda ambargo uygulandı, uçaklarımızı kaldıramadık, Kaddafi devreye girdi ve uçak lastiklerini verdi, o şekilde kaldırdık. Dolayısıyla Makina ve Kimyanın 1930'lu, 1940'lı yıllarda tank, uçak yapabileceği potansiyelden bu tarafa doğru gerilemesinde bu nedenlere de bakmak lazım.

Makina ve Kimya, Türkiye'nin göz bebeğidir, Kırıkkale'nin göz bebeğidir. Makina ve Kimya, kesinlikle özelleştirilemez, özelleştirilmez. Makina ve Kimya, Hazineye bağlanacak. 1980'den bu yana Makina ve Kimyanın üzerinde yapılan bütün çalışmalar, Makina ve Kimyanın nasıl ayağa kalkacağı noktasında -hiçbir siyasi ayrım yapmıyorum- bütün siyasetçiler de aynı şekilde yerli ve millî düşünmüştür, bu Kuruma hassasiyetle bakmıştır. Peki, "Burayı nasıl ayağa kaldıracacağız?" şeklindeki bütün çalışmalar, işte, bu teklifte ete kemiğe bürünmüştür, bu taslak teklif hâline gelmeden önce de o eski çalışmalarının her birinden yararlanılmıştır.

Netice itibarıyla Makina ve Kimya KİT kapsamına alındıktan sonra da hareket alanı daralmıştır; büyümesi, istihdam artırması zor hâle gelmiştir. Bütün bu zorluklara rağmen, bu rasyonalitesini kaybetmesine rağmen son dönemde de атаға geçmiştir; yeterli midir? Yeterli değildir, önümüze ciddi hedefler koymamız gerektiğine inanıyorum. Demin söylediğim gibi, Makina ve Kimya zor zamanlarda stratejik bir Kurum olması hasebiyle, Covid sürecinde de maskenin altın değerinde olduğu bir zamanda elini taşın altına koymaktan da çekinmemiştir ve hemen bir teknoloji transferiyle maske üretebilen tezgâhlar ve bu tezgâhların da devreye girmesiyle Kırıkkale'de meslek lisesi ile Makina ve Kimyanın yapmış olduğu ortak protokol çerçevesinde günlük 3 milyon adet maske üretir hâle gelmiştir. Bunu şunun için örnek veriyorum: Makina ve Kimya gerekirse devlet tarafından sübvansede edilecek, gerekirse

her türlü imtiyaz verilecek, zarar ediyorsa karşılanacak, desteklenecek çünkü stratejik zamanlarda çok önemli bir Kurum. Cerablus'ta, Afrin'de FIRTINA obüsü ihtiyacı olduğunda gece gündüz çalışan kardeşlerimiz vardı ve çalışmaya da devam ediyorlar. Bizim orada çalışan kardeşlerimizin başımızın üstünde yeri vardır. Onları daha iyi bir standarda kavuşturmak için bu teklifi hazırlamış bulunmaktayız.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Hep böyle diyorsunuz da gerçek olmuyor.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Sonradan mı özelleştireceksiniz?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Bitireyim siz de konuşursunuz.

Şimdi, Makina ve Kimya, kendi istihdamını kendi oluşturunuyordu. Nasıl oluşturunuyordu? Çırak okulu. 1930'larda kurulmuş çırak okulu. Ben de bir çırak okulu mezunuyum ve gurur duyuyorum. Makina ve Kimya Çırak Okulu kendi bünyesinden bir dönem ilkokul mezunu, bir dönem ortaokul mezunu, bir dönem meslek lisesi mezunlarını alıp iki yıl uhdesinde hem atölye tatbiki bilgi hem teorik bilgi gösterip fabrikalara dağıtıyordu. 3308 sayılı Yasa -yanlış hatırlamıyorsam- 1988 yılında çıkınca eğitimin birleştirilmesi anlamında çırak okulu kapatıldı. Çırak okulu kapatılınca ne oldu? Her yıl 150-200 kişi alan Makina ve Kimya işçi alamamaya başladı, birazdan değineceğim. Şu an işçi, mühendis, teknik eleman 399 sayılı KHK'nin I ve II'nci cetveline göre çalışanları mukayese ettiğimizde, arkadaşlar buraya dikkatinizi çekiyorum, toplam 6 bin civarı çalışanımız var ise bunun yüzde 50'si işçi yani "beyaz yaka" diye tabir ettiğimiz, yüzde 50'si de 399'a tabi, mavi yakalı arkadaşlarımız ama üretim aksında -bakın dikkatinizi çekerim- çalışan 1.500 kişi. Silah fabrikasında, silah üreten, cephane üreten bir fabrikalar kampüsünde 1.500 kişi üretim sathında, yaklaşık 4.500 kişi de destek elemanı. Bu sürdürülebilir bir yapı değil, rasyonel bir yapı da değil. Dolayısıyla bu denge niye bozuldu? Ne sizin suçunuz ne bizim suçumuz. Burada hiçbir siyasiyi de suçlamak için söylemiyorum. Bu dengenin bozulma sebepleri, deminki söylediğim 3308 sayılı Yasa'nın değişimi; ikincisi de şu an çalışanlar. Örnek vereceğim, memur arkadaşlarımız 7.000-7.500 civarı maaş alıyor, emekli olduğu zaman da 4 bin liraya düşüyor. Diğer taraftan, işçi kardeşlerimiz 4.500 lira maaş, bin lira ikramiye, 5.500 lira alıyor, emekli olursa 7.500 lira alıyor. Evet, arkadaşlar, çalışan 5.500 alıyor, çalışan kişi emekli olduğu zaman 7.500 liraya çıkıyor. Çalışır mı bu? Çalışmıyor. Ne yapıyor? Emeklilik tarihi geldiğinde ayrılıyor. Memur da alabildiğine kadar, sonuna kadar durmak istiyor. Bu dengesizlik, bu yaklaşık otuz kırk yıllık bir süreçte geldiğimiz nokta. Hiçbir siyasi iktidarı da suçlamak istemiyorum. Burada, yerli ve millî bir kanunu görüşüyoruz. Hep beraber, bütün milletvekili arkadaşlarımızın kafamızdaki istifhamları da dağıtarak bu kanuna el birliğiyle destek vereceğimize de inanıyorum. Bir bilgi kirliliği dolaşıyor. Memleketimizin en güzide kurumlarından birini, dünya silah devleriyle rekabet edecek hukuki altyapıya kavuşturmamız lazım. Bundan niye rahatsız olalım? Hiç kimsenin de rahatsız olacağına inanmıyorum. Eğer farklı bir paylaşımı olan varsa bilgi eksikliğinden kaynaklandı diye düşünüyorum.

Demin söyledik, personel işçi denkleminde sonra KİT kamu iktisadi teşebbüsler; netice itibarıyla bunlar özelleştirme havuzunda ve bu özelleştirme havuzuna Makina ve Kimyayı biz de koymadık, bizden öncekiler de koydu demeyeceğim, bu bir süreçtir. Netice itibarıyla KİT kapsamında olduğu zaman istihdamı artırmak mümkün değil. İstihdamı artıracam, 100 kişi işçi alacağım, CNC tezgâh elemanı ya da operatörü ya da bilgisayar ya da mühendis izin istiyorsun, prosedür var. Efendim, diyebilirsiniz ki bu prosedürleri siz kaldırın, bu prosedürleri istediğiniz gibi de kaldırabilirsiniz de diyebiliriz ama KİT kapsamında bunu yapman mümkün değil. Biz de işte aksine KİT kapsamından çıkaralım, Makina ve Kimyayı özelleştirme baskısından kurtaralım. Özelleştirme baskısından kurtulan Makina ve Kimya aynı zamanda da bizim kırmızı çizgimiz olan özelleştirilmeyecek, özelleştirilmeyecek, özelleştirilmeyecek. Bu manada 2 milletvekili arkadaşımız da diğer arkadaşlar da hemfikiriz. Ama bunu nasıl sağlayacağız? Hazineye bağlayacağız. Evet, sermaye hazinenin...

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Ahmet Bey “Hemfikir değilim.” dedi, kendi adınıza konuşun.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Ramazan Bey, devam edin.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Rahatsız oluyorsa Ahmet Bey, söyleyebilir, siz avukatı mısınız?

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Duymadınız diye söyledim.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) - Öyle mi?

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Ramazan Bey, lütfen kendi açıklamanızı yapın.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Evet, şimdi, Hazineye bağlanmasındaki kasıt da devletin uhdesinde olsun, sermayesi devletin olsun ve kesinlikle özelleştirilemesin ama KİT olması hasebiyle kısıtlar var, ayağında prangalar var. Makina ve Kimyanın çok güzel bir kadrosu var bu dönem, ayağa kalkmak istiyor, füze gibi fırlamak istiyor ama bu prangalardan da kurtulması lazım. Evet, KİT kapsamından çıkarıyoruz ama imtiyazlar devam ediyor, KİT kapsamında olmanın imtiyazları da var. Devletin sübvanseleri var, onlar devam etsin diyoruz. Aynı şekilde de kamunun bir anonim şirketi Milli Savunma Bakanlığı sevk ve idaresinde, özel teşebbüsle rekabet edebilecek -Türkiye’deki özel teşebbüsü kastetmiyorum- dünya silah devleriyle rekabet edebilecek hukuki altyapıya kavuşturmamız lazım. Derdimiz bizim işçi, memur değil bir manada, aksine işçinin ve memurun ekonomik ücretlerini, hak ve müktesebatlarını artırmak derdimiz. Emsal nedir? Mukayese yapalım Türkiye’deki örneklerinden, onlar bile yeterli değil. Evet, TAI, ROKETSAN, ASELSAN, HAVELSAN, bunlar ayağa kalktılar. Burada çalışan kardeşlerimizi, gerek 399 kapsamında gerekse işçi kapsamında orayla mukayese ettiğimizde arkadaşlarımızı, hem mühendis bazında hem işçi bazında üçe dörde katlayan rakamlarla karşılaşıyoruz. O zaman nitelikli ve kalifiye eleman, AR-GE anlamında ciddi sıkıntılarımız var. Bir icat geliştirebilecek, teknoloji yatırımı yapabilecek bu akla ve zekâya sahiptir Makina ve Kimyanın donanımı ve ruhu; bu okul var, bu zemin var. Bunu desteklememiz lazım. Bunu desteklerken de herkesin hak ettiği ücreti vermemiz lazım.

Bugün yapacağımız inşallah kamu sözleşmesinden ayrıldıktan sonra yapılacak sözleşmelerde bu işçi kardeşlerimizin hakları korunacak ve telafi edilecektir. Şu an Makina ve Kimya işçisine deminki söylediğim garabeti düzeltme adına, çalışırken 4.500, emekli olurken 7 bin lira, bunu düzeltelim, ben 15 bin lira verebileyim dese, vermek istese, verebiliyor mu? Veremiyor. Niye? Kamu sözleşmesi pranga. İşte bu prangalardan kurtarmak istiyoruz ve Makina ve Kimyanın şahlanışını daha da ileri noktalara getirmek için bu kanun teklifini hazırladık.

Aynı şekilde, bir örnek daha vereceğim size, Makina ve Kimyanın Konya Karapınar’da -yanlış hatırlamıyorsam- bir atış... Oraya bir işçi kardeşimizi göndereceğiz ya da Gümüşsuyu’nda Makina ve Kimyanın -bildiğim kadarıyla- bir satış mağazası var, bir mühendis arkadaşımızı da oraya göndereceğiz, 35 lira harcırah veriyoruz arkadaşlar, 36 lira veremiyoruz. Niye? KİT. Bu yıl itibarıyla alım yapamadık, mühendis alımı yapamadık. Yurt dışı pazarlamanın dünyaya açılan perdesi. Birazdan bilgi verecek arkadaşlarımız, orada yabancı lisan bilen 2 kişi, 3 kişi. Bununla, biz nasıl rekabet edeceğiz? Nasıl teknoloji transferi yapacağız? Evet, bütün bunlardan kurtarmamız lazım. Bu bilgi kirliliğini, bu dezenformasyonu sildikten sonra özellikle işçi ve memur kardeşlerimizin mağdur edilmemesi anlamında, Anayasa’ya aykırılık anlamında, özelleştirme anlamında aynı hassasiyeti paylaşıyorum sizinle. Ben Kırıkkale Milletvekiliyim, Kırıkkale’ye gidiyorum geliyorum. Demin de söyledim, Makina ve Kimyanın ekmeğini yedik. Birinci imza sahibi olur muyum Allah aşkına? O tezgâhlar arasında dirseğini çürütmüş bir kardeşinizim. Makina ve Kimyanın Türk Silahlı Kuvvetlerinin göz bebeği olduğu, ordumuzun göz bebeği olduğu, dünyanın sayılı markalarından biri hâline gelmesi hepimizin gayretidir. Bu arada hepinizden de destek bekliyoruz. Tabii ki itirazlarınız olacak, her şeyi aynı düşünemeyiz, siyasi partileriz, farklı analizlerimiz var, özelleştirmeye karşı olan, özerkleştirmeye

karşı olan, KİT kapsamındaki yapılandırmaya karşı olan görüşler de var. Bunlara da saygı duyuyorum ama ortak bir noktada buluşup cumhuriyet ve Osmanlı'nın mirası olan bu kurumu, bizim hep beraber ayağa kaldırma noktasında da çalışan kardeşlerimizin haklarını en sonuna kadar savunacak şekilde, hep beraber burada olgunluğa erştirelim. Bugün, Grup Başkan Vekillerimizle de bir görüşme yaptık, tabii ki itirazlar vardı, ortak noktalar vardı, bir yerde buluşma durumumuz da var. Hep beraber, bu Komisyonun gündemine hâkim olduğu, bunları da en layıkıyla karşılayacağını, bu tereddütlerin ve istifhamların da kafamızdan kalkacağını düşünüyorum.

Bir kaç nokta daha var Başkanım, fazla vaktinizi almayacağım. İşçilerle, memurlarla ilgili konuya geleceğiz. Şimdi, işçi kardeşlerimiz bu yeni yapılanmada anonim şirket olduğu için bir sözleşmeye tabii. Makina ve Kimya statü değiştirdiği için, KİT kapsamından anonim şirkete geçtiği için hükmi şahsiyet değişiyor. Dolayısıyla o yüzden sözleşme yapma gereği oluyor, yoksa sözleşme de yapmaz, aynı şekilde devam eder ve Makina ve Kimya bu intikalinde bütün haklarıyla, müktesebatlarıyla beraber şirkete devroluyor, Hazineye devroluyor, Hazinesin gözetiminde. Burada işçi ve memur kardeşlerimizin aynı şekilde hakları korunuyor. Göremediğimiz noktalar varsa o itirazlarınızı tabii ki yapacaksınız, karşılamaya gayret edeceğiz. Şu öneriyi getiriyor genel müdürlük, bu kanun takdirinizle Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçer, yasalasırsa işçi kardeşlerimize diyoruz ki: Biz, sizi istiyoruz, sizinle çalışmak istiyoruz, sizin tecrübelerinizden yararlanmak istiyoruz hatta emekliliğiniz gelse dahi sizinle devam etmek istiyoruz. Doğru mu? Bizimle sözleşmeyi imzalamaya var mısınız? Onların çalışmasını ve onların ileride daha güzel hakları kazanacağı garantisini de vererek bu teklifi götürüyoruz ve sürekli bir sözleşme yani emekli oluncaya dek bir sözleşme öneriyor. Bu sözleşmeyi kabul ettiği takdirde deminki söylediğim müktesebatlarının daha ileri bir noktaya gelmesi, emsalleriyle aynı ücretlere kavuşması noktasında da bu garantiyi veriyoruz. Peki “Ben istemiyorum, benim zaten birkaç yılını kaldı.” ya da “Ben özelleştirmeden, başka bir yerden geldim, ilime gitmek istiyorum, ben kabul etmiyorum...” Buna da saygı duyuyoruz, bunu da karşılama ihtiyacı vardır. Bu kardeşlerimize de diyoruz ki: Tamam, siz öncelikli olarak bulunduğunuz ikametgâh, tercih öncelikle karşılanarak bununla da ilgili talebiniz, tercihiniz bir planlama çerçevesinde, altı ay içerisinde, bu talebiniz de karşılanacaktır diyoruz; işçilerle ilgili durum bu.

Diğer taraftan, aynı şekilde bunlar zaten İş Kanunu'na tabi çalıştığı için burada fazla bir problem gözüküyor. Hâlâ burada problem varsa hep beraber bunu da muhkemleştirelim, teyit edelim, tekit edelim. Diğer taraftan 399 ve 657'nin I ve II'nci cetvel, beyaz yaka diye tabir ettiğimiz iki kategorideki arkadaşlarımızla ilgili de onlara diyoruz ki: “Biz sizin tecrübelerinizden yararlanmak istiyoruz, yalnız Türk Ticaret Kanunu'na göre anonim şirket olduğumuz için KİT kapsamından çıktık dolayısıyla bizim çalıştırabileceğimiz sıfat işçi sıfatı, bir hizmet akdine dayanan bir sıfat. Hatta Makine Kimya Genel Müdürü, Genel Müdür Yardımcıları, fabrika müdürleri hepsi bu statüye geçecek. Dolayısıyla, bu statüye geçmenizi istiyoruz, sizin tecrübelerinizden yararlanmak istiyoruz.” Geçen gelecek, geçecek, “Yok ben istemiyorum.” diyorsa onlarla ilgili de tercih ve ikametgâh öncelikli olmak üzere devletteki muadil kadrolara geçirilecek. “Efendim, muadil kadro yok.” Bu kanuna ekliyoruz, orada muadil kadro ihdas edilecek, doğru mu arkadaşlar? Bu konuyla ilgili sıkıntı varsa, tereddüt varsa bunu da karşılamaya hazırız. “Efendim -işçi kapsamında- ben ikisini de istemiyorum, ne kurumda kalmak istiyorum yeni yapılanmada ne de başka bir kuruma geçmek istiyorum.” İstemiyor musun? “İstemiyorum.” Ne yapmak istiyorsun? “Ben ayrılmak istiyorum.” Onu da karşılıyoruz arkadaşlar, onu da karşılıyoruz. İş akdini haklı nedenle fesih gibi, bir tensikat usulüyle kıdem, ihbar neyse bütün haklarını veriyoruz. Ayrıca demin ki söylediğim beyaz yaka da gittiği kuruma aynı müktesebatıyla gidecek, orada herhangi bir hak

kaybı olmayacak. “Efendim, burada kadrosu şef, burada müdür; orada ne olacak skalada?” O gittiği kurumda o skala yok, ihdas edilecek. Dolayısıyla hiçbir hak kaybının olmaması için azami gayret sarf ediyoruz hep beraber. Gözden kaçan noktalar olabilir. Bu konuda da Komisyon üyelerinden...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – 657’deki statüsünü kaybedince, İş Kanunu’na geçince nasıl karşılığını alacak? O statüyü kaybediyor, 657’deki haklarını kaybediyor.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – 657’ye geçerse Uğur Bey, İş Kanunu’na göre devam edecek çünkü artık İş Kanunu haricinde çalıştırma, özel kanuna ilişkin çalıştırma olmayacak.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – 657’deki statüsünü nasıl iade edeceksiniz?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Kanuna koyacağız, kanunda var zaten.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Başka kuruma gönderiyor, 657’ye tabi olmuyor daha, 657’ye tabi olmayınca...

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Memur olarak geçiyor ağabey.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Yok, yok, hayır, statüsü ne şu an? Şu an statüsü ne? Ama şu var, şunu söyleyeyim ben: Şu anki statüsü neyse aynı statüyle geçiyor ama statü “Farklı bir statü.” diyor, şahsi, hani, kendi ihtiyacını da bu kanun vesilesiyle...

Arkadaşlar, biz objektif, genel düzenleyici bir işlem yapıyoruz yani kişilere matuf bir kanun çıkarmıyoruz, birel işlem yapmıyoruz; genel düzenleyici işlem ihdas ediyoruz. Kanun genel düzenleyici işlemdir, objektiftir. Ha, o arkadaşların da talebini karşılama noktasında değerlendirelim, bakalım, nedir ne değildir.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – MEMUR-SEN bile bundan kaygı duyuyor, iktidara yakın MEMUR-SEN bile bu konuda kaygı duyuyor, statüyle alakalı kaygısı var.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Evet, bir nokta daha var, ona da değinip şimdilik bitireceğim.

Taşeron, Makina ve Kimyada -demin de söyledim- üretim sathında işçi, beyaz yaka dediğimiz arkadaşlar; tekniker, mühendis idari hizmet ve dışarıdan hizmet satın alması marifetiyle şirket elamanları. Bunlarla ilgili de Cumhurbaşkanı kararnameleri çıktı ama KİT... Demin de söyledim, özelleştirme bahanesiyle bunlara kadro verilemedi, bu tespitini de yapayım. Bu kardeşlerimizin de tabii ki kadro almasını arzu ederdik.

Şimdi, burada da 1.300 kişi var, 1.300 taşeron -rakamları belki üç aşağı beş yukarı hatalı söyleyebilirim- yaklaşık 2.600-2.300 dengesinde işçi, beyaz yaka, 6 bin küsur; üretim sathında 1.500 kişi var, destek elemanı da bu arkadaşlarımız. Peki, bu arkadaşlarımızla ilgili sıkıntı nedir? Sıkıntı had safhada, 2.500 lira asgari ücret alıyor. Maalesef bu asgari ücrete göz diken müteahhitler var. Bunları da müteahhide ezdirmememiz lazım. Bununla ilgili de işte bu Komisyonunda bir çözüm bulalım arkadaşlar. Bunlarla ilgili, şimdi, iki yıllık, bir yıllık, üç yıllık, yerine göre, durumuna göre hizmet satın alınıyor, fiyatı düşük veriyor. Kamu İhale Yasası’ndayız, Kamu İhale Yasası’ndan dolayı mecburen denetime tabi. Bu denetimde de en düşük verene ya da neyse, kimde kaldıysa ona veriliyor. Ne yapıyor? Bu, sadece Makine Kimyada da değil, başka yerlerde de var. Bunu da çözmemiz lazım, bu da bizim bir eksikliğimiz. 2.500 lira asgari ücret alıyor -bankaya yatırıyoruz, eskiden elden veriliyordu, elden alıyor diye- bankaya yatırılıyor, diyor ki: “Arkadan gel, bana 500 lira ver.” Fiyatı da ona göre veriyor yani düşük fiyat veriyor, ihale kendinde kalıyor, 2.500 lira asgari ücretine göz diken hainler var ve alıyor. İki sene sonra sözleşme bitiyor, içeride para var “Bana 5 bin lira getirirsen, ben seni devam ettireceğim.” diyor ihale onda kaldıysa yoksa “Devam ettirmeyeceğim.” diyor. Kimsenin gücü yetmiyor, giriyor sigorta kaydını da vermeyenler dışarıda, vereni devam ettiriyor; bu şekilde de bir yapı var.

Burada benim önerim: Burada şirket anlamında, Makina ve Kimyanın hukuken de kendini bağladığı için bu sözleşmeler de devam ediyor. Sözleşmeler bittiğinde bunlarla ilgili de belki uzun süreli sözleşmeler imzalanırsa, iş akdine aykırı, muhalefet ettiğinde zaten iş akdi feshedilir, şirketle olan bağları feshedilir. İşte, evet, hava yolu şirketi olduğunda Kamu İhale Yasası'ndan da muaf olması lazım Ticaret Kanunu'na göre, Makina ve Kimya o zaman daha güzel bir sözleşme yaparak o kardeşlerimizin haklarına da hâle gelmemek kaydıyla önlemler de alabilir. Bu manada da teklifimize Komisyondan destek bekliyorum.

Başkanım, hemen hemen söyleyeceklerim bundan ibaret. Biraz vaktimi aştım, hakkınızı helal edin. Arz ederim.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Ramazan Bey, çok teşekkür ederiz, sağ olun.

Şimdi Millî Savunma Bakanlığımız adına Bakan Yardımcımız Sayın Muhsin Dere'ye söz veriyorum.

Muhsin Bey, siz de genel olarak bir bilgi verin, ondan sonra milletvekillerimizin genel düşüncelerini alalım kanun teklifi üzerinde.

Kendinizi de tanıttin lütfen.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI MUHSİN DERE – Sayın Başkanım, çok kıymetli vekiller; yaklaşık üç yıldır Millî Savunma Bakan Yardımcısı olarak görev yapıyorum. Burada Makina ve Kimya Genel Müdürümüz, Hukuk Hizmetleri Genel Müdürümüz, arkadaşlarımız, genel müdür yardımcısı arkadaşlarımızla huzurlarınızdayız. Öncelikle, bu imkânı verdiğiniz için Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim, bütün vekillerimize de saygılarımı sunarım.

Kamuoyunda bir süredir tartışılıyor kanun, daha çok o tartışmalardan da hareketle, sağ olsun Sayın Vekilimiz teklif sahibi olarak birçok açıklamayı yaptılar ama ben de Makina ve Kimya kanununa neden ihtiyaç duyuldu, oradan başlayarak bazı hususlarda bazı izahlar getirmek isterim.

Makina ve Kimya Kurumunun tarihine baktığımızda 15'inci yüzyıla dayanıyor; Tophane-i Amireden İmalat-ı Harbiyeye, Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden Makina ve Kimyaya gelen bir süreç. 1950'de Makina ve Kimya olmuş ve son yirmi otuz senedir de KİT statüsünde devam ediyor. 2000 yılından bugüne de, daha önce Sanayi Bakanlığımıza bağlıyken, 2000 yılı sonundan itibaren de Millî Savunma Bakanlığımız bünyesinde 11 fabrika, 2 işletme müdürlüğüyle faaliyetlerini sürdürmekte. KİT statüsünde olmasına rağmen -neden rağmen diyorum birazdan açıklayacağım, inşallah- son yıllarda, özellikle son birkaç yıllık süreçte ciddi atılımlar gerçekleştirdi, ülkemiz için son derece önemli olan kritik projeler bir bir hayata geçmeye başladı ama çağımızın savunma sanayisindeki gelişmelerini dikkate aldığımızda, bizim müttefikimiz ya da karşımızda olan ülkelerdeki gelişmeleri dikkate aldığımızda biz bu hızın yeterli olmadığını değerlendiriyoruz. Makina ve Kimya inşallah çok daha farklı noktalara gider, bunu arzuluyoruz. Nasıl ki şu anda savunma sanayisinde ilk 100 firma arasında 7 firmamız var; vakıf şirketlerimiz, özel sektör firmalarımız, 7 firmamız var. İnşallah Makina ve Kimya ilk 100'de değil, ilk 50'de, belki üç beş yıllık periyotta ilk 10'da yer alacak bir kurum hâline gelsin istiyoruz. Kamu mülkiyetiyle birlikte, bunları muhafaza ederek. Bunun da emarelerini çok şükür görüyoruz. 2020 yılında 3 milyar 101 milyon TL'lik net satışı varken 2021'de 4,5 milyara, 2023'te 8 milyarlık bir hedef var. İnşallah, bunları gerçekleştirmek için de... Bu hedefler de net satışlardaki hedefler de daha çok ihracat odaklı olacak çünkü ordumuzun imkânları da ihtiyaçları da sınırlı ve inşallah, Makina ve Kimyanın ürünlerine hiç ihtiyacımız kalmaz, biz bütün ürünlerini ihraç ederiz. Bu mantıkla, ihracat hedefiyle bu hedeflerimizi çok kısa sürede yakalayacağımıza da eminiz.

Yine, kârlılık oranlarına baktığımızda eskiden Makina ve Kimya hurda gelirleriyle, hurdacı Makina ve Kimya olarak bilinen, tabiri caizse, bir kurumken 2018 yılında 127 milyon kâr, 2019'da 695 milyon, 2020 yılında 926 milyon kârla kapatan bir kurum hâline geldi çok şükür. 2021'de bunun 1,2 milyara, 2023'te 1,8 milyar kârlılığa ulaşacağını -bütün asgari rakamlar, asgari hedefler bunlar- ve inşallah bu rakamların da üzerine çıkacağını öngörüyoruz. Yine, ihracatta, yatırımda, AR-GE'de de bu yatırımları, bu harcamalarımızı artırarak devam ediyoruz.

Peki, madem böyle, son yıllarda da bir atılım yapıyor, niye böyle bir yasaya ihtiyaç duyuldu? Malum, Makina ve Kimya, söyledik, otuz kırk yıldır KİT statüsünde kamu mevzuatına tabi olması nedeniyle bazı faaliyetlerin icrasında çeşitli kısıtlamalara tabi, bir kısmını sayın vekilimiz söylediler. İşte, Devlet Memurları Kanunu, 399 sayılı KHK, KİT'ler hakkındaki uygulanan 233 sayılı KHK, Harcırak Kanunu, Kamu İhale Kanunu ve bunun gibi çeşitli kanuni düzenlemeler var. Harcırak Kanunu'nu söyledi sayın vekilimiz. Yurt dışına birini gönderdiğinizde, yurt içinde başka bir ile gönderdiğinizde rakamlarımız ortada.

Sonra hızlı karar alınamaması da bir problem olarak görünüyor. Buna da bir örnek vereyim: KİT'lerin yatırım programları var, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığımızda toplanıyor yatırım programı, yılbaşında belirleniyor, bu yatırım programına giren projelerle ilgili harcamalarınızı planlıyorsunuz, Maliye Bakanlığının koordinasyonunda yürüyor işler ama yıl ortasında acil bir yatırımınız çıktı, yatırım programında yok, bunun izin süreçleri geçmişte çok daha fazlaydı Cumhurbaşkanlığı sistemiyle kısaldı ama yine üç beş aydan önce bir yatırımı, yıl ortasında acil ihtiyaç olan bir yatırımı getirip faaliyete koymanız çok mümkün olmuyor.

Örneğin, AR-GE merkezi kurma yetkisi yok Makina ve Kimyanın KİT olduğu için. Sektörde birlikte çalıştığı ASELSAN gibi yani rekabet ettiği, savunma sanayisinde birlikte faaliyet gösterdiği ROKETSAN gibi, TAI gibi firmalara bakın, özel sektör firmalarına bakın, istediği AR-GE mühendisini, tasarımcıyı AR-GE merkezlerinde birçok indirimden, teşvikten yararlanarak istihdam edebiliyor ama Makina ve Kimya Endüstrisi kurumumuzun AR-GE merkezi kurma yetkisi yok; bu tür kısıtlamalardan bahsediyoruz.

Onun dışında, en önemlisi de personelle ilgili kısıtlamalar. Üç sınıf personelimiz var: İşçi, sözleşmeli personel ve devlet memurları. Alınma usulleri belli, KPSS usulüyle ve işçilerimizin de alınma usulü yine belli. Maaşlarına bakıyoruz, bir de savunma sanayisi alanında faaliyet gösteren özel sektördeki firmaların maaşlarına bakıyoruz, savunma sanayisi şirketlerimizin, vakıf şirketlerimizin, ASELSAN, HAVELSAN gibi şirketlerimizin maaşlarına bakıyoruz; mühendis seviyesinde yaklaşık 2-2,5 kat, yönetici seviyesinde en az 3 kat Makina ve Kimyadan daha fazla maaş alıyorlar. Bu düzenleme, elbette "Maaşları daha artıralım bütün personelimize." amacıyla yapılmıyor ama biz Makina ve Kimya olarak KPSS-B'yle ya da işçi sınavlarıyla aldığımız personelimizi... Türkiye'nin en iyi üniversitelerinden personeli uzun zamandır alamıyoruz. Mühendis arkadaşlarımızı aldığımızda da Anadolu'dan gelen arkadaşlarımızı aldığımızda da bunlar birkaç yıllık bir yetiştirme sürecinin sonunda ustalıklarını aldığı zaman, belli bir birikim kazandığı zaman yolun karşısında hemen Elmadağ'daki ROKETSAN'da 3 kat maaş var, oraya gidiyor. Orada ülkenin bir kazancı ama Makina ve Kimya hayati bir kurum, bizim ordumuz için hayati bir kurum. Makina ve Kimyanın ürettiği mühimmat, namlu, mermi olmazsa diğer şirketlerimizin yaptığı işlerin anlamı bu kadar yüksek değil. O nedenle, biz, Makina ve Kimyanın bu şirketlerimizle rekabet edebilecek bir personel yapısına kavuşsun istiyoruz.

Peki, bu yeni yapılanmayla özel sektör dinamizmi ve esnekliğiyle hareket etsin ama işte AR-GE merkezini kursun, özel sektör dinamizmiyle hareket etsin, hazine desteğine ihtiyaç duymadan faaliyetlerini sürdürsün, bazı KİT'lerde olduğu gibi, her yıl hazineden para istemesinin, kendi geliriyle

giderini karşılarsın hatta gelirinin fazlasını yeri geldiğinde devlet bütçesine aktarsın, bu yapıya kavuşsun ve bu gelirin de çok önemli bir kısmını kendi Silahlı Kuvvetlerimizden değil, yapacağı ihracatla gerçekleştiresin.

Şimdi, 98 kişilik pazarlama birimimiz var Makina ve Kimyada, arkadaşlar, sayın vekillerim; sadece 2 personelimiz yabancı dil biliyor. Bu şekilde, eline çantasını alıp, dünyanın dört bir tarafını dolaşıp ihracat yapacak bir yapıyı şu anki kadromuza kurmamız çok mümkün görünmüyor. Peki, kanun teklifinde neyi amaçladık? Sermayesinin tamamı Hazineye ait olsun, güncel tartışmalardan uzak olsun Makina ve Kimya, özelleştirme baskısını hissetmesin çünkü KİT olunca özelleştirme baskısı her zaman var. Biz bunun aksine, sermayesinin tamamı Hazine ve Maliye Bakanlığına ait, yüzde 100 kamu şirketi; yönetim, temsil, denetim hak ve yetkileri Millî Savunma Bakanlığına ait. Niye Millî Savunma Bakanlığına ait? Bunun da cevabı var: Ordunun Millî Savunma Bakanlığı bünyesinde yer almasıyla artık ihtiyaçların karşılanması çok daha kolaylaştı. Cephedeki bir komutanımız bir ihtiyacı Genel Müdürümüze bildirdiğinde ertesi gün üretime başlıyor, tasarıma başlıyor, birkaç gün içinde bunun sonuçlarını alma imkânı var. Bu hızı, bu gücü, Silahlı Kuvvetlerin gücünü de Makina ve Kimya bundan sonraki dönemde de korusun diye Millî Savunma Bakanlığına bağlı olsun, yönetim hakları Millî Savunma Bakanlığında olsun dedik.

Yine, tartışmalardan biri, kurum bünyesindeki personelin özlük hakları ve işten çıkarılması gibi hususlar. Sayın vekilimiz de söyledi, hiçbir personelin işten çıkarılması söz konusu değil, bütün mali ve sosyal haklarının korunması amaçlandı kanunla. Hem Maliye Bakanlığı hem Çalışma Bakanlığı hem ilgili bakanlıklarımızdan çok değerli bürokrat arkadaşlarımız da buradalar, birlikte çalışıldı, herhangi bir hak kaybı olmaması için elimizden geldiği kadar kanun teklifine yansıtmaya çalıştık bizler bürokratlar olarak.

MKE özelleşiyor mu? Özelleşmediği gibi, özelleşmesinin önünde de aslında bu kanunun 8'inci maddesinde muafiyet maddesi var, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkındaki Kanun'a tabi olmayacağı 8'inci maddedeki Özelleştirme Kanunu'ndan muaf olma hükmüyle aslında ortaya konmuş oluyor. Bununla ilgili bir düzenleme olursa takdir tabii ki Komisyonumuzun, yüce Meclisimizindir ama Makina ve Kimyanın özelleşmesi bir yana, özelleştirilmemesinin yolunu açıyor bu kanun.

Bir de mevcut durumla neler değişiyor? Onu kısaca arz etmek isterim. 233 sayılı KHK'ye tabi, ana statüsü olan bir KİT pozisyonunda Makina ve Kimya. Şimdi, kendi kuruluş kanunu olan 12 maddelik -uygun görülürse- kanunu yasalaşmış olan, esas sözleşmesi olan bir şirket hâline dönüşmüş oluyor. Sermayesi 1 milyar 200 milyon TL, yine aynı şekilde sermayesi anonim şirket bünyesine nakledilmiş oluyor. İktisadi devlet teşekkülünden Ticaret Kanunu'na tabi ama kamuya ait Ticaret Kanunu'na tabi bir şirkete dönüşüyor. Yönetim Kurulu ve Genel Müdürlük muhafaza ediliyor aynı şekilde, bir de genel kurul müessesesi diğer şirketlerde olduğu gibi mekanizmaya dâhil ediliyor.

Personel rejimi 399, 657 ve 4857 sayılı İş Kanunu'na tabiyken, Genel Müdür, genel müdür yardımcıları dâhil, bütün yöneticiler dâhil, bütün personel iyileştirilmiş inşallah özlük haklarıyla, stratejik nitelikli AR-GE personeli dâhil, 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi personel hüviyetine geçiyor. Burada bazen şöyle sorular geliyor: "Memurlar tezgâh başına geçip işçilik mi yapacak?" Yok, öyle bir şey olmayacak inşallah. Nasıl ASELSAN'da, TAI'de yönetici kademesi varsa, direktör varsa, Genel Müdür, genel müdür yardımcısı varsa Makina ve Kimya da benzer şekilde, Genel Müdürü dâhil, İş Kanunu'na tabi olarak faaliyetlerini sürdürmüş olacak.

Yine, denetim ve gözetimle ilgili bazı hususlar kamuoyunda dile getiriliyor. Denetim faaliyetleri aksamadığı gibi, ilave denetim mekanizmaları kondu. Bunlar neler? Onu da hemen sırasıyla söyleyeyim. Yüzde 50'den fazlası kamuya ait bir şirket olduğu için, bütün yüzde 50'den fazla kamuya ait olan

şirketlerde olduğu gibi, ilgili kanunlardaki hükümlerde olduğu gibi Sayıştay denetimine tabi olmaya devam ediyor, dolayısıyla yüce Meclisimizin denetimi, Sayıştay raporlarının yine KİT Komisyonunda görüşülmesi vasıtasıyla devam ediyor. Bunun haricinde, Millî Savunma Bakanlığına bağlı şirket pozisyonunda olduğu için Millî Savunma Bakanlığı tarafından görevlendirilen denetçiler olacak. Bağımsız denetim kuruluşu denetimi olacak, bu ilk kez olacak, şu anda Makina ve Kimyada yok. Uluslararası standartlara göre denetim yapılması açısından Kamu Gözetimi ve Muhasebe Standartları Kurumunca belirlenen bağımsız denetim kuruluşlarından seçilecek genel kurul tarafından, bağımsız denetime tabi olacak. Yine, Makina ve Kimyada iç denetim varlığını devam ettirecek. Ayrıca, Hazine ve Maliye Bakanlığımızın da pay sahipliğinden kaynaklı hakları nedeniyle denetim ve gözetim yetkisi bütçesiyle, sermayesiyle ilgili devam edecek. Dolayısıyla beşli bir denetim mekanizması kamu denetimi ve bağımsız denetim anlamında devam ediyor.

Peki, Makina ve Kimyanın yaptığı mevcut sözleşmeleri var taşeronlarla, alt yüklenicilerle; AŞ sorumluluğunda bu sözleşmeler aynen devam edecek.

Memur ve sözleşmeli personelle ilgili çok değerlendirme oldu. Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunda 2.879 işçi, 2.387 sözleşmeli ve memur var, 188 memur 657'ye tabi, 2.199 sözleşmeli personel var. Memurlarla, (I) sayılı cetveldeki ve (II) sayılı cetveldeki memur ve sözleşmeli personelle ilgili durum... Bu arkadaşlarımız 3 tercih yapacaklar, eğer kurumda kalmak, işçi statüsüne geçip iyileştirilmiş özlük haklarıyla teklif edilen sözleşmeyi kabul etmezlerse... Bir defa, hepsine sözleşme teklif edilecek. Dolayısıyla, bir kısmına “Yönetim istiyor.”, bir kısmına... Öyle bir şey yok. Bütün memur ve sözleşmeli personele sözleşme teklif edilecek, kabul ederlerse seve seve bizim bünyemizde pozisyonlarına uygun şekilde yani tezgâhın başında işçi değil, hangi pozisyondaysa onlara uygun şekilde -Makina ve Kimya, neticede, inşallah daha da geliştirilerek benzer işleri yapacak- aynı pozisyonlarını muhafaza edecekler, unvan olarak değil ama yaptığı iş anlamında. Kabul etmezlerse tercih edecekleri 3 farklı kurumdan birine Çalışma Bakanlığımız ve Strateji ve Bütçe Başkanlığımızın koordinasyonunda atamaları, nakilleri sağlanacak. Eğer o istedikleri yerde kadro yoksa kadro ihdası da yapılacak kanun hükmü yazılmış oldu. Dolayısıyla, bir mağduriyet... Ya, bir şube müdürü memur olarak gitmeyecek, şube müdürü olarak gitmiş olacak, kastettiğim bu.

İşçilerimize gelince... Tabii, işçilerimiz Makina ve Kimyanın ana unsuru. 2.879 işçimiz var. Bizim gönlümüzden geçen, bütün işçilerimiz istinasız bir kişi hariç kurumumuzla sözleşmelerini yenilesinler ve devam etsinler ama benzer gerekçelerle “Biz, işte, kamu işçisiydik, devam edelim başka fabrikalarda, tersanelerde.” derlerse yine başka kurumlara da bırakmadan Millî Savunma Bakanlığımız bünyesindeki fabrikalarda, tersanelerde bu arkadaşlarımızı istihdam etmeye devam edeceğiz hiçbir hak kaybı olmadan. Dolayısıyla, orada da aynı kanuna tabi, Makina ve Kimyada da aynı kanuna tabi, eğer sözleşmeyi kabul etmek istemezlerse ama ben tekrar ediyorum; biz inşallah bütün işçilerimizin devam etmesini arzu ediyoruz.

Bir de belli sayıda emekliliği gelen personelimiz var, bin küsur kişi bunların sayıları. Biz bu arkadaşlarımıza “Emekli olun...” Hiç böyle bir derdimiz yok, emekli olmadan devam edebilirler ama emekli olmak istediler, memurdu, emekli olmak istedi, emekli olduktan sonra da tekrar gelip şirket bünyesinde çalışmaya devam etme imkânı var. Dolayısıyla, emeklilik hakkı gelenler açısından da aslında ilave bir düzenleme bu. İlave bir hak kazanmış olacaklar.

Yine, taşeron işçilerin durumunu da sayın vekilimiz dile getirdi. Şimdi, taşeronlar malum Makina ve Kimya personeli değil. Yapılan sözleşmelerle başka firmalardan hizmet alımı yapılıyor temizlik, yemek, güvenlik gibi alanlarda. Bu sözleşmeler aynen devam edecek. Dolayısıyla, taşeron bünyesinde personel alımına dayalı hizmet sözleşmeleriyle çalışan 1.186 personel aynen mevcut pozisyonlarını

muhafaza edecekler. Sözleşmeleri bittiği zaman, iki yıl sonunda, üç yıl sonunda ya da bir yıllık, sözleşmenin niteliğine göre farklı sözleşmeler var. Bu dönem dolduğu zaman mutlaka iyileştirilmesi gereken şeyler varsa o da ana sözleşmeyle, genel kurul kararlarıyla, daha uzun süreli -inşallah Kamu İhale'yle ilgili Sayın Meclisimizin takdirleriyle bu öngörülürse- sözleşmelerle işçilerimiz de mağdur olmazlar çünkü söylenen şeyler bizim kabul edebileceğimiz şeyler değil yani asgari ücretle maaş alan birisinin maaşını, bir de onun müteahhidinin bir kısmını elinden alması maalesef zaman zaman duyulan ama kabul edilebilecek şeyler değil. İnşallah el birliğiyle bunların da önüne geçmiş oluruz.

Sayın Başkanım, bitiriyorum. Yabancı personel istihdamıyla ilgili bazı hususlar dile getirildi “Gizlilikle ilgili sıkıntılar olmaz mı?” “Devlet sırları yabancıların eline geçmez mi?” diye. E, malumunuz bütün savunma sanayisiyle ilgili şirketlerimizde bununla ilgili düzenlemeler var, personel çalıştıran TAI, ASELSAN gibi yerlerde sınırlı sayıda personel çalışmasına izin veren düzenlemeler var. Bunun da bir usulü var, Çalışma Bakanlığımızın çalışma izni müessesesi var ve “klerans” düzenlemesi var. Dolayısıyla, bir güvenlik belgesine sahip olmayan ve Çalışma Bakanlığından izin almayan hiç kimse ne Makina ve Kimyada ne de savunma sanayisiyle ilgili diğer şirketlerde çalışması söz konusu değil. Bu konuda da endişeye mahal olmadığını değerlendiriyoruz.

Makina ve Kimyanın mevcut konumunda KİT statüsüyle sahip olduğu bazı yetki ve muafiyetler var, ne gibi? Silah satışı gibi. Yabancı silahların, tabancaların satışında tek yetkili Makina ve Kimya. Hurda toplama, kamunun hurdaları bu, özel sektörün hurdası değil. Bununla ilgili bazı değişik mevzuatta, yönetmelikte, kanunda düzenlemeler var. Onları da bu kanuna kuruluş kanunu olduğu için dercederek, ilave bir şey getirmeden ama mevcut muafiyetleri de muhafaza edecek şekilde düzenlemeler yaptık. Muafiyet ve istisnalara ilişkin düzenlemeler de bunlardan ibarettir.

Benim bu aşamada söyleyeceklerim bunlar. Sorular olursa seve seve cevap vermeye hazırız.

Saygılar sunarım.

Arz ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Dere.

Şimdi, teklifin tümü üzerine söz almak isteyen Komisyon üyelerimize sırasıyla söz vereceğim.

Evet, Sayın Ceylan, buyurun.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun kıymetli üyeleri, teklif üzerinde görüşlerini ifade etmek üzere Komisyon görüşmelerine iştirak eden milletvekilleri, memur ve işçi sendikalarının kıymetli temsilcileri, basınımızın değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, özellikle, Komisyon çalışmamızla ilgili bir konuyu belirtmek istiyorum, az önce Başkanımız da bu konuya bir açıklık getirdi; 2 tali komisyona daha bu kanun teklifi sevk edilmişti. Biz, dün akşam aradığımızda herhangi bir cevap verilmemişti, herhâlde bugün gerçekleşen bir cevapla “orada görüşülmesine gerek olmadığı” yönünde size yazı gönderdiler. Eğer bu şekilde neticelendiyse, en azından bunu yapmayacaksak, konunun derinlemesine incelenebilmesi açısından bir alt komisyon kurulmasını öneriyor ve Komisyon Başkanından, sizden bu talebimizi dikkate almanızı istiyoruz.

Bu noktada, Komisyon Başkanımızın ve Komisyonun iktidar üyelerinin de Komisyonun çalıştırılmasındaki tavırlarını da eleştiriyorum. En son kanun görüşmemizde son derece yapıcı yaklaşma gayretimize rağmen teklifte virgül dahi değiştiremedik, basit bir dernek üyelik değişikliğini bile kabul ettiremedik. İşine gelince, dış güçlere, ülkemize yapılan hain saldırılara karşı yanında olmamızı isteyen iktidar, konu muhalefeti dinlemeye gelince maalesef üç maymunu oynuyor. “Haklısınız, bunları Genel Kurulda çözeriz.” demekle olmuyor Sayın Başkan. Her şeyi Genel Kurulda halledeceksek biz

burada niye toplanıyoruz? Bu tutumun, başta Komisyon Başkanımız olmak üzere, iktidar vekilleri tarafından değerlendirilmesi, ordumuz gibi çok önemli ve göz bebeğimiz kurumu ilgilendiren konuların görüldüğü Komisyonumuzda ortak ruh ve paydaşlık duygusuyla hareket edilmesi temel isteğimizdir; bu, tarafınızca da bilinmelidir.

Sayın Başkan, bugün burada kanunlaştırmaya çalıştığınız anonim şirkete dönüştürme işini partinizin geçmiş icraatlarından çok iyi biliyoruz. Üzerinden çok uzun süre geçmedi, 2013 yılında Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Taşımacılık AŞ'yi kurdunuz ve şirketin hukuki statüsü kanun metninde aynen şu şekilde tanımlandı: "TCDD Taşımacılık A.Ş. 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabidir." Bunun anlamını -sanırım- bilmeyeniniz yoktur.

Burada, kısaca, ülkemizdeki özelleştirme uygulamalarının geçtiği sürece değinmek istiyorum. Önce emperyalizme karşı verilen Ulusal Kurtuluş Savaşı, akabinde yıkılıp yıkılan bir ülkenin vatansever kadroları tarafından yeniden imar edilen Türkiye, yoklukla, yoksullukla mücadele ederken iktisadi olarak büyümeye ve bulunduğu stratejik coğrafyada ayakta kalmaya çalışan bir ülkedydi. Ülkenin kurucu kadrolarının, kendileri ve yakın çalışma arkadaşlarının banka hesaplarını büyütme gibi bir derterli yoktu. Bu olmayınca da bütün enerjilerini ulusal ekonomiyi canlandırma ve ulusa yeni bir şevk verme gayretiyle geçirmeleri neticesinde ulusun birikimiyle kurulan sanayi tesislerimiz ortaya çıktı. Şimdiyse bu tesislerin yarattığı istihdam ve katma değerle ulusal ekonomiye katkı sağlayan genç cumhuriyetin kurduğu neyi var neyi yoksa satmayı ana ilke edinen bir anlayış on dokuz yıldır ülkeyi yönetiyor. Bu anlayış, mirasyedi evlat gibi davranıyor, veraset yoluyla intikal eden ne varsa elden çıkarmayı marifet sayıyor. AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılına kadar cumhuriyet tarihi boyunca yapılan özelleştirme tutarı 8 milyar dolardı. 2002 yılında iktidara gelmenizle birlikte kamuoyunun yakından tanıdığı, nüktedan kişiliğiyle de bir döneme damga vuran rahmetli Kemal Unakıtan "Babalar gibi satırım." sözüyle siyasi tarihimizdeki yerini aldı, merhuma Allah'tan rahmet diliyorum. Onu haklı çıkarıncasına, iktidarınız süresince cumhuriyet tarihinin özelleştirme rekorunu kırarak 62,7 milyar dolarlık satış gerçekleştirdiniz. "Babalar gibi satırım." sözüyle başlayan yolculuğunuzda, Türkiye Cumhuriyeti'nin büyük bölümünden kâr elde ettiği işletmeler "Zarar ediyor." söylemleriyle pazarlandı. Kamu yatırımlarında ana ilke kâr olmamasına rağmen, bu söylemle toplum psikolojisi buna hazırlandı. Kâr etmeyen işletmeler, özel teşebbüsün yatırım yapmak istemediği ancak vatandaş için hizmet üreten işletmelerdi. Satışı ana ilke olarak önüne koyan iktidarınız, işletmeleri günün gelişen üretim araç gereçleriyle yenilemediği için makineleri eskidi, kadroları şişirildi ve "arpalık" söylemleri arasında Türkiye'nin doğusundan batısına neyi var neyi yoksa haraç mezat satıldı.

İktidarınızın millî ekonomiye bakışını TÜRK TELEKOM'da da gördük. Bir firma geldi, gördü ve yenip gitti. Türkiye Cumhuriyeti göz göre göre dolandırıldı. Türkiye Cumhuriyeti bankalarından çektiği kredilerle TÜRK TELEKOM mülklerini ipotekleyerek özelleştirme ihalesini kazanan firma, birkaç yıl boyunca vatandaşın para topladıktan sonra ortadan kayboldu. Pandemi sürecinde çok acı bir şekilde gördük ki memleketin birçok köyünde çocuklarımız internete erişemediği için ne EBA üstünden ne de Zoom üstünden dersleri takip edemediler, yağmur çamur demeden kışın soğukunda internete erişebilecekleri yüksek tepelere yürüdüler. Bunun da sorumlusu babalar gibi satan iktidarınızdı.

Bitti mi? Hayır, bitmedi. Yerli yabancı iş birlikçilerine çayın taşıyla çayın kuşunun vurulmasına olanak sağlayanlar hızlarını kesmediler. SEKA'mız vardı; dünyanın birçok ülkesine kâğıt ihraç eden, yüzde 100 yerli ve millî. Şimdi ise tuvalette kullandığımız kâğıt dahi ithal. Dolar arttıkça sayenizde vatandaş tuvalet kâğıdı dahi alamaz hâle geldi. İSDEMİR, ERDEMİR, Paşabahçe, ETİ Holding, PETKİM, TUPRAŞ, TEKEL'in alkollü içki fabrikaları, sigara fabrikaları, İskenderun Limanı, TCDD Mersin Limanı, Türk Havayolları USAŞ hisseleri, ASELSAN, HAVELSAN hisseleri, şeker fabrikaları

ve daha neler neler, birer birer iktidarınız döneminde satılarak nakde çevrildi. Tam 62,7 milyar dolarlık özelleştirme... “Para nerede?” diye sorduğumuzda ise kıyamet kopuyor “Para hazinede.” diyor. Dönüyoruz hazineye bakıyoruz, orada da para kalmamış.

Bütün bu satışlara rağmen rekorları seven iktidarınız bir rekor daha kırdı, 2020 yılı bütçe açığımız 172 milyar TL’yle rekora koştı. 2021 yılında da görünüşe göre yeni bir rekor yakalanacak. Çünkü geçen yıl mayıs sonu itibarıyla 38 milyar olan bütçe açığımız, bu yıl aynı dönemde 65 milyar TL. Yetmiyormuş gibi Merkez Bankası rezervlerindeki 128 milyar dolar da kayıp. “Nerede?” diyoruz, her kafadan farklı bir yanıt geliyor.

Değerli arkadaşlar, şimdi, böyle pratik bir geçmişiniz olunca hâliyle “Sıra MKE’de mi?” sorusu geliyor aklımıza. TCDD’de aynı uygulamayı üç aşağı beş yukarı benzer gerekçelerle 2013 yılında hayata geçirdiniz. O tasarının kanunlaşmasında TCDD Taşımacılık AŞ kuruldu, gerekçesinde “Bütünleşik ulaştırma sistemi içinde demiryolu taşımacılık sisteminin avantajlı yönlerinden daha fazla yararlanabilmesi için alınması gerekli önlemlerin başında demiryolu sektöründeki tekelin kaldırılarak serbest, şeffaf, adil, sürdürülebilir bir rekabet ortamının sağlanması gerekmektedir. Böylelikle demiryolu alanındaki mevcut ülke kaynağının daha verimli kullanılması sağlanacak ve atıl kapasite kullanıma açılacaktır. Tekelin kaldırılması ve sektörün serbestleştirilmesiyle AB demiryolu mevzuatına da uyum sağlanmış olacaktır.” ifadeleri kullanılarak, “Her şey çok güzel olacak.” denilerek, parmak demokrasisi marifetiyle tasarı kanunlaştırıldı. Kanunun geçici 3 ve 4’üncü maddelerinde sırasıyla TCDD ve TCDD Taşımacılık AŞ’nin yatırımlarının finansmanı ve destekleme sürelerine yer verilmiş ve TCDD’ye sağlanan desteğin beş yıl sonra kaldırılacağı, TCDD Taşımacılık AŞ’nin kamu hizmeti yükümlülüğünün de beşinci yılın sonunda biteceği öngörülmüştü. CHP Grubu o gün bu düzenlemeyle beş yıl sonra TCDD Taşımacılık AŞ’nin süreci götüremeyeceğini, ulusal veya çok uluslu şirketlerin bir taşeronu hâline gelebileceğini, tasarıyla ifade edilen hedeflere ulaşılamayacağını ifade etti. O gün de “Dediğim dedik, çaldığım düdü.” diyerek uyarılarımızı, eleştirilerimizi dinlemediniz ve daha üç ay önce getirdiğiniz bir torba yasanın içerisine 2 madde ekleyerek demiryollarına yaptığınız şirketleşmenin başarısız olduğunu kabul ettiniz. Nasıl mı? Mart 2021’de çıkan kanunla TCDD serbestleşmesinin başarısızlığı açıkça ortaya kondu. Eklenen 2 maddeyle TCDD AŞ şirketinin açıklarının bütçeden karşılanmaya devam olunacağı hükmü getirildi. Hani beş yılda serbestleşme tamamlanacaktı? 24 Nisan 2013 tarihli ve 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun’da üç ay önce değişiklik yapılarak 2023 yılına kadar finansman desteğinin sürdürülmesi ve düzenlenmesi getirildi. Bu zaman zarfında dahi hedefe ulaşılamayacağı görülmüş olacak ki üstüne süreyi on yıla kadar uzatma konusunda da Cumhurbaşkanıya yetki verildi. Bu millet 2023’te yapılacak seçimlerin ardından ülkeyi neyi var neyi yoksa satanlara, 5’li çeteden başka dost tanımayanlara gerekeni sandıkta söyleyecek ve işi ehline bırakacaktır. Dolayısıyla öyle uzun vadeli düzenlemeler içeren yaklaşımlarınız gerçekçi bir projeksiyon gibi görünmüyor. Öyle görünüyor ki iş başında son demlerini yaşayan iktidar, “benden sonrası tufan” anlayışıyla hareket etmeye devam ediyor. Sakarya Tank Palet Fabrikasında yaşananlar henüz unutulmamışken, tırır tırır işleyen, yüzlerce yıllık birikimiyle üretim yapan ve kâr eden MKE’ye yönelik getirilen bu teklif, samimiyetten uzak görülüyor.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu teklifin geri çekilmesini ve kurum kültürüyle, savunma sanayimizin göz bebeği kurumun kimyasıyla oynamaması gerektiğini düşünüyoruz. Hatırlatmak isterim: BMC Otomotiv Fabrikası sadece 1,5 milyar TL’yi aşan arsa değerinin yarısı olan 751 milyon liraya 30 Nisan 2014’te Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından yapılan ihalede tek katılımcı olarak teklif veren Ethem Sancak’a verilmişti. O günkü kur karşılığı 360 milyon dolar olan BMC’nin yüzde 49,9’u aynı yıl 300 milyon dolarla Katar ordusu tarafından satın alındı. Buradaki ticari zekâyı takdir etmek gerçekten gerekli. Türkiye’de zenginler bu yönüyle bu şekilde yaratılıyor. Katar ordusu ortaklı

BMC Otomotiv, iktidardan aldığı teşviklerle ve devlet ihalelerini de alarak büyümeye devam etti. ALTAY Tankı üretimi üzerine Sakarya'da bulunan Tank Palet Fabrikasının BMC'ye devredilmesinin ardından Sakarya Karasu'da bir hazine arazisinin BMC'ye verildiği ve yeni savunma sanayisi üretim tesisi yapımına başlandığı söyleniyor. Bir taraftan da Tosyalı Holding'e satış görüşmeleri yapıldığı söyleniyor. 50 milyon dolar yenileme yatırımı için kaynak bulamayan bir iktidarın, milli silah sanayimizi getirdiği ibretlik vesikadır Tank Palet olayı. Şimdi de benzer yol ve yöntemleri MKE için uygulanmak istendiğini, bir yol temizliği yapıldığını değerlendiriyoruz. Kamu ihale mevzuatı dışına çıkarak iş ve işlem yapma arzusunun bu iktidar tarafından ne derece istendiğini biliyoruz ama Türk Silahlı Kuvvetleri ve ülke savunması için son derece elzem olan bir Kurumda da kamu ihale mevzuatı bir zahmet sizi sınırlandırsın. Binlerce işçisi, mühendisiyle üretim yapan bu Kurumda, bilgisi ve birikimiyle çalışan emekçileri huzursuz etmenin, aba altından sopa göstermenin kimseye bir yararı olmayacaktır.

Konunun özüne gelince, kanunun özünde görüşmekte olduğumuz teklifin anayasal hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti devletin hukuksal birikimi ve kurumsal kültürüne hâkim bir anlayışla kaleme alınmadığı fikrindeyiz. Anayasa ve kamu hukuku ile 233 sayılı KHK'ye göre kamu hizmeti niteliği ağır basan tekel niteliğindeki mal ve hizmetlerin kamu yararı gözetilerek kamu kuruluşları eliyle ve kamu hizmetlerine ilişkin usul, esas ve süreçlerde yürütülmesi yaklaşımını önemsiyoruz. Bu kanun teklifine konu olan Makina ve Kimya Endüstrisi, az önce Sayın Savunma Bakanı Yardımcısının da ifade ettiği gibi Tophane-i Amire, İmalat-ı Harbiye Müdüriyeti Umumiyesi, Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü ve MKE Kurumu Genel Müdürlüğü gibi değişik isim ve statüler altında 15'inci yüzyıldan beri hizmet vermektedir. Kökleri tarihimize dayanan bu kurum, Türk Silahlı Kuvvetleri ve güvenlik güçlerinin konvansiyonel alanda savunma sanayisine dayalı ihtiyaçlarını azami yerli katkı ve düşük maliyetli ve kaliteli ürünlerle karşılamak, artan kapasite ölçüsünde ihracat yapmak, inovasyon ve AR-GE faaliyetlerinde bulunmak hedefleriyle kurulmuştur; bugüne kadar da sektöründe oldukça başarılı bir performans sergileyerek Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyaç duyduğu silah, mühimmat ve benzeri araç gereçlerini başarıyla üretmiş, yabancı ülkelere ihracat yapmış, bu alanda hatırlı sayılı bir marka olmuştur. Hâl böyle olunca, biz bu tekliften hiçbir şey anlamadık. Zaten kâr eden, ordumuzun en önemli tedarikçisi yerli ve millî bu kurumumuz neden şirketleştirilmek istenmektedir? Bu işlemle elde edilmek istenen çıkar nedir? MKE anonim şirket olursa şimdi yapılamayan ne yapılacaktır? Gerekçede "Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun yapısının imkân ve kabiliyetlerinin daha fazla güçlendirilerek sektöründe gelişen teknolojileri izleyip modern mühimmat, silah ve silah sistemlerinin geliştirebilecek ve üretebilecek, yurt dışı firmalarla rekabet edebilecek, genel ekonomik ve yapısal değişimlerden etkilenmeyecek, Hazine desteğine ihtiyaç duymadan varlığını ve faaliyetlerini sürdürebilecek hareket ve esnekliğe sahip bir organizasyona dönmek." diye belirtmişsiniz. Söyler misiniz, MKE tam olarak bunlardan hangisini yapamıyor; gelişen teknolojileri mi takip edemiyor, modern silahlar mı üretmiyor, genel ekonomik ve yapısal değişimlerden çok etkileniyor da anonim şirket olunca etkilenmeyecek mi? "Hazine desteği" diyorsanız, MKE zaten kâr ediyor; 2019 yılında 694 milyon, 2020 yılında 925 milyon kâr etmiş, hangi Hazine desteğinden bahsediyorsunuz? Türkiye'nin en büyük 5'inci savunma sanayisi kuruluşu, en büyük şirketler sıralamasında ilk 100'de yer alan bir KİT'ten söz ediyoruz. Tutun ki böyle sorunları var, çağı yakalayamamak falan, peki, bunun sorumlusu kim? On dokuz yıldır ülkeyi yöneten sizler değil misiniz sayın iktidar vekilleri? 1923 yılında Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü adı altında kurulan, 1950 yılında MKE olarak yeniden yapılandırılan kurumun sorumluluğu sizde değil mi? Yalnızca, yapılacak bir anonim şirket değişikliğiyle bu tüm sorunlar çözülecek mi? Bu hiç inandırıcı değil. Şu anda elinizi tutan ne? İşinize gelince Cumhurbaşkanı kararnamesiyle Meclise dahi sormadan her türlü düzenlemeyi yapabiliyorsunuz. Anonim şirket olmasıyla yapabileceği şeyleri pekâlâ bu kararnamelerle düzenleyebilirdiniz. Biz bunu savunmuyoruz ama tek adam rejiminde yaptığınızı

maalesef bu. Peki, şimdi niye böyle bir değişiklik yapıyorsunuz? Millî Savunma Bakanlığına bağlı zaten 11 tane anonim şirket var, onlardan birini geliştirebilir ya da yeni bir tane kurabilirsiniz. Asıl amacınız ne? Geçtiğimiz günlerde Katarlıların Kırıkkale MKE'yi ziyaret ettikleri yönünde iddialar var, doğru mu bu? Amaç fabrikayı Katarlılara peşkeş çekmek mi? Bunun hukuksal altyapısını mı hazırlıyorsunuz yoksa Varlık Fonuna mı devredeceksiniz? Kamu İhale Yasası'ndan muaf tutarak yandaşlarınıza ballı ihaleler vermek niyetinde misiniz ya da üç beş maaşlı bürokratlarınız için yeni yönetim kurulu üyelikleri mi açmayı planlıyorsunuz? Kusura bakmayın, yaşadığımız örnekler maalesef bizlere bunları düşündürüyor arkadaşlar.

MKE, Kırıkkale'nin can damarıdır, Kırıkkale demek, MKE demektir. Yapılacak bu değişikliklerle Kırıkkaleliler fabrikalarını ve işlerini kaybedecekleri korkusunu yaşıyor değerli arkadaşlar. Her ne kadar gerekçe de ve iktidarın söylemlerinde işçi ve memurların bir hak kaybı yaşamayacakları yer alsada bu yeni durumun pek çok mağduriyetler yaratacağı ortadadır.

Söz işçinden açılmışken, kanun teklifinde anlam veremediğimiz bir nokta da teklifte, nitelikli personel istihdamının sağlanacağını belirtilmesidir, hatta bu kapsamda yabancı uyruklu personelden de bahsediliyor. Ordumuza silah sağlayan en önemli tedarikçinin bünyesinde yabancıların istihdam edilmesinin olası teknoloji transferi veya bilgi hırsızlığı riskleri yeterince düşünülmüş müdür? Ayrıca, değerli arkadaşlar, nitelikli personel istihdamı için MKE'yi engelleyen mi var? Madem böyle bir ihtiyaç var, MKE gibi stratejik öneme sahip bir fabrikada nitelikli elemanın istihdamını sağlayacak düzenlemeleri getirin, biz seve seve yapalım, illa anonim şirket mi olması lazım? Ayrıca, iktidar, aynı kadronun isterse statüsü değişerek aynı şekilde çalışmaya devam edeceğini savunuyor. Burada da bir tutarsızlık var. Aynı personel devam edecekse, gerekçe de bahsedilen hedeflere yine bu personelle ulaşabiliriz anlamı çıkıyor. Ee, o zaman bu değişiklik niye? Bir tek "anonim şirket" ibaresi eklenmesi ve organizasyon şemasının değişmesiyle mi bu hedeflere ulaşılacak? Bu, hiç gerçekçi değil.

Değerli milletvekilleri, MKE, Türkiye savunma sanayisi ve ordumuz için kritik bir öneme sahip işletmedir, ordumuzun silahlarını sağlayan yüz akımız bir işletmedir. Her vesileyle yerli ve millî olmakla övünen iktidarın, bu kurumun içinin boşaltılmasına, parçalanıp satılmasına, yabancılaştırılmasına karşı çıkması gerekirken, tam tersi bir tutumuyla karşı karşıyayız. Hormonlu bir anonim şirkete dönüştürülmek yerine zaten kâr eden bu kurumun daha iyi seviyelere getirilmesi için, özel olarak desteklenmesi için, varsa önündeki engellerin kaldırılması için yapılacak bütün mantıklı kanun değişikliklerine olumlu bakacağımızı parti olarak bildiriyoruz. Eğer sizin de amacınız buysa yani kurumu geliştirmekse bu anonim şirketleştirme işinden gelin vazgeçin çünkü bu değişiklik kötü bir art niyet kokmaktadır.

Sözlerimi sonlandırırken, parti olarak art niyetli bulduğumuz bu kanun teklifine olumlu bakmadığımızı bir kez daha belirtiyor, Komisyonun tüm üyelerini bu kanun teklifini reddetmeye davet ediyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN İSMET YILMAZ - Özgür Bey, teşekkür ediyorum.

Komisyon üyelerimizden söz isteyen Ahmet Önal Bey'e söz veriyorum.

Ahmet Bey, buyurun.

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) - Sayın Başkanım, kıymetli hazırun, çok kıymetli bürokratlarımız, kıymetli sendikacılar, basınımızın güzide temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

MKE, Türk savunma sanayisinin temelini oluşturan bir kurumdur. Kurumun tarihi 15'inci yüzyıla, Osmanlı İmparatorluğu'na kadar uzanır. Kurumun çekirdeğini Fatih Sultan Mehmet tarafından kurulan top dökümhanesi oluşturur. Kurtuluş Savaşı sırasında malzeme ve ustalarla birçok dağınık atölyeler

hâlinde olan kuruluş, Mustafa Kemal Atatürk tarafından 1923 yılında Ankara Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü adı altında kurulmuştur, böylece Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk sanayi tesisleri oluşmuştur. Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü 1950 yılında Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu olarak yeniden yapılandırılmıştır. Türk Silahlı Kuvvetlerimizin yurt içi ve yurt dışı askerî operasyonlarda kullandığı mühimmatı, patlayıcıyı, silahı üreten kurum, yurt güvenliğimizin teminatı ve güvencesidir. Millî savunma sanayimizin lokomotifini olan Türk Silahlı Kuvvetlerimiz ile Emniyet teşkilatımızın kullandığı askerî mühimmatı üreten kurum, Anadolu'nun orta yerinde yer alan 12 hanelik bir köyü önce kasaba, sonra ilçe ve 1989 yılında il hâline getirmiştir. Her Kırıkkaleli için MKE Kırıkkale'dir, Kırıkkale MKE'dir. Kırıkkale'de yaşayan ve sayısı 53 bini bulan emeklilerimizin birçoğu Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu ve entegre tesislerinde çalışmış ve ardından emekli olmuştur. Önce dedelerinin, sonra babalarının, şimdi de çocuklarının çalıştığı kurum üç kuşaktır Kırıkkale insanının istihdam edildiği neredeyse tek kurumdur. Kırıkkale'de yaşayan herkesin kursağında doğrudan ya da dolaylı olarak MKE'nin lokması vardır. Bu anlamda, şehir, MKE'ye çok şey borçludur. Kurumda bir dönem çalışan işçi sayısı 20 binleri bulmuş, şehir altın tarihini de bu dönem yaşamıştır. Ardından yıllar içerisinde Kurumda çalışan işçi sayısı 3 binlere, memur sayısı 2.500'lere düşmüştür. Bu düşüş, Kırıkkale nüfusunu da hızla aşağılara çekmiştir. 2000 yılının başında 380 bin olan Kırıkkale nüfusu bugün 278 bindir.

Kurumun yapı ve statüsünün değişeceği söylemleri uzun süredir kamuoyuna yansımakta, her defasında şehirde büyük bir tedirginlik yaratmaktadır. Kuruma ait fabrikaların birçoğu Kırıkkale'de bulunmaktadır. Bunun yanında Kurumun Çankırı'da ve Ankara'da da fabrikaları vardır. Kurumun daha önce bazı fabrika ve atölyeleri kapatılmış, bu durum Kırıkkale'ye çok büyük yaralar açmıştır. Benzer yöntemlerle Kuruma ait olan ÇELBOR bir oldubittiyle özelleştirilmiştir. Bugün ÇELBOR diye bir tesis yoktur. MKE'yle ilgili hep hantal bir yapıya sahip olduğu, verimli olmadığı, kâr elde etmediği gibi iddialar iktidar partisince hep dillendirilmiştir. Yirmi yıldır tek başına iktidar olan parti, Kurumu büyötmek için kapsamlı hiçbir adım atmamıştır. Âdeta Kurum kendi kaderine terk edilmiştir. Uzun süre Kuruma genel müdür ataması yapılmamış, birçok yönetim kurulu üyeliği boş bırakılmıştır. Kaldı ki yurt güvenliğinde, vatan savunmasında hayatı öneme sahip olan Kuruma sadece kârlılık ve verimlilik üzerinden bakmak da doğru değildir. Türkiye'de daha önce benzer iddialarla kamu kurumlarının özelleştirilmelerinin önü açılmış ama her defasında bu hamleler fiyaskoyla sonuçlanmıştır.

MKE'nin yurt güvenliğindeki stratejik önemi, savunma sanayimizin ana omurgasını oluşturmaları ve yarınlarımızın teminatı olması gibi hayati sebeplerle kamuya ait olma özelliği korunmalıdır. Yurt güvenliği, özel sektörün inisiyatifine bırakılmamalıdır. Kamu kurum ve kuruluşlarında hizmet sözleşmesiyle şirket elemanı yani taşeron olarak çalışan işçilere kadro verilmesi düzenlemesi partimizce sıkça dillendirilmiş, bu konuda partimizce birçok kanun teklifi verilmiştir. Yüz binlerce insanı doğrudan ilgilendiren bu konu, partimizin seçim bildirgesinde de yer almıştır. Bu konuda 30 Haziran 2018 tarih ve 11991 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında taşeron olarak çalışanlara kadro verilmesi düzenlemesi yapılmıştır. Bu anlamda KİT olma özelliği taşıyan MKE fabrikalarında çalışan taşeron işçilere kadro verilme imkânı doğmuş ancak aradan geçen üç yıllık süreye rağmen MKE taşeron işçilerine kadro verilmemiştir. Üstelik getirilen düzenlemede bu konuda bizce açıklayıcı, aydınlatıcı hiçbir düzenleme de yoktur. Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun, kamu iktisadi teşebbüsü yani KİT olma özelliğinin kaldırılıp Millî Savunma Bakanlığına bağlı bir AŞ, anonim şirketi şeklinde bir yapıya dönüştürülmesi Kurumun özelleştirilmesi ya da özerkleştirilmesi için atılacak ilk adım olacaktır. Yani MKE kurumunun kamu hukuku hükümlerine tabi olmasına son

verilip özel hukuk hükümlerinin uygulanması sağlanacak böylece Kurum kamu denetiminin dışına çıkarılacaktır. Bu durum en çok da kadrolu çalışanlara zarar verecek, işçilerimizin kadro zırhı ve koruması bütünüyle ortadan kalkacaktır.

Ayrıca, Kurumun yapı ve statüsünün değiştirilmesiyle birlikte Kurumda yer alan personelin başka fabrika ve illere gönderilmesine yol açacak, bu durum da hem Kuruma hem de Kırıkkale'ye zarar verecektir. Böylece Kurumda onlarca yıllık tecrübe ve emekle oluşan Kurum içi hafıza da sona erecektir. Ayrıca, Kurum çalışanlarının başka fabrika ve illere gönderilmesi ya da dayatmayla sözleşme imzalatma çabası Kurumda büyük tecrübe ve birikime sahip olan personelin belki de emekliye ayrılmasına yol açacaktır.

Taslağa eklenen geçici maddelerle kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden altı ay sonunda Kurumda İş Kanunu'na tabi olarak çalışan personel dışında personel kalmaması amaçlanmaktadır. Bu süre içerisinde Kurumda çalışanlara iş sözleşmesi teklifi yapılacak, 399 sayılı KHK'nin Ek I ve II sayılı cetvele tabi olarak çalışan personelden sözleşmeyi imzalamayı kabul etmeyenler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca diğer kurum ve kuruluşlara nakledilecektir; bu, tam bir dayatmadır. Yıllardır aileleriyle birlikte bu şehirde yaşayan insanlar belki de doğup büyüdüğü topraklardan ayrılmak zorunda kalacaktır. 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi olarak çalışan personelden sözleşme imzalamayı kabul etmeyenler ise Milli Savunma Bakanlığı tarafından başka fabrikalara gönderilebilecektir. İş sözleşmesini kabul etmeyip Bakanlığın belirlediği yere beş gün içerisinde gitmeyen personelin iş akdi feshedilecektir. Üstelik bu kişilere ihbar tazminatı da ödenmeyecektir. Bu durum, Kurum çalışanlarının neredeyse tamamının Kurumdan tasfiye edilmesi anlamına gelecektir.

Ayrıca, kanunun yürürlüğe girmesiyle şirkete alınacak personel, kamu kurum ve kuruluşlarında personel alımıyla ilgili hükümlere tabi olmayacaktır. Kurum şirkete dönüştürüldükten sonra personelin nakli, terfisi, ataması, işe alımı, görevlendirilmesi, ödül ve disiplin işlemleri şirket genel kurulu tarafından çıkarılacak düzenlemelerle belirlenecek, genel kurul bu yetkisini yönetim kuruluna devredilebilecektir. Bu durum da beraberinde çalışanlar için güvencesiz bir çalışma yaratacak ve keyfiliğe yol açacaktır.

Sayın Başkanım, MKE, işçi, memur, sözleşmeli ve taşeron çalışanlarıyla on binleri, çalışanların aileleriyle birlikte yüz binleri ve tüm paydaşlarıyla birlikte milyonları geçindirmektedir. MKE, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin tüm silah ve mühimmat ihtiyaçlarını karşılayan, Türk Silahlı Kuvvetlerimizi cephede hiç silahsız ve mühimmatsız bırakmamış çok değerli bir kurumdur. MKE sadece silah ve mühimmat üretmemiştir, ülkemizin ihtiyacına göre daha önce gaz ocağı dahi üretmiştir. Pandemi döneminde MKE maske üretmiştir. MKE, günümüzde en önemli projeleri başarıyla tamamlamış, üzerine düşen sorumluluğu hiç çekinmeden, en küçük tereddüt bile etmeden büyük bir şevkle yerine getirmiştir; bu anlamda MKE cumhuriyettir.

Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında ambargo uygulandığı dönemde, son dönemlerde Suriye'de yapılan askerî operasyonlarda olduğu gibi her atölyesini bir cephe gibi kullanmış ve yapılamaz denilen her şeyi alınının teriyle yapmıştır. Bugün ülkemizde sanayi varsa bunu da bir anlamda 1920'lere dayanan Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu fabrikalarına borçluyuz. MKE, Atatürk cumhuriyetinin kurduğu fabrikalardır. MKE, tüm faaliyetlerini kendi ürettiği ürünlerden elde ettiği kârdan ve hurda gelirlerinin bir kısmını kendi ihtiyacı olarak kullanıp fazlasını satarak finanse etmekte ve her yıl yüz milyonlarca lira kâr etmektedir. MKE, gelenekleri, örf ve âdetleri olan, kendine ait teamülleri olan bir kuruluştur, faaliyet alanı daha çok özel ve kritik görevlere dayanır. Burada bir elemanın yetişmesi en az beş on yıllık tecrübeye ve emeğe dayanır. Kaldı ki bu süre içerisinde usta-çırak yöntemiyle işbaşı eğitimleri yapılmakta, burada da personel ayrıca gözlemlenmekte ve yeteneklerine göre değerlendirilmektedir. Bu kadroları dağıtmak ülkemiz adına doğru değildir. MKE sadece tesis ve tezgâh da değildir. En iyi

tezgâh ve tesisleri getirseniz de yetişmiş elemanınız yoksa hiçbirinden bir sonuç alma imkânınız da yoktur. “Kalifiye eleman çalıştırmak için daha yüksek ücret verilmesi gerekiyor, mevcut mevzuata göre bu mümkün değil. Yasa değişirse ODTÜ’lü, Boğaziçi’li mezunlar gelir.” iddiaları da bence doğruyu yansıtmamaktadır. Bu, aynı zamanda, Kurumda yıllardır alınının teriyle çalışan personele de bir hakarettir.

Ayrıca, MKE, bu ülkenin en büyük ve başarılı üniversiteleri gibi mühendis yetiştirmektedir. MKE çalışanlarını küçümsemek yerine, yetişen personelin maaşını düzelterek çalışmalar pekâlâ yapılabilir. MKE, çok stratejik ve kritik, bu nedenle de liyakat sisteminin çok önemsenmesi gereken bir kurumdur. Bir mühendis işe girer, belirli bir süre yetistikten sonra yeterli bulunursa sınava da girmek şartıyla önce başmühendis ve müdür yapılır. Müdürler arasından yine yetişmelerine ve uzmanlıklarına bakılarak fabrika müdür yardımcısı olarak atanabilir. Buradaki başarılarına göre fabrika müdürü hatta daire başkanı hatta genel müdür yardımcısı olabilir. Bütün bu yapılan düzenlemeler kurumdaki bu teamüllere de aykırıdır. Dediğim gibi MKE kurum içi örf, âdet ve gelenekleri olan mükemmel bir kuruluştur.

Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu lağvedilmek ve anonim şirketine dönüştürülmek isteniyor. Yapılan statü değişikliğiyle TBMM’nin denetimine tabi olan MKE lağvedilerek bir anonim şirketine dönüşecek, böyle denetimden kaçırılacaktır. Hem çalışanlar açısından hem de ülke kaynaklarının kullanımı açısından bu kesinlikle kabul edilemez. Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun yüzlerce yıllık bilgi birikimi, tecrübesi ve liyakati esas alan bir anlayışla çözülebilecek sorunlarının statü değişikliğiyle çözülecekmiş gibi gösterilmesi ülke gerçekleriyle de bağdaşmamaktadır. Bu örnekleri daha önce PTT ve ÇAYKUR’da yaşamış, Demiryollarında tecrübe etmiş ülkemiz yeni bir vakayla karşı karşıyadır. Dahası, anonim şirkete dönüştürülen kurumların birçoğu zaman içerisinde özelleştirme kapsamına alınmış ve yine olan kurum çalışanlarına olmuştur.

Biz CHP olarak MKE Kurumu ve bağlı fabrikalarının ikinci bir Tank Palet vakasına dönüştürülmesine asla izin vermeyeceğiz. Şimdiye kadar ister özelleştirme ister yeniden yapılandırma ister statü değişikliği adı altından olsun yapılan değişikliklerin tamamı uzun vadede işçilerimizin özlük haklarında ciddi kayıplar yaşanmasına sebep olmuştur. Yaşanan bu olumsuz örnekler ve kadrolaşmalardaki yanlış uygulamalar nedeniyle kurumda yaşanacak olası bir dönüşümde kurum içinde yetişmiş, kritik işler başarmış tecrübeli birçok çalışanın başka kurumlara geçme talebinde bulunacağı öngörülmektedir. Dolayısıyla, özgün bir iş kolundaki yetişmiş liyakatin ve önemli bir tecrübenin kaybedilmesi anlamına gelecektir. Sorunların çözümü iş güvencesinin ortadan kaldırılması değildir, zamana uygun teknolojilerin MKE Kurumuna kazandırılması, liyakat ve eğitimin temel alındığı bir personel rejiminin oturtulması, liyakatsiz yöneticilerle kurumlarda iş yapılmasına izin verilmemesidir.

Değerli arkadaşlar, bununla birlikte kanun teklifinin ilk imzacısı Kırıkkale Milletvekilimiz Sayın Ramazan Can’dır. Sayın Ramazan Can, Makine ve Kimya fabrikalarında çalışmış, Makina ve Kimya fabrikalarının ekmeğiyle büyümüş bir insandır ve cumhuriyet Türkiye’inde milletvekili olmuş ve Parlamentoda Kırıkkale’yi temsil eden insanlardan sadece bir işidir. Böyle bir kanun teklifini Meclise sunmak da Kırıkkale kamuoyunda Kırıkkale Milletvekili açısından son derece olumsuz karşılanmıştır. Tıpkı Sayın Ramazan Can gibi bizler de Kurumun ekmeğiyle büyümüş, Kurumun ekmeğiyle çalışıp emekli olmuş bir dedenin torunu olarak söylüyorum, aynı zamanda, ailesinin büyük kısmı Makina ve Kimya fabrikalarının birçok tesisinde çalışmış bir ailenin evladı olarak söylüyorum. Yapılmak istenen bu değişikliğin ilk imzacısının Kırıkkale Milletvekili olması da Kırıkkale halkı tarafından hoş karşılanmamıştır.

Değerli arkadaşlar, size bir kişiden bahsetmek istiyorum, ismi Hüseyin Kahya'dır. Hüseyin Kahya 1882 yılında Kırık köyünde doğmuştur, yani, Kırıkkale'den önceki Kırık köyünde doğmuştur. Uzun süre Kırık köyünde muhtarlık yapmıştır. Kurtuluş Savaşı'na katılmış, 1921 yılında Kırıkkale'de İmalat-ı Harbiye Fabrikasının kurulmasına katkıları olmuş, 1925 yılında Top ve Mühimmat Fabrikalarının temelini atılmasına yardımcı olmuş ve arazilerinin çoğunu fabrikalar için devlete hibe etmiştir. Bu muhterem insan 1936 yılında rahmetli olmuştur, Allah gani gani rahmet eylesin. MKE Genel Müdürlüğü tarafından rahmetli Hüseyin Kahya Hiçyılmaz için bir anıt da yapılmıştır Kırıkkale'de. Rahmetli Hüseyin Kahya'nın adı Kırıkkale'de bir mahalleye ve bir de parka verilmiştir. Bugün, Hüseyin Kahya Hiçyılmaz'ın torunları beni arayarak bir şey söylüyor. Diyor ki: "Sayın Vekilim, biz Hüseyin Kahya'nın torunlarıyız. Bu getirilen kanun düzenlemesi doğru değildir. Bu getirdiğiniz kanun düzenlemesi Hüseyin Kahya Hiçyılmaz'ın kemiklerini sızlattmaktadır. Lütfen Kırıkkale adına, Türkiye adına bu kanun teklifine itiraz et." Sayın Başkanım, ben bunun için buradayım.

Bununla birlikte, biraz önce bahsettiğim gibi bu hamle her ne kadar aksi iddia edilse de Kurumun özelleştirilmesinin ilk adımıdır. Diğer kamu kurumlarının özelleştirilmesinde de olan hep personele olmuştur. Biraz önce yine bahsedildi, maaşlar düşük, çalışırken 4.500 lira, emekli olunca 7.500 lira aylık alıyorsunuz. Bu da doğru değil, bu da doğru değil. Makina ve Kimya fabrikalarında çalışan kadrolu işçi kardeşlerimizin -Sayın Genel Müdürümüz daha iyi bilir- brüt maaşları 10 bin liranın üzerindedir ama uygulanan ağır vergi dilimleri, uygulanan kesintiler yüzünden Makine ve Kimyanın emekçileri aylık 4.500 lira-5 bin lira maaş almaktadır. Bunu çözenin yolu Makina ve Kimya Kurumunda çalışan kadrolu işçi arkadaşlarımızın sırtındaki vergi yükünü kaldırmaktan geçer. Bunu yapmak yerine, Kurumun topyekûn yapı ve statüsünün değiştirilmesinin girişimleri doğru değildir.

Değerli arkadaşlar, Kurumda çalışanlara düşük ücret veriliyorsa pekâlâ yöneticilerimiz, uygun ödüllendirme yöntemlerini yaparak bu maaşları yukarı çekebilir ama bununla ilgili de çok ciddi bir çalışma yapılmadığını biliyoruz.

Değerli arkadaşlar, Kırıkkale'de uzun süredir bir bilgi kirliliği var. Uzun süredir Kırıkkale'de Makina ve Kimya fabrikalarının özelleştirilmesi dedikoduları dolaştı, uzun yıllar "Makina ve Kimya fabrikaları özelleşecek mi? Kurum çalışanları mağdur edilecek mi?" Bu konu birçok dönem yerel basına ve ulusal basına da yansdı. Kırıkkale son dönemlerde yine böyle konular hakkında basında yer alan haberlerin olduğu bir dönemde bir kanun teklifiyle karşı karşıya kaldı. Önce bir teklif geldi, teklif birçok sosyal medya hesabında paylaşıldı, sonra "Bu teklif doğru değil." denildi. Üç gün sonra bu Makine ve Kimyanın yapı ve statüsünü değiştirecek kanun teklifi Meclise sunuldu. Önce Plan ve Bütçe Komisyonuna geldi, sonra -ben de Milli Savunma Komisyonu üyesiyim- Milli Savunma Komisyonuna geldi.

Değerli arkadaşlar, bilgi kirliliğinden bahsettim. Makina ve Kimyayla ilgili bir değişiklik yapılıyor. Makina ve Kimya, biraz önce bahsettim, Kırıkkale'dir, Kırıkkale Makina ve Kimya'dır. Kırıkkale'deki herkesin kursağından Makina ve Kimyanın lokması geçmiştir. Kurumla ilgili böyle bir tasarrufta bulunuluyor, en son çalışanların ve şehrin haberi var. En son Makine Kimyayla ilgili yapılmak istenen kanun teklifinden Kırıkkale'de yaşayanlar ve Makine Kimyada çalışanlar haberdar oluyor. İşte, yapılan doğru değildir arkadaşlar. Bu yapılan bir dayatmadır. Pekâlâ, bir masanın etrafına oturulabilirdi, Kurumun aksayan yönleri konuşulabilirdi, tartışılabilirdi, herkes fikrini söyleyebilirdi ama bunu yapmak yerine "Ben bir kanun teklifi hazırladım, bu kanun teklifinde bana destek ol." İçinde bulunmadığım, bana sorulmayan, benim fikrimin alınmadığı ve bu kadar çekincemin olduğu bir kanun teklifine destek olmam! Bunu hem Makina ve Kimyada ekmek yemiş bir ailenin çocuğu olarak hem de bir Kırıkkaleli olarak söylüyorum.

Değerli arkadaşlar, konu Kırıkkale için bu kadar vahimdir. Üç gün önce, Makina ve Kimyada çalışan hiç kimseye bilgi verilmediği için, Makina ve Kimyada çalışan insanlar çaresizce, ellerinden geldiği kadar kime ulaşırlarsa onlardan bilgi almaya çalıştığı bir ortamda siz hâlâ Makina ve Kimyada çalışan işçi kardeşlerimize teklifle ilgili bir açıklayıcı bilgi vermediniz. Bunun üzerine, Kırıkkale’de çalışan, sadece Makina ve Kimya fabrikalarında çalışan değil, işçisiyle, memuruyla, çiftçisiyle, seçmeniyle, herkes Cumhuriyet Meydanı’na inene kadar bu kanun teklifini Kırıkkale kamuoyuyla paylaşmadınız, açıklamadınız, bilgi vermediniz. Üç gün önce Kırıkkale Cumhuriyet Meydanı’nda Kırıkkaleliler “Makina ve Kimya fabrikalarına sahip çıkıyorum.” diye protesto yaptılar, ondan sonra bu toplantıları düzenlemeye başladınız, ondan sonra bu toplantılar hakkında bilgi vermeye başladınız, ondan sonra kanun teklifiyle ilgili bilgi vermeye çalıştınız. Bence bu son derece yanlış, olmaması gereken bir şeydi.

Değerli arkadaşlar, Kırıkkale Milletvekilimiz Sayın Can MKE’nin şahlanmasından bahsetti. MKE’nin şahlanmasını, her yıl kârlılığının 10 kat, 20 kat büyümesini hepimiz istiyoruz, burada bunu istemeyen bir kişinin olduğuna inanmıyorum, bir kişinin olduğuna inanmıyorum. Ama yirmi yıldır neden Makina ve Kimya fabrikalarının yüksek kârlılığa geçmesi için bir adım atmadınız? Neden bununla ilgili bir çalışma yapmadınız? Neden personel rejimiyle ilgili bir çalışma yapmadınız? Kamu İhale Kanunu’ndan kaynaklanan problemleri çözmek için neden Türkiye Büyük Millet Meclisini çalıştırmadınız? O dönem bunu yapmayanlar, bu dönem Makina ve Kimya fabrikalarının zarar etmesinden bahsediyor ya da statüsünün değişmesi gerektiğinden bahsediyor. Yirmi yıldır burada olmayanların söylediklerine, yirmi yıldır bu çalışmalarını yapmayanların söylediklerine Kırıkkaleliler inanmıyor arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’ye tabi memur ve sözleşmeli çalışan personellerimiz var. Bu personellerimiz devlet zırhı, devlet kadrosu altında çalışan insanlar. Bu insanların alımından, bu çalışan kardeşlerimizin alımından bugünkü statülerine kadar kamu hukuku hükümleri geçerli. Yani Makina ve Kimyada çalışan memur ve sözleşmeli kardeşlerimizin kamu hukukundan doğan hakları var. Neden bu insanları kamu zırhından çıkarıp da İş Kanunu’na tabi hâle getiriyorsunuz? Neden? Neden bu insanların kamu hukukunun kendilerine sağladığı haklardan vazgeçip özel hukuka bağlı İş Kanunu’na tabi olmasını istiyorsunuz? O insanların kazanılmış hakları ne olacak? Kazanılmış haklarıyla ilgili bazı şeyler söyleniyor, bazı şeyler söyleniyor. Bunların ne kadar gerçeği yansıtıp yansıtmadığını görmek için geçmişe bakmak yeterli, geçmişte yapılan uygulamaların tamamında çalışanlar mağdur edildi.

Başka bir şey daha, kurumda çalışan kadrolu işçi kardeşlerimiz, kadrolu işçiler, kamu işçileri, kamu işçilerinin kadro haklarından vazgeçmesini niye istiyorsunuz, niye istiyorsunuz? Kamu zırhı altındaki bu insanların Kırıkkale OSB’de çalışan, Kırıkkale Yeni Sanayi Sitesinde çalışan, eski sanayi sitesinde çalışan, herhangi bir iş yerinde çalışan işçi kardeşlerimizle aynı haklara sahip olmasını mı istiyorsunuz? Neden bu insanların zırhını ortadan kaldırmak istiyorsunuz?

Bir diğer konu, arkadaşlar, taşeron işçi kardeşlerimiz. 2018 yılında kanun hükmünde kararname çıktı, KİT’lerde çalışan birçok taşeron işçiye kadro verildi. Makina ve Kimya fabrikalarında çalışan 1.300 taşeron işçiye niye kadro vermediniz? Üstelik seçim dönemi vadetmenize rağmen Makina ve Kimya fabrikalarında çalışan taşeronlara niye kadro vermediniz? Niye kadro vermediğinizi ben biliyorum, bugünler için kadro vermediniz, bugünkü düzenlemeyi o zaman oluşturmaya başladınız. Bu insanlara kadro verdiğinizde o insanların bir kadro güvencesi olacaktı, o insanlara bu imkânı vermemek için kadro vermediniz. Defalarca söylememize rağmen, defalarca üretimde çalışan, güvenlik görevlisi olan, yemekhanede çalışan, Makina ve Kimyanın hizmet sektörlerinde çalıştığı bu insanlara kadro vermediniz; verebilirdiniz değerli arkadaşlar.

Sayın Başkanım, bitiriyorum yavaş yavaş.

“Hızlı karar alamıyor.” iddiası var Makina ve Kimyayla ilgili “Makina ve Kimya hızlı karar alamıyor.” Biraz önce, yine Kırıkkale Vekilimiz bahsetti, hepimiz gurur duyduk, gurur duymaya devam ediyoruz. Pandemi dönemi var hem dünyada hem ülkemizde. Pandemi döneminde bile sorumluluk alıp maske bile üreten bir kurumdur Makina ve Kimya, kolektif bir kurumdur, kuruluştur; entegre tesisleri vardır, müdürlükleri vardır, fabrikaları vardır. Böyle bir kurumu hantallıkla suçlamak doğru değildir.

Sayın Başkanım, personellerimizle ilgili daha ayrıntılı değerlendirmelerim olacak, bütünü hakkındaki konuşmalarımı bitiriyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Ahmet Bey, ben de teşekkür ediyorum.

Çetin Bey...

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Benim de bu Komisyondaki ilk görevim, umarım birlikte güzel çalışmalara imza atılır.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Hoş geldiniz diyorum.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim.

Tabii, iktidarın keyfine göre rakam açıklayan TÜİK’in bile her türlü işçiliği aşağı çektiği, işsizlik oranlarımız can yakarken, emeğinin karşılığını almak için hasat zamanını bekleyen ama hasatta yüzü gülmeyen çiftçilerimizin traktörüne haciz gelirken, kadın cinayetleri günbegün artarken, eğitim sisteminin mağdur ettiği öğrenci ve veliler isyan ederken, sağlık çalışanları bir yanda pandemi, bir yanda söz verilip de yerine getirilemeyen haklarının yerine getirilmesini beklerken, bu sorunlara çözüm üretmesi gereken iktidar partisi bir anda Türkiye’nin göz bebeği kuruluşlarından Makina ve Kimya Endüstrisinin yapısının değiştirilmesiyle ilgili bir kanun teklifiyle karşımıza çıktı.

Tabii ki ilk imza sahibi Sayın Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can, konuşmasını yaptı, gitti. Sayın Kırıkkale Milletvekilini de diğer milletvekillerini de dinlemedim ve ben Sayın Can’ın gözlerine baktığımda, kendisi, babası, dedesi, Makina ve Kimya fabrikasında çalışmış, oranın ekmeğini yemiş, oradan avukat olmuş, oradan milletvekili olmuş Ramazan Can’ın gözlerinin içerisine baktığımda, gözlerinin kıpkırmızı olduğunu gördüm; ya sabaha kadar uyumadı Ramazan Can ya da...

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Gözlerinden ameliyat oldu.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Ameliyat olduysa kendisine çok çok geçmiş olsun diliyorum. Herhâlde attığı bu imzanın ne kadar ağır bir imza olduğunu kendisi de farkındadır. Keşke ağlamaktan gözleri kıpkırmızı olsaydı ama Sayın Can’a da gerçekten geçmiş olsun diyorum.

Tabii, bu teklifle temelleri 15’inci yüzyıl Osmanlı İmparatorluğu’na kadar inen, cumhuriyetin ilk sanayi kuruluşu olan, tarihi bir geçmişe sahip Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun şirketleştirilmesi, bir anonim şirket hâline dönüştürülmesi amaçlanıyor ki bu teklif, karanlık bir tekliftir.

Bakın, bu teklifin genel gerekçesinde mühimmat üreten, silah üreten, roket üreten, patlayıcı üreten Makina ve Kimya Endüstrisinin hantal olduğu, bu hantallığın giderileceği, nitelikli personel istihdamının sağlanacağı, günümüz ticari hayatının gerçeklerine uygun dönüşümün sağlanacağı ifade ediliyor. Hantal olduğu söylenen Makina ve Kimya Endüstrisi 2019 yılında 517 milyon lira, 2020 yılında da 708 milyon lira kâr elde etmiş. Siz bu kârlılığı daha çok mu artırmak istiyorsunuz? O zaman ne işi var Genel Müdürlüğün Ankara’da? Gitsin, fabrikanın olduğu Kırıkkale’de kurulsun ve orada faaliyetlerini artırsın, kârlılık oranını daha da fazla artırırsınız.

Bakın, bu teklifte “Nitelikli personel istihdamı sağlanacak.” diyorsunuz. Gerçekten, Sayın Başkanım, bunu okurken benim içimden gülmek geldi. Bunu da bir fıkrayla size anlatmak isterim: Bir gün Nasrettin Hoca ata binmek istemiş, sağdan atlamış olmuyor, soldan atlamış olmuyor; o kadar uğraşmasına rağmen ata binememiş ve attan düşmüş, düşünce de kendi kendine “Hey gidi gençlik ya!” demiş, mırıldanmış kendi kendine, sonra da sağına soluna bakmış, etrafta da kimseyi göremeyince “Ben senin gençliğini de bilirim.” demiş. Yani, biz sizin gençliğinizi de biliyoruz, biz sizin çıraklığınızı da biliyoruz, biz sizin on dokuz yılda bu ülkeye neler yaptığınızı da biliyoruz. Ben inanıyorum ki sizler de kendi kendinize, baş başa kaldığınızda bu “Nitelikli personel istihdam edilecek.” kısmına ya gülüyorsunuzdur ya da üzüldüğünüzdür.

Sayın milletvekilleri, bu iktidar değil mi ki bu ülkenin nitelikli, yurtsever gençlerini saçma sapan sorularla eleyip, FETÖ’nün kirli çocuklarının eline sınav sorularını verip devletin kilit noktalarına yerleştiren iktidar? Bu iktidar. O yüzden, nitelikli mitelikli deyip buradaki insanların aklıyla dalga geçmeyin.

Şimdi, hep birden bu kanun teklifinin çok güzel olduğunu söylüyorsunuz, burada çalışan işçilerin mağdur edilmeyeceğini söylüyorsunuz, süslü yalanlarla işçi haklarının daha da iyileştirileceğini söylüyorsunuz. Tabii, bunları söyleyeceksiniz ama bugüne kadar süslü laflarla gündeme getirdiğiniz her değişiklik fos çıktı, emekçilerin hak kayıplarıyla son buldu. Bakın, örnek mi istiyorsunuz; özel istihdam büroları kurdunuz, güvencesiz, esnek çalışmayı bu milletin vatanperver evlatlarına reva gördünüz. Kıralık işçiliği bu milletin vatanperver evlatlarına reva gördünüz. Pandemi döneminde dediniz ki: “İşveren ve işçi, yüklerini eşit paylaşıyor.” Ne yaptınız? İşçinin İşsizlik Fonuna, kıdem tazminatına göz diktiniz. Dolayısıyla işçi konusunda gerçekten siciliniz çok bozuk.

Yine, sayın milletvekilleri, şu çok açık ve net bir şekilde görülüyor ki getirilen bu kanun teklifiyle asttan üste kadar tüm kurum personeli mağdur edilecek, kadro hakları ellerinden alınacak, memur hüviyetlerini bu kişiler kaybedecekler, kamu görevlileri işçileştirilecek, İş Kanunu’na göre düz işçi olacak. Bunun lâmi cimi yok. Keyfi dayatmalar olacak, diyeceksiniz ki: “Siz bu şartları kabul edin.” “Kabul etmiyorum.” Kabul etmiyorsanız işçiye birden çok şehri tercih edeceksin denilerek sürgün yolları göstereceksiniz. Getirilen teklif bu.

Sayın milletvekilleri, şunu açık yüreklilikle söylemek istiyorum ki biz “Bu teklifin şurasını düzeltin, burasını düzeltin.” demiyoruz. Bu teklifi kökten reddediyoruz çünkü eğri cetvelden doğru çizginin çıkmayacağını biliyoruz. Gelin, sizler de bir tarihi, bir kültürü, bir geleneği yok etmeyin. Kırkkale’ye, Türkiye’ye ihanet etmeyin. Siz “Nitelikli personel istihdam edeceğiz.” diyorsunuz ve ben buraya takıldım. Nasıl edeceksiniz? Bakın, ben sizin nitelikli personel istihdamınıza birkaç örnek vermek istiyorum. Çikolata kutusunda rüşvet alan kişi büyükelçi olarak atanmadı mı? Atandı. Arabasında Türk Bayrağı taşıyor. TÜBİTAK’ın başına hayvanat bahçesi müdürü atanmadı mı? Atandı. Vakıflar Bankası Yönetim Kuruluna sahte diplomalı biri atandı mı? Atandı. Türkiye’nin göz bebeği eğitim kurumlarının, Boğaziçinin başına atanan ortada. Bakın, sizin nitelikli atamalarınıza -vaktim yetmeyeceği için- sadece bir kurumdan birkaç tane örnek vermek istiyorum. Tek bir kurumu aldım, nasıl olmuş? Şimdi, şunu soruyorum sizlere değerli milletvekilleri, değerli komisyon üyeleri; Türkiye’de tarım ve hayvancılık can çekişirken, çiftçimiz gırtlığına kadar borç batağındayken, ürünün tarlasında kalmış, traktörü haczedilmişken çiftçinin derdine kim derman olur Sayın Başkan? Tabii ki Türkiye Cumhuriyeti devletin Tarım Bakanlığı ve ona bağlı kurumlar olur, değil mi? Öyle. Şimdi, çiftçinin derdiyle dertlenmesi gereken Tarım Kredi Kooperatifinde hangi nitelikle atamaları yapmış bu siyasi iktidar, hep birlikte bakalım. Bakınız, kişilerin şahsiyetiyle ilgilenmiyorum, uğraşmıyorum, amacım bu değil ama atadığınız nitelikli örnekleri, atadığınız nitelikli atamalardan örnek vermek istiyorum. İsim

zikrederken de amacım budur. Köksal Kacı; kim bu adam, Köksal Kacı? Tarım Kredi Kooperatifleri Yönetim Kurulu Başkanı. Niteliği ne? AK PARTİ'nin Bilecik Bozüyük Seçim Kurulu Başkanı olması. Bakınız, Ali Çoban; kim bu adam, niteliği ne? AK PARTİ Burdur eski Merkez İlçe Başkanı, niteliği bu. Bu adam demiş ki: “Siz benim soy isminin Çoban olduğuna bakmayın, ben çobanlık mı yapacağım?”. AK PARTİ Bilecik Bozüyük Seçim Kurulu Başkanına görev verdiniz, benim neyim eksik?” Ona da Tarım Kredi Kooperatifleri Birliğinde yönetim kurulu üyeliği verilmiş. Peki, çiftçi ne yapıyor? Çiftçi de traktörünü satıyor, traktörü hacizli. Bakın, Adem Darımla, ismi Adem Darımla “Vallahi, darımlım, eski ilçe başkanına görev verdiniz, ben hâlihazırda Yozgat Akdağmadeni’nde İlçe Başkanım, daha da nitelikliyim.” demiş, ona da Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği yönetim kurulu üyeliği verilmiş. İşte, sizin nitelikli atamalarınız bu. Millete yutturmaya çalışmayın, nitelikli atama yapacağız diye. Bakın, Selahattin Külcü; kim bu adam? “Vallahi, AK PARTİ’de çalışmaktan külümüz çıktı, AK PARTİ’de meclis üyeliği yaptım, ben de nitelikliyim.” demiş, ona da GÜBRETAŞ Yönetim Kurulu Üyeliği verilmiş. Değerli milletvekilleri, hangi nitelikten bahsediyorsunuz?

Bakınız, Burhanettin Topsakal, bu da “AK PARTİ’den Trabzon Milletvekili aday adayı oldum.” demiş, “Top sakalım da var, ben de nitelikliyim!” demiş, ona da TAREKS Genel Müdür Yardımcılığı verilmiş değerli milletvekilleri.

Bakın, bitmiyor; Osman Kıyak, soy isim de güzel! “Ben de AK PARTİ’den Çorum Milletvekili aday adayı oldum.” Ee? “Soy ismin de Kıyak, bir kıyak da bana!” demiş, ona da TİGEM Genel Müdür Yardımcılığı verilmiş. Sayın Bakan Yardımcım, hangi nitelikli atamadan bahsediyorsunuz; hangi nitelikli atamayla yapacaksınız?

Bakınız, bitmiyor; Davut Arpa. Soy isme bak, maşallah “Arpa!” Bundan iyi nitelik aranır mı? “AK PARTİ Bilecik Gençlik Kolları Başkanlığı yaptım.” Ne güzel. “Milletvekili danışmanlığı da yaptım.” O da güzel. Bundan iyi nitelik aranır mı? Soy isim de arpalık, Tarım Kredi Kooperatifleri de AK PARTİ’nin arpalığına çevrilmiş. Sen misin bunu diyen? Bakın, neler verilmiş sayın danışmana? Sayın Milletvekilim, gözümün içine bakıyorsunuz. Bakın, Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdür Yardımcısı Davut Arpa, TAREKSAV Yönetim Kurulu Üyesi Davut Arpa, Tarım Kredi Holding Yönetim Kurulu Üyesi Davut Arpa, Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Sosyal Yardım Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi Davut Arpa. Ya, bir yerde 5 tane yönetim kurulu başkanlığı ve üyeliği verilmiş. Türkiye’de adam mı yok Sayın Milletvekilim, Sayın Başkanım? Yüzünüzü... Bakamıyorsunuz, görüyorsunuz. Bu atamalar nitelikli atamalarsa bunu siz bize lütfen izah edin.

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Gerekli açıklamaları yapıyorlar.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Bakın, Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Sosyal Yardım Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi yine Davut Arpa; Tarım Kredi Birlik Yönetim Kurulu Başkanı da Davut Arpa.

Danışmana 5 yerde 5 yönetim kurulu üyeliği verilir de eski Bilecik Milletvekiline bunun daha fazlası verilmesi gerekmez mi? Tabii ki gerekir. Bakın, bir kişi, bulunmaz Hint kumaşı! Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürü Fahrettin Poyraz, GÜBRETAŞ Yönetim Kurulu Başkanı Fahrettin Poyraz, TAREKSAV Yönetim Kurulu Başkanı Fahrettin Poyraz, Tarım Kredi Holding Yönetim Kurulu Başkanı Fahrettin Poyraz, Bereket Tekafül Yönetim Kurulu Başkanı Fahrettin Poyraz, Bereket Emeklilik Yönetim Kurulu Başkanı Fahrettin Poyraz, Bereket Sigorta Yönetim Kurulu Başkanı Fahrettin Poyraz, GÜBRETAŞ Maden AŞ Yönetim Kurulu Başkanı Fahrettin Poyraz, Tarım Kredi Sera Anonim Şirketi Yönetim Kurulu Başkanı Fahrettin Poyraz, Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Sosyal Yardım Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Fahrettin Poyraz. Ben şimdi sizin vicdanınıza soruyorum: Ya, bir kişi 10 yerde yönetim kurulu başkanlığı yaparak o kuruma faydalı olabilir mi? Ya,

toplantıdan toplantıya gitse vakti yetmez. Bir kişi 10 yerde yönetim kurulu başkanlığı yapıyorsa hiçbir şey yapmıyor. İçinizde hiç mi kişi yok, birine de bir başkası başkanlık etsin, hiç mi kişi yok? Yani bir kişi 10 yerde yönetim kurulu başkanlığı yapıyor.

İşte, sizin burada Makina ve Kimyada da yapacağınız budur, yapmak istediğiniz şey budur, bizim ısrarla itirazımız budur. Bu ülkeye, bu güzel vatana bu kötülüğü yapmayın, bizim itirazımız budur. Biz bu ülkeyi en az sizin kadar seviyoruz, en az sizin kadar seviyoruz ve sizden daha fazla sevdiğimizden de emin olarsınız.

Bir taraftan çiftçinin traktörü hacizli olacak, bir taraftan gelecekler, Kızılay'a girmek isteyecekler, sokmayacaksınız; çıkacak Kahramanmaraş'tan "Mazotum yok." diyecek, yol da keseceksiniz ama diğer tarafta da bu sorunları çözmesi gereken kişilerde aradığımız nitelik sadece ve sadece AK PARTİ'nin ilçe başkanı, eski ilçe başkanı, danışmanı, milletvekili olacak. İşte, burada sizin yapmak istediğiniz bu düzenlemenin arkasında da bu ve görüyorum ki daha teklifin birinci imza sahibi olan Ramazan Can hâlâ -"Bu muhalefet ne diyor?" diye- salonda değil, ki herhâlde gelemeyecek.

Şimdi, Sayın Başkan, müsaade varsa sözüme devam etmek istiyorum.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Buyurun, buyurun.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Şunu da söylüyorsunuz teklifin genel gerekçesinde, diyorsunuz ki: "Günümüzün ticari hayatının gereklerine uygun yapısal dönüşüme ihtiyaç duyulmaktadır." Yani sizin ticari başarılarınızı dünya âlem biliyor, görüyor, bizler de görüyoruz. Sizin ticari hayatın gereklerine uygun yapısal dönüşümden ne anladığınız da ortada; babalar gibi satmaktır, bunu saklamayın. Türkiye'de satılmayan kurum kalmamıştır; hayırsız evlat gibi ülkenin kaynaklarını sata sata bitiremediniz.

Kısa bir örnek vermek isterim: Bakınız, yine sizin döneminizde, babalar gibi satmakla övünen Bakanınız döneminde, TÜRK TELEKOM Lübnanlı Hariri ailesine, 6,5 milyar dolara satılmış. 6,5 milyar dolara satılan TÜRK TELEKOM 14 milyar dolar net kâr elde etmiş, tam 2 katı. Vermişsiniz yabancıya 6,5'a, adam 14 milyar lira sadece kâr etmiş. O ne yapmış? Kârı alıp gitmiş, külfeti de milletin sırtına yüklemiş.

Bakin, PTT'de ne yapılmış? Gerçekten çok ilginç. AK PARTİ'nin atadığı isimler PTT kargo bünyesinde bir şirket kuruyorlar sayın milletvekilim. Ticari dehasıyla şeytana papucunu ters giydiren AK PARTİ'nin bürokratlarının kurduğu şirkette 1 başkan var, 7 yardımcısı bulunuyor ama hiç çalışanı yok bu şirketin; 1 başkanları var, 7 de üyeleri var. Bunlar ne iş yapıyorlar biliyor musunuz? Bunlar sadece birbirlerini işten çıkartıyorlar sayın milletvekilim. Şöyle bir madde koymuşlar: Kendilerine öyle bir iş akdi hazırlamışlar ki işten atılan ya da istifa edene 36 ücret tazminat ödüyor. Kendini işten attır 850 bin lira cebine koy, işte sizin ticari dehanız.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – İşten atılan var mı Sayın Milletvekilim?

ÇETİN ARIK (Kayseri) - Var, birbirlerini çıkarmışlar Sayın Milletvekilim.

Sayın Ramazan Can "Biz özelleştirmeyeceğiz." dedi. Daha önce de aynı şeyleri söylediniz "Satmayacağız." dediniz ama gerçekten sattığınız kurumlara bakıyorum, Sayın Başkanım bu bir günümüzü alır, isterseniz tek tek sayayım. Hangi kurumlar Türkiye'de satılmış, hangi yabancılarla satılmış Türkiye'nin göz bebeği kurumları? Vaktiniz varsa bunları tek tek sizlere... Bunları geçiyorum, bunlar sattığınız yerler. Tabii ki iş, ticari zekâ, kendi öz şirketlerinize geldiği zaman da vallahi şeytanın aklına gelen sizin bakanlarınızın aklına geliyor. Bir bakan düşünün ki kendi bakanlık ettiği kuruma kendi şirketinden olan bir şey satıyor.

Sayın Başkanım, ben diğer arkadaşların vaktini daha fazla almak istemiyorum, ticaretle ilgili kısmına da bir sonraki maddeler konusunda devam etmek istiyorum. Ama son söz olarak şunu söylemek istiyorum: Makina ve Kimya Kırıkkale demek, Makina ve Kimya vatan demek, Makina ve Kimya cumhuriyetin ilk yıllarında kurulan bir sanayi kuruluşu demek. Gelin, cumhuriyetle hesaplaşmayın; gelin cumhuriyetin ilk yıllarında kurulan kurumlarla hesaplaşmayın; gelin bu vatanla hesaplaşmayın, hepimiz bu vatanın evlatlarıyız. Daha önce de sizleri defalarca uyardık, FETÖ konusunda uyardık, her konuda uyardık ama elinizin tersiyle ittiniz, iyi niyetliyiz, samimiyiz.

Bu konuda gerçekten, Sayın Başkan, size de tarihi bir görev düşüyor. Şu konuyu Komisyondan çekin, alt komisyon kurun, haftaya bir daha tartışalım, bunu oldubittiyle geçirmeyin diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN İSMET YILMAZ - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Halil Öztürk, buyurun.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) - Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli bürokratlar ve basın mensupları; Makina ve Kimya Endüstrisi anonim şirketi hakkında kanun teklifi adına...

YASİN UĞUR (Burdur) – Yalan söylüyorsunuz, burada kayıtlara geçiyor, ondan sonra iş yapmış oluyorsunuz.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Yasin Bey, lütfen, Halil Bey'i dinleyelim lütfen.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Yönetim kurulu başkanı...

YASİN UĞUR (Burdur) – O, sizin söylediğiniz; biz de burada resmî açıklama yapacağız.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Arkadaşlar, kavganızı dışarıda yapın, biz burada Makina ve Kimyanın hak ve hukukunun korunması için konuşma yapacağız.

Milliyetçi Hareket Partisinin görüşlerini sunmak üzere söz almış bulunmaktayım Kırıkkale Milletvekili olarak, öncelikle Komisyonumuzu saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer Komisyon üyeleri, güzide kurumumuz Makina ve Kimya Endüstrisi hâlâ dünyada 40'tan fazla ülkeye ihracat gerçekleştirme başarısı gösteren azimli bir kurumdur. Hukuki yapısı değiştikten sonra kârlılıkta 2023 yılı hedefi 1,8 milyar TL olan Makina ve Kimya Endüstrisi, kârlılıkta 2020 yılında yaklaşık 926 milyon TL tutarına ulaşmış ve böylelikle en çok kâr eden kamu sanayi kuruluşları arasında ilk 3'te yer almıştır. Doğru değil mi Sayın Bakan? 2000 yılı itibarıyla Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Türkiye'nin en büyük 100 sanayi sitesi kuruluşlarından biri olup 90'ıncı sırada yer almakla birlikte Türkiye'de savunma sanayi kuruluşları arasından 4'üncü ve kamu sanayi kuruluşları arasında da 7'nci sırada bulunmaktadır. 2020 yılında 24 adet AR-GE projesini tamamlayan Makina ve Kimya, 2021 yılında AR-GE bütçesini 244 milyon TL'ye, yatırım bütçesini de ciddi bir artışla 393 milyon TL'ye çıkarmıştır. Tüm bunlar elbette başta Kırıkkaleli çalışmalarımız olmak üzere kurumun emektar ve özverili çalışanlarının büyük katkılarıyla gerçekleşen rakamlardır.

Yine, burada ben Makina ve Kimyadan sorumlu Bakan Yardımcımız Sayın Muhsin Dere'yi ve Genel Müdürümüz Sayın, Yasin Akdere Bey'i de bu özverili çalışmalarından, kurumu bu denli kâr eder konuma geçirmelerinden dolayı, ortaya koymuş oldukları gayretlerden dolayı da tebrik ediyor, başarılarının bundan sonraki süreç içinde de devam etmesini temenni ediyorum. Bu noktada ben Sayın Bakanımızın sunumlarını dikkatlice dinledim, kendisinin önemli oranda bu konuya kafa yordüğünü,

Genel Müdürümüzle beraber öteden beri Makina ve Kimyanın bu hantal yapısının daha da atak konuma geçmesi hususunda nasıl bir çalışma yaptığını, Genel Müdürümüzün gece-gündüz bu konuda bir zihin jimnastiği, bir toplantılar silsilesi yaptığını da biliyorum, bunun için de ayrıca teşekkür ediyorum.

Değerli Komisyon üyeleri, günümüzde dünya savunma sanayisi ve üretiminin büyük bir bölümü birkaç ülke tarafından gerçekleştirilmekte, acımasız rekabet şartları söz konusu olmaktadır. Bu bağlamda, dünyadaki en büyük 100 savunma sanayi firmasının 43 tanesi Amerika’da bulunmaktadır. Bununla birlikte Türkiye gibi savunma sanayisinde yer edinmek isteyen ülkeler grubu da ortaya çıkmıştır. Bu bakımdan, ileri teknoloji sektörlerden olan savunma sanayisi bugün ulusal düzeyde politika üretilen ve desteklenen bir sektör hâlini almış, Makina ve Kimya da bu kurumlar arasında faaliyetlerini sürdürmektedir.

Görüşülmekte olan kanun teklifine geniş bir perspektiften yani küresel rekabet şartları ve ülkemizin jeopolitik ve jeostratejik konumu, şirketin gelecek hedefleri, vizyonu tümüyle değerlendirildiğinde değişiklik ihtiyacının önemi daha da net anlaşılmaktadır. Tamamen ekonomik ve küresel piyasalarda yeni pazarlar kapma hedefine yönelik hazırlanan görüşülmekte olan kanun teklifinin, son günlerde bazı siyasi partilerce siyasi malzeme yapılmasını da üzülerek izlemekteyiz. Teklif metninden okunulanların anlaşılamayacağını sanmıyorum ama özellikle, Makina ve Kimya Endüstrisi çalışanları açısından olayları çarpıtmanın, algı oluşturma’nın ülkemizdeki huzuru bozmaya yönelik olduğunu da düşünmemek elde değildir.

Yeri gelmişken, bütün Komisyon üyelerimize olduğu gibi, Kırıkkale Milletvekili olmamız hasebiyle bizlere de Makina ve Kimya çalışanlarımız tarafından kanun teklifiyle ilgili hem olumlu hem de olumsuz geri dönüş ve talepler gelmektedir. Bu talepleri sırasıyla ben dikkatinize sunmak isterim: Hâlen Makina ve Kimya Endüstrisinde işçi olarak çalışanların sözleşmeyi kabul etmedikleri takdirde diğer askerî fabrikalara naklen atamalarında 3 il tercihi yapma isteği vardır. Biz de Makina ve Kimya çalışanlarının bu isteğini haklı ve yerinde gördüğümüzü ifade etmek isteriz Sayın Bakanım. Bu bakımdan, bizim de Milliyetçi Hareket Partisi olarak talebimiz bu noktada işçiler bakımından da aynı memurlarda olduğu gibi 3 il tercihi yapma hakkını kayıt altına alırsanız, bunu da biz bu Komisyon içerisinde bir önergeyle kabul ettirebilirsek, Makina ve Kimya Kurumunda çalışan işçilerimizin tamamına yakınının bu noktada bir endişe içinde olmayacakları, tamamen bir rahatlatma içine gireceklerini de ben sizlere bu Komisyon vasıtasıyla iletmek istiyorum.

Diğer taraftan, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun diğer siyasi partiler tarafından her ortamda, her platformda gerçeğe aykırı bir şekilde özelleştirme yapılacağı noktasında bir algı, bir operasyon yaptıklarına tanık oluyoruz. Nitekim, geçenlerde Kırıkkale ilimizde Cumhuriyet Meydanı’nda yapılan bir toplantıda gerek şahsımı gerekse diğer Kırıkkale Milletvekilimiz Ramazan Can Bey’i de yuhalatarak bir özelleştirme içinde olduğunu ifade etmeleri esasında bizi de üzmüştür, bunu da doğru bulmadığımızı ifade etmek isterim. Nitekim, Milliyetçi Hareket Partisi dün olduğu gibi, gerek bugün gerek yarın Türkiye’nin savunma sanayisinde önemli bir yer edinmiş olan, Türk Silahlı Kuvvetlerinin her türlü mühimmat ihtiyacını karşılayan Makina ve Kimyasının özelleştirilmesine apaçık karşı olan bir siyasi partidir. Dolayısıyla bugün bizim vereceğimiz bir önergeyle Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun da özelleştirme kapsamında olmadığını bir şekilde bu kanun teklifinin içine dercedilmesinde fayda olduğunu mütalaa etmekteyim. O bakımdan, kanun teklifinde zaman geldiğinde, maddelere geçildiğinde biz önergemizi hazırlayalım veya arkadaşlarımız önergelerini hazırlasınlar. Bu kanunun içerisinde Makina ve Kimya Endüstrisinin hiçbir şekilde özelleştirme kapsamında olmayacağını değerlendirilmesini, dercedilmesini özellikle talep etmekteyim.

Buradan da Makina ve Kimya işçilerine şunu söylemek istiyorum: Milliyetçi Hareket Partisi, devlet ve millet hayatında her zaman bela paratoneri olmuş bir siyasi partidir. Dolayısıyla Makina ve Kimya Endüstrisi devlete ait bir salça fabrikası değildir, Makina ve Kimya Endüstrisi bir lastik fabrikası değildir; Makina ve Kimya Endüstrisi Türk savunma sanayisinin beyni, bel kemiği olan çok ciddi, yüzyıllardır varlığını korumuş bir KİT'tir. O bakımdan, bugün de yarın da bundan sonraki süreçte de özelleştirilmesine zaten Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz karşı çıkarız. O bakımdan, bu noktadaki yanlış algı oluşturma operasyonlarına hiçbir işçi arkadaşımızın, hiçbir memur arkadaşımızın, hiçbir Kırıkkalelinin, hiçbir Türk vatandaşının itibar etmemesini özellikle, hassaten temenni ediyorum ve bunun da Milliyetçi Hareket Partisi olarak garantisi olduğumuzun da bilinmesini arzu ediyorum.

Diğer taraftan, bazı haklarla ilgili, Sayın Genel Müdürüm... Şimdi, eşleri çalışmakta olan Makina ve Kimya çalışanlarının farklı illere nakledildiklerinde eşlerinin tayin haklarına öncelik verilmesini, yine nakil olacak işçi ve memur arkadaşlarımızın taşınma, yol ve günlük harcırah gibi işlemlerinde nakil desteği sağlanması ve teklifte yer alan beş günlük izin on beş güne çıkarılmasını talep etmekteyiz Sayın Bakanım; bu da makul bir taleptir, bunun da yine bir önergeyle maddeye, kanun teklifine dercedilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Diğer taraftan, çalışanların kendilerine teklif edilecek sözleşmelerde iş ve çalışma garantisi görebilme arzusu var yani bugünkü çalışma şartlarının devamını istemeleri söz konusu. Şimdi, zaten bugün itibarıyla Makina ve Kimya Kurumu çalışanları 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi. Dolayısıyla bundan sonraki süreçte de yine aynı kanuna tabi olacaklarını biliyoruz. Bu bakımdan bu konuda işçi arkadaşlarımızın şöyle bir endişeleri var: "Biz şu anda kamu işçisiyiz, yarın özel sektör işçisi gibi olacağız." diye yanlış bir bilgilendirme yapıyorlar. Oysaki ben biliyorum, sizden de duymak isterim Sayın Bakanım. Bugün itibarıyla 4857 sayılı İş Kanunu Türkiye'de bir tane var, başka yok. O bakımdan sermayesinin tümü hazineye ait olan, yönetimi tamamen Millî Savunma Bakanlığı'nda olan bir kamu şirketinin işçisi zaten kamu işçisi sayılır. O bakımdan, bugün Makina ve Kimya Kurumu kamu kurumu; yarın yine yüzde 100 kamu sermayesi var, yönetiminin de yüzde 100'ü Millî Savunma Bakanlığı'na ait, dolayısıyla yine bunun adı kamu şirketi olacak. Dolayısıyla buradaki "kamu" kavramı ortadan kalkmış değildir. Bunu da özellikle işçilerimizin ve memurlarımızın dikkatine ve Komisyon üyelerimizin dikkatine sunmak isterim.

Şimdi, Makina ve Kimyanın kamu statüsünün ortadan kalkması için bir yabancıya, Hans'a, Marx'a, George'a veyahut da Ahmet'e, Mehmet'e satışından doğan bir ortaklık ilişkisi var olması lazım. E, öyle bir şey yok, yüzde 100'ü Hazine ve Maliye Bakanlığı'na ait olan bir kamu kurumu. Dolayısıyla kamu tüzel kişiliğinden özel hukuk tüzel kişiliğine geçecektir. Burada işçiyi ve memuru ilgilendiren bir konu olmamakla birlikte tamamen idari işleyişle ilgili yönetsel, etkin, süratli karar alabilmek adına ortaya konan bir kanun teklifidir. Bunu da Komisyonun bilgisine sunmak isterim.

Diğer taraftan Sayın Genel Müdürüm, Makina ve Kimya Kurumunda görevde yükselme sınavına girip de başarılı olanlar var -sınav açıklanmadı sanırım- bir de bunların durumu var. Bunların da yeni statüleriyle beraber nakil olma talepleri gündemde, bunun da dikkate alınmasını arzu etmekteyim.

Yine, emekliliğe sevk edilen olmayacak ama emeklilik hakkını doldurmuş olan kamu çalışanlarının da yüzde 30 civarında bir ilave emekli ikramiyesi alabilmeleri hususunda bir düzenleme yapılabilir mi? Bu da yani Maliye Bakanlığıyla görüşülüp bir değerlendirilebilir belki ama tabii, siz de istiyorsunuz ki -az evvel gerçi bunu cevapladı Sayın Bakanım- kimse emekli olmasın, aksine "Emekli olsa dahi -Sayın Bakan az evvel ifade etti- emekli ikramiyesini alsın, gittiğinde emekli maaşını alsın gelsin, yine Makina ve Kimyada çalışsın." diyorsunuz, bu da esasında güzel bir teklif. Ki orada da rahatlıkla çalışabilirken artık emekli...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – İyi niyeti gösterir.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – İyi niyeti gösterir, orada bir sıkıntımız yok.

Şimdi, yine, kanun teklifiyle görevleri sona erecek yöneticilerin durumunun düzeltilmesi söz konusu. Şimdi, bizim TÜRK ENERJİ-SEN'den, memur sendikasıdan bazı talepler vardı. Onu da az evvel gördüğüm, onlar da karşılanıyor sanki. Şimdi, şöyle bir endişe var memurlarda: “Biz aynı özlük haklarıyla başka kamu kurumuna geçtiğimiz vakit, burada bizim maaşımız diğer kamu kurumlarına göre 1.000-1.500 lira daha yüksek, dolayısıyla onların maaşıyla eşitlenene kadar geçici süre zarfında maaşlarımıza olan zamların dondurulması...” gibi bir endişeleri var. Böyle bir endişeye de bir çözüm bulunabilir mi ki bulunması lazım böyle bir şey varsa. Bu çok önemli bir husus, dolayısıyla memurların da hak kaybının önüne geçilmesi bakımından diye değerlendiriyoruz. Bu ve bunun gibi beklentiler söz konusu. Ancak yine Makina ve Kimya yönetimiyle gerçekleştirdiğimiz görüşmelerde tüm bu beklentilere cevap verileceği ve büyük kısmının karşılanacağını, çalışanlarımızın tedirgin olduğu bütün bu konulara ilişkin imkânlar çerçevesinde çözüm bulunacağına dair sözün verildiğini de Komisyonca söylemek isterim.

Yine, burada, Makina ve Kimya Endüstrisi yönetimince esas icra edilmesi gereken önemli bir konu -çalışanlarımızla, temsilcileriyle bir araya geldiniz mi bilemiyorum ama sanırım geldiniz- beklenti ve taleplerinin karşılıklı olarak çözüme kavuşturulması hususunda bir gereklilik olduğu kanaatindeyim. Şimdi, böylelikle de art niyetli siyasi gruplara konuyu sulandırma fırsatı da verilmemiş olacaktır. Yani çalışanlarımızın akılları siyasi şovlar amacıyla çelinemeyecektir, doğru olanı da budur. Buradan siyasi oy avcılarına da seslenmek isterim: Kırıkkale’de Makina ve Kimya çalışanlarından ekmek çıkmaz, aklıselim Makina ve Kimya çalışanları konunun farkındadır, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun anonim şirket olmasıyla birlikte kazanacakları yeni haklar hakkında bilgi sahibi olmaya başlamışlardır. Bundan sonraki süreçte de bizler değişik zamanlarda, değişik toplantılarda bunu defaatle açıklayacağız. Yani bu kanunun arkasında durduğumuzun bilinmesini isterim, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu kanunun arkasındayız.

Yine, teklif sonrası anonim şirket olan Makina ve Kimya Kurumu yeni finansal imkânlarla kavuşarak gerçekleştireceği hızlı çalışmalarla hem Kırıkkale’de yeni yatırımlara hem de yeni istihdama kapı aralayacaktır. Az evvel Kırıkkale Milletvekilimiz Ahmet Bey ifade etti; geçmişte Kırıkkale’de çok daha yüksek kamu işçisinin çalıştığını biz tanırız. Kırıkkale’de çıktığı zaman işçiler mesai bitiminde, böyle sular seller gibi işçinin aktığını biliyoruz. E, tabii, şimdi, o günlerden bugünlere gelindi. Burada şunun kusuru var, onun kusuru var; onu geçmek istiyorum ama bugün asıl amaçlardan bir tanesi de üreten, büyüyen Makina ve Kimya, dünyada lider olmak isteyen, savunma sanayisinde lider olmak isteyen bir Makina ve Kimya var. Dolayısıyla, ürettikçe büyüyen bir Makina ve Kimya ve bununla beraber istihdamı yine Kırıkkale’de artan ve şehri büyütecek olan bir Makina ve Kimya arzumuz var. Bunu da biz Sayın Genel Müdürümüzle değişik zamanlarda yapmış olduğumuz toplantılarda fikir birlikteliği içerisinde, bir mutabakat içerisinde değerlendirdik. Bugün itibarıyla Kırıkkale’de 4.000-5.000 Makina ve Kimya çalışanı varsa... Burada taahhüt ediyor Sayın Genel Müdürümüz, diyor ki: “2023 yılında 8 milyar kâr eden bir Makina ve Kimya öngörümüz var.” Öyle mi Sayın Bakanım? Dolayısıyla, bugün kâr eden ve cirosu 4 milyar olan Makina ve Kimya iki sene sonra, bir buçuk sene sonra 8 milyar kâr edecekse, bu 4 milyarı 8 milyara çıkaran Makina ve Kimya bunu işçisi marifetiyle yapacaktır. Dolayısıyla bundan sonraki süreçte Makina ve Kimyadaki işçi sayısı artacak, aynı zamanda Kırıkkale’deki istihdama bir katkı sunacaktır. Bu istihdam da daha ziyade öncelikle Kırıkkale’deki

bizim gencimizin iş bulması olarak da sonuçlanacaktır. Kırıkkale’deki meslek liselerinden tutun, değişik yerlerde görev alan mühendisine, onlar da iş bulacaktır. O bakımdan bunun da özellikle bilinmesini arzu ediyorum.

Bugün Komisyonumuza vereceğim önergelerle tüm çalışanların beklentilerini karşılayacağımızı, tedirgin gönüllere su serpilmesi gerektiğini ifade etmiştim. Konuşmamı tamamlamadan önce şu vurguyu da özellikle yapmak istiyorum: Kanun teklifi bir özelleştirme teklifi değildir, KİT olan bir kurumu, Türk Ticaret Kanunu’yla özel hukuk hükümlerine tabi anonim şirket hâline çeviren bir tekliftir. Bu kamu kurumu olmaktan kamu şirketi olmaya evrilen bir süreçtir. O bakımdan burada sadece bir statü değişikliği vardır, burada bir atma satma kesinlikle söz konusu değildir. Bugün eğer bir özelleştirme olsaydı bu, bugünkü bu statü değişikliğine dair kanun teklifi değil, bugün özelleştirme kapsamında olan bir KİT’in satışıyla ilgili olarak Makina ve Kimya Kurumu gündeme gelirdi. Dolayısıyla bugün bu statüye gücü yeten siyasi iradenin özelleştirmeye de gücü yetebilirdi. Dolayısıyla bugün bu noktada bu karar verilmişse, bu bir statü değişikliğini tarif eder, bunun başka bir anlamı olmayacaktır ama özellikle de ben buradan bizleri dinleyen işçi arkadaşlarımıza, memur arkadaşlarımıza da şunu söylüyorum: Bizler, benim ve diğer arkadaşlarımın imzalayacağı bir önergeyle bu kanun teklifinin içine Makina ve Kimya Kurumunun özelleştirme kapsamında olmadığını, özelleştirilmemesi hususunun da dercedileceğini ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, biliyorsunuz, Ziraat Bankası, Devlet Demiryolları, PTT gibi diğer kamu kurum ve kuruluşlarının anonim şirkete dönüşüp kâr oranlarını artırdıklarını biliyoruz. Nihayetinde PTT kendi hâlindeyken, hantal bir yapıya sahipken, bugün PTT’nin banka açtığını, PTT Bank adı altında bir bankacılık sistemine dahi soyunduğunu, hem kâr ettiğini hem de daha fazla istihdam sağladığını da hepimiz çıplak gözle görebilmekteyiz. Burada özelleştirme diye kaygı ortamı yaratıp partisine oy devşireceğini sananlar bilsinler ki Kırıkkale’de toplumsal huzursuzluğun fitilini ateşleyemeyeceklerdir, Kırıkkale üzerinden bir toplumsal muhalefetin fitili ateşlenemeyecektir. Kırıkkale, devletine, milletine, bayrağına sahip, tamamen iç huzurun yaşandığı ve hiçbir huzursuzluk ortamının olmayacağı, oluşmayacağı bir memlekettir.

Biz burada bütün bunlara destek vermekle beraber, eleştirilerimizi ve desteklerimizi ifade ettik. Bunların da karşılanması ümit ve temennisiyle ben bütün Komisyonu saygıyla selamlıyor, Milliyetçi Hareket Partisi olarak kanunun tümüne destek vereceğimizi ifade ediyor ve bundan sonraki süreçte de kanunun her aşamasında desteğimizi esirgemeyeceğimizi söylüyor ve Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür Ediyorum.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Halil Bey, teşekkür ediyorum.

Sayın Ataş, buyurun.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Evet, Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyelerimiz, milletvekillerimiz, değerli bürokratlarımız, bakan yardımcım, genel müdürüm; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün toplandık, sonuçları ne şekilde olursa olsun öncelikle ülkemize, milletimize hayırlı olsun diyerek başlamak isterim.

Yaklaşık üç yıldır bu Komisyondayım ve bu Komisyona gelen, millî güvenliğimizi ilgilendiren, Türk Silahlı Kuvvetlerimizi ilgilendiren, Mehmetçik’i ilgilendiren her konuda İYİ Parti olarak da -Cumhuriyet Halk Partisinde de aynı yaklaşımı hep gördük- burada tartıştık, ettik ama sonuçta bizim millî güvenliğimizi ilgilendiren bütün konuları da hep oy birliğiyle çıkardık, çekincelerimizi dile

getirdik ve bu şekilde devam ettik. Ben biliyorum ki buradaki bütün arkadaşlarımız aynı hassasiyete sahip ve herkes burada evet, tereddütlerini bildirecek, sonunda bir noktaya geleceğiz ve inşallah uzlaşmayı bulacağız. Tabii, bu konu, Makina Kimya konusu herhangi bir KİT’le karşılaştırılacak bir konu değil. Yani bunu herhangi bir KİT’le, sıradan bir KİT’miş gibi düşünüp konuşursak büyük bir yanılgıya düşeriz. Biraz önce arkadaşlarımız anlattı, 1500’lü yıllara dayanan, sonuçta temellerinin atıldığı dönem Fatih’e dayanan bir Kurumdan bahsediyoruz ve bu Kurumumuz gerçekten Türkiye’nin göz bebeği. Ben bir Silahlı Kuvvetleri mensubuydum ve çok da teknik olarak, bu konuların içinde biri olarak Makina ve Kimyanın ne anlama geldiğini çok iyi bilen bir insanım. Şimdi, burada Makina ve Kimyanın herhangi bir şekilde özelleştirilmesi veya bir başka kişinin, ikinci şahısların veya başka ülkelerin sermayelerinin, gruplarının eline geçmesinin ne demek olduğunu içinizde en iyi bilecek insanlardan biriyim.

Şimdi buraya baktığımızda, Makina ve Kimyanın şu anda yapılan kanun değişikliğiyle bütün kamuoyunda ve hepimizin kafasında özelleştirilme, daha sonraki süreçte satılmasıyla alakalı tereddütler var. Bu da nereden kaynaklı? Bugüne kadar baktığımızda, 1980’lerde başlayıp sizin iktidarınızla daha da bu ileriye taşınan, on dokuz yılda özelleştirilen kurumlarımıza baktığımızda insanlarda böyle bir tereddüt oluşuyor. Şimdi, şöyle bir geriye döndüğümüzde yine saymak istemiyorum, zamanınızı almak istemiyorum ama diğer milletvekili arkadaşlarımızda özelleştirilen kurumları kendilerince saydılar. Bunların içerisinde Tank Palet Fabrikası -ne kadar özelleşmedi deseniz de- var, işte TELEKOM var, TEKEL var, SEKA var, TÜPRAŞ var, şeker fabrikaları var. Bunların hepsi kendi içerisinde çok önemli, ülke için, millî ve yerli sermaye için önemli yerlerdi ama hepsi özelleştirildi ve sonuçta geldiğimiz noktada hepsinin ne durumda olduğunu görüyoruz, ülkenin elinden kaydı gitti. “Millî ve yerliyiz.” derken, bu kurum bunların hiçbirisiyle karşılaştırılmayacak veya oy uğruna sadece söylemler olsun diye söylenecek bir kurum değil. Burada sadece samimiyetle davranmak zorundayız ve bu tereddütlerin de ortadan kaldırılmasını konuşmak durumundayız.

Ramazan Bey’i dinledim, evet, onun kendine göre getirdiği yorumlar var, kurumda çalışmış, kurumda yetişmiş. Kurumdaki diğer arkadaşlarla biraz önce biz toplandık, orada Grup Başkan Vekillerimize sunumlar yapıldı, tereddütlerimizi yine bildirdik, bunlarla alakalı düzenlemeler getirilmesini istedik, Halil Bey söyledi “Önergeler verilecek.” dedi. Bütün bunları bekleyip göreceğiz ama topyekûn baktığımızda, topyekûn baktığımızda, bu kanunun aslında direkt, kafadan şu şekilde iptal edilmesi ve geri çekilmesi en doğrusu ama bütün bu kafadaki sorular giderilirse, kamuoyu ikna edilirse personel konusu, işçi konusu diğer mesele. Bu, sadece oradaki 5.800 kişiyi ilgilendiren veya sadece Kırıkkale’yi ilgilendiren bir konu değil. Elbette ki oradaki insanların geleceği, yaşadıkları, maaşları, konumları önemli ama tüm ülkeyi ilgilendiren bir konu bu.

Yine ben şurada bir iki konuyu daha dile getirip çok da uzatmayacağım; özü bu. Biraz önce Ramazan Bey’in sunumlarında ve daha önce de Genel Müdürlüğümüzün ve Bakan Yardımcımızın sunumlarında ben şunu gördüm: Şimdi, üç yıl içerisinde kârlılık oranına bakıyoruz, 2008, 2009, 2020 ve bundan sonraki süreçte de hedeflerine bakıyoruz, gerçekten -Türkiye sıralamalarına falan girmeyeceğim, girildi- çok güzel kâr edildiği ve daha da ileride daha da güzel kârlar ve ihracatlar yapılacağı söyleniyor ve kurumun geliştirdiği silahlardan, mühimmatlardan bahsedildi ve övülerek anlatıldı. Ben burada bir şeyden bahsedip oraya geçeceğim. 2013 yılında yerel yönetimler yasası değişti, ben Belediye Başkanımı. yerel yönetimler yasası anlatılırken köyler biliyorsunuz özel idareye bağlıydı, Büyükşehir Yasası’na tabi olarak köyler büyükşehire bağlanacaktı. Bir taraftan, bütün milletvekilleri köyleri gezerken “Köylere çağ atlattık.” diyordu, büyükşehir belediye başkanımız da köyleri gezerken “Bu ne rezillik, böyle geri kalınır mı? Biz gelince buraları şöyle düzelteceğiz.” diyordu. Yani bunu niye

anlattım? Şimdi, sunumlara baktığımda, çok güzel ivme kazandığı, üç yıldır kâr ettiği, çok da kâr ettiği ve güzel silahlar, mühimmatlar ürettiği söyleniyor, bir taraftan da deniyor ki “Hantal bir yapı, biz böyle idare edemiyoruz, değiştirelim.” Burada bir tezatlık var, işte bu da kafaları karıştırıyor.

ÇETİN ARIK (Kayseri) - Paraların aktığı yer farklı.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) - Bu manada, biz, toptan İYİ Parti olarak -partim adına söylüyorum- bu kafaları karıştıran cümleler yok edilip bu kanun maddeleri içerisinde bazı düzenlemeler yapılırsa “belki” diyoruz; hiçbir şekilde millî güvenliğimizi tehdit altına sokmadan belki buna sıcak bakılabilir ama şu hâliyle biz İYİ Parti olarak bunun, bu kanun teklifinin geri çekilmesinden yanayız, ilk defa belki de bu Komisyonunda “hayır” oyu vereceğimizi söylemek istiyorum. Daha fazla uzatmak istemiyorum, maddeler geldiğinde üzerinde konuşuruz çünkü gerçekten millî güvenliğimizi ilgilendiren bir konu.

Yine Halil arkadaşımızın bir şeyine özellikle değinmek istiyorum, burada hiç kimse bu konuda, millî konularda oy devşirme uğruna hareket etmez, etmemelidir, eden varsa da ben kınıyorum. Bu kadar.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sait Bey, buyurun.

MEHMET SAİT KİRAZOĞLU (Gaziantep) – Sayın Başkan, Komisyonun çok değerli üyeleri; ben aslında sadece bu kanun teklifini veren Ramazan Can Vekilimize ve bu süreçte onunla birlikte çalışan bakanlıkların ve kurumların temsilcilerine teşekkür etmek niyetiyle söz almıştım ama birçok konu dile getirilince bazı hususlara değinmeden geçemeyeceğim.

Öncelikle, kamuda, kamu sermayeli bir işletmede uzun yıllar çalışmış, görev almış, yöneticilik yapmış, yönetim kurulu üyeliği yapmış biri olarak, oradaki deneyimlerime dayanarak bu kanun teklifiyle ilgili de görüşlerimi ifade etmek istiyorum.

Şimdi, 1921 yılında kurulan MKE, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu yüz yıl sonra, bugünün çağdaş işletme esaslarına uygun, tedarikten üretime, ARGE’den mali ve finans yönetimine, insan kaynaklarına, tüm işletme yönetiminin esaslarına uygun bir şekilde yönetilmeyi hak ediyor ve bunun için de doğru bir donanım ihtiyacı var. Bu kanun teklifinin de bu ihtiyacı karşıladığı, bu ihtiyacı göreceği son derece açık. Nitekim benim de kamuda, kamu sermayeli işletmelerde görev yaptığım dönemlerde bizim bu yönlü yaptığımız hazırlıklar ve çalışmalar olmuştu, bunların bazılarını yasalaştırabildik ve çok olumlu sonuçlarını aldık.

Şimdi, çok net bir örnek verildi; 2.800 civarı mavi yakalı var, 2.300 civarı beyaz yakalı yani oran neredeyse 1’e 1 gibi. Aslında bu tür işletmelerin tamamında oranın minimum 1’e 3 olması gerekir yani 1 beyaz yakalınız varsa bunun karşılığında en az 3 mavi yakalının işbaşında olması gerekir. Bu bile, bu işletmelerin ne denli... Nasıl ifade etsem bilemiyorum ama -çünkü bu kurumlarımızda çalışan hiç kimseye de haksızlık etmek istemem, çok büyük emekleri var yüz yıldır bu ülke için- bir şekilde sistemin çağdaş işletme esaslarına uygun bir şekilde gitmediğini, gidemediğini, ne kadar çabalarsanız çabalayın bunun mümkün olmadığını bizzat biz de çalışarak müşahade etmiştik. Bu teklifle de bence Makina ve Kimya Endüstrisi hak ettiği yere hem ülkemiz için hem dünyadaki rakipleri açısından gelecektir. Burada en temel konu, insan kaynağı. Doğru insan kaynağını yetiştirmek, seçmek, onları istihdam etmek ve mevcuttan istifade etmek üzere de bir kurgu var burada, bunu da çok değerli buluyorum.

Şimdi, burada Tarım Kredi Yönetim Kurulu üyeliği üzerinden, daha önce de diğer KİT’lerin yönetim kurulları üzerinden, onlara ödenen ücretler üzerinden veya birden fazla yönetim kurulu üyeliği yapmak üzerinden maalesef sık sık bazı iddialar, haksız, gerçek dışı iddialar dile getiriliyor.

Bir, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun son derece açık. Kamuda, kamu sermayeli işletmelerde işin gereği olarak bir kişi birden fazla yönetim kurulu üyeliğinde bulunabilir, bu son derece doğaldır. Ancak huzur hakkını sadece tek bir yönetim kurulu üyeliği üzerinden alır. Aynı mevzuat, Tarım Kredi Kooperatifleri için de geçerlidir, kanunu açıktır, yönetmeliği açıktır, işin gereği olarak yönetim kurulu başkanı olan kişi veya yönetsel görevi olan bir kişi şirketin çeşitli iştiraklerinde birden fazla yönetim kurulu üyeliği yapabilir, ben de bunu geçmişte yaptım ama asla ve asla bir yönetim kurulu üyeliği ücreti dışında hiçbir ücret alamaz ve bu defalarca açıklanmasına rağmen bunun bugün MKE'nin kanununda yapıcı bir tek eleştiri getirilmeden bu konunun ön plana çıkarılmaya çalışılmasını da anlayamadığımı ve doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum.

Şimdi, şöyle bir şey var: 2011 yılında ben Türkiye Petrollerinde göreve başladım, 5.200 personelimiz vardı, bugün 3.200 personeli var. O gün kararlarda üretim günlük 35 bin varil bile değildi, bugün 55 bin varile ulaştı. Karadeniz'deki keşfin inşallah yakında Akdeniz'de yapılmasını dilediğimiz, umduğumuz, Allah'tan niyaz ettiğimiz keşifleri de söylemeye gerek yok.

Şimdi, çağdaş işletme esaslarına uygun bizim KİT'lerin tamamının yapılandırılması gerekiyor. Bu konuda biz geçmişte Başbakanlıktayken de kanun hazırlıkları yaptık ancak muhalefet yirmi yıldır sadece bunları engelleyerek, sadece bunlar üzerinden duygu sömürüsü yaparak bu kanunun bugüne kadar gecikmesine sebep oluyor. Şimdi, az önce bir sayın milletvekilimiz onu ifade etti. Evet, bu kanunun aslında on sene önce gelmesi gerekiyordu ama maalesef doğru ve yapıcı muhalefet olmadığı için, eleştiriler olmadığı için bu kanunlar bugüne kadar gecikiyor ama ne kadar gecikirse geciksin bugün geç değil.

Ben, bu şirketimiz tıpkı ASELSAN hangi hukuki statüyle çalışıyorsa, özel bir savunma sanayi şirketi hangi hukuki statüyle çalışıyorsa veya özel sektördeki herhangi bir başka holding hangi hukuki statüyle çalışıyorsa burası da devletin bir şirketi olarak, onların sahip olduğu donanımlara, imkânlarla sahip olarak, teknik kabiliyetlerini ve kapasitesini yükselterek, insan kaynağını geliştirerek çalışmaya devam etmeli diyorum ve bu anlamda bu kanun teklifinden dolayı sayın vekilimiz, katkı koyan tüm bürokratlara ve Komisyonumuzun değerli üyelerine teşekkür ediyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Sait Bey, Teşekkür ediyorum.

Evet, Polat Şaroğlu...

Polat Bey, buyurun.

POLAT ŞAROĞLU (Tunceli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, kıymetli konuklar; on dokuz yıldır AK PARTİ Hükûmeti döneminde “özelleştirme” adı altında cumhuriyetin birikimi olan yerli ve millî birçok kamu kuruluşu elden çıkarılarak ülkenin en büyük şirketleri, fabrikaları, otelleri, limanları, enerji üretim tesisleri, elektrik ile doğal gaz dağıtım şebekeleri, kıymetli araziler yerli ve yabancı şirketlere satılmıştır. TÜRK TELEKOM, Tank Palet, TEKEL, TUPRAŞ, PETKİM ve şeker fabrikaları gibi onlarca kurum iş birliği yöntemiyle bir avuç yandaş verilerle ülkenin geleceği âdeta ipotek ettirilmiştir. Ülkenin geleceğini ipotek altına alan bu mega yatırımlar için devletin hazinesinden ne kadar ödeme yapıldıysa ticari sır olarak halktan gizlenmiştir. Aynı şekilde yap-işlet-devret modeli projeler, üçüncü havalimanı, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Osmangazi Köprüsü, Avrasya Tüneli ve şehir hastaneleri yolcu, araç ve hasta sayısı garantisiyle ayrıcalıklı bir kesime ihale edilerek AKP iktidarının yarattığı bu ağır bilanço halka fatura edilmiştir. Bu hazin tablonun ortaya çıkmasının ana sebebi; tek adam rejiminin hukuk devleti yerine parti devleti anlayışını hâkim kılmasıdır.

Adalet sistemi bozuldu. Yolsuzlukların, yozlaşmanın ve toplumsal ayrıştırmanın arttığı bu süreçte devletin ve milletin çıkarları yerine tek bir kişinin bekası öncelikli hâle getirilmiştir. Hâlbuki milyonlarca yurttaşımızın temel gündemi geçim sıkıntısı, yoksulluk ve işsizliktir. Birileri vatandaşın parasıyla lüks içinde yaşarken milyonlarca emekçi asgari ücret düzeyinde çay, simit hesabı yaparak yoksullaştırılmıştır. On dokuz yıllık kötü yönetim sonunda 10 milyonun üzerinde bir işsiz ordusu yaratılmıştır. Geline bu nokta itibarıyla da üçer, beşer maaşla kamu kaynaklarının çarçur edildiği, kaynak yaratabilmek adına birbiri ardına kamu kurumlarının hiç edildiği ve işçi emekçilerinin hakkının yok sayıldığı böylesi bir sistemin özelleştirme politikalarının son halkası olan Makina ve Kimya Kurumunun elden çıkarılmasıyla karşı karşıyayız. Savunma sanayimizin temelini oluşturan, geçmiş cumhuriyet öncesi döneme kadar uzanan MKE, Kurtuluş Savaşı da dâhil olmak üzere her dönem askeri tedarik anlamında faaliyet göstererek bu tarihsel süreç içerisinde Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk sanayi kuruluşu olmuştur. Ana görevi Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacını karşılamak olan Kurum, bunun yanı sıra özel sektörün giremediği, güçlükle gelişen ve ekonomide darboğaz yaratan sanayi alanlarına girmesi için de görevlendirilmiştir. Savunma sanayisinin yanı sıra sivil alanda da birçok ürünün Türkiye'de ilk üretimini gerçekleştirmiştir. 2020 yılında toplam 3 milyar liralık satış gerçekleştirmiş, aynı yıl içerisinde de 900 milyon lira kâr elde etmiştir. Hâl böyleyken ülkemizin stratejik ve güvenliği açısından kritik bir öneme sahip olan memleketimizin göz bebeği MKE'nin oldubittiye getirilerek özelleştirilmesi demek millî bir varlığı gözden çıkarmak demektir.

Bu kanun teklifiyle Makina ve Kimya Kurumu kamu iktisadi teşebbüsleri statüsünden çıkarılarak birçok kanun ve kanuni hükümden muaf tutulacak ve en büyük müşterisi olan ve kâr elde eden şirketin Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetiminden çıkarılmasıyla partizan ve keyfi yönetimin önü açılacaktır. “KİT kapsamında yönetilen ve savunma sanayisinin bel kemiği olan tarihi bir kurum özelleştirme baskısından kurtaracağız.” düşüncesiyle ekonomik bir şirkete dönüştürülmeye çalışılmasının referansı Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın “Bir anonim şirket nasıl yönetiliyorsa Türkiye de öyle yönetilmelidir.” sözü olması gerek.

Öte yandan, kurumun önemli tesisleri için alanında bir olan, binlerce yurttaşın geçimini sağladığı Kırıkkale halkı için de önceki gün kent meydanını doldurarak bir haksızlık ve hukuksuzluğa karşı ses çıkarılmıştır.

Savunma sanayimizin temelini oluşturan, yaklaşık altı yüz yıllık bir geçmişe sahip olan Makina ve Kimya Kurumu bünyesinde 2021 sonu itibarıyla 196 memur, 2.238 sözleşmeli personel, 2.921 işçi olmak üzere toplam 5.355 kişi çalışmaktadır. Ankara, Çankırı ve Kırıkkale'de faaliyet gösteren, kurum bünyesinde çalışan binlerce emekçimizin özlük haklarıyla ilgili olumsuz düzenlemeler içeren ve işe alma konusunda keyfi bir uygulamaya yol açacak olan bu teklif içerdiği hükümler itibarıyla anayasal düzenin sözleşme hürriyetini ve toplu sözleşme hakkına aykırılık taşımaktadır. Bu hükümlere tabi olacak olan personel hak kaybına uğrayacak, işçilerin güvenceli iş, insanca yaşam koşulları ve onurlu yaşam hakları ellerinden alınacaktır. Teklifte şirkete istihdam edilecek personelin kamu kurum ve kuruluşlarına personel alınmasına dair mevzuattaki hükümlerin uygulanmayacağı düzenlenmektedir. Hâlihazırda kanun hükmündeki kararnameye tabi olan Makina ve Kimya Kurumu statü değişikliğine rağmen bir iktisadi devlet teşekkülüdür. Burada istihdam edilecek kişilerin şirketin her ne kadar özel hukuka tabi olmasına rağmen Millî Savunma Bakanlığıyla ilgisi olması nedeniyle bu mevzuata tabi olması gerekmektedir.

Diğer yandan, şirketin faaliyet alanı olan, doğrudan kamu güvenliğini ilgilendiren savunma sanayisi olması sebebiyle şirkette çalışacak kişilerle ilgili kanun ve yönetmeliklerde belirtilen şartları taşımak bir zorunluluktur. Örneğin, kanuna ve yönetmeliğe göre, affa uğramış olsa bile devletin

güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, millî savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas ile ihaleye fesat karıştırma, mal varlığı değerlerini aklama ve kaçakçılık suçlarından mahkûm olmak gibi şartlar burada çalışacak kişilerde aranmayacaktır. Niteliği itibarıyla ulusal güvelikle doğrudan ilişkili olan bu şirkette bu yönde bir kısıtlama getirilmemesi zorunlu bir düzenlemedir. Bu düzenleme Anayasa’da çalışma ve sözleşme hürriyetine ve toplu sözleşme hakkına aykırılık taşımaktadır. Özellikle, bir kamu kurumu olmaktan çıkarılan ve özel hukuk hükümlerine tabi hâle getirilen bu şirketin imzalayacağı sözleşmelere kanun yoluyla bir üst sınır getirilmesi ve bu üst sınırın da işveren konumundaki bir organa bırakılması sözleşme hürriyetini zedeleyeceği gibi hâlihazırda toplu sözleşmeyi imzalayan ve bu kurumda toplu sözleşme hakkına müdahale imkânı getirmektedir. Dolayısıyla Genel Kurulda alınan karar çerçevesinde, ücret ortalamaları 2 ikramiyesiz bir biçimde belirlendiği takdirde geçiş hükümlerine tabi olan personel ayrılmak üzere hak kaybına uğramış olacaktır. Genel Kurulda belirlenecek üst sınıra bağlı olarak çıkacak ücret ve hak kayıpları toplu sözleşmeyle giderilemeyecektir, ayrıca şirket bünyesinde çalıştırılabilecek yabancı uyruklu personelin çalışma izni hususunda düzenleme ilgili kanuna aykırı olarak Millî Savunma Bakanlığına bu hususta yetki verilmektedir.

Buradan çıkarılacak en önemli sonuç, millî ve yerli kurumlara tahsis edilerek Türkiye pazarının uluslararası şirketlere teslim edilmesi gerçeğidir. Bu haksızlığa ve hukuksuzluğa karşı millî bir varlığın gözden çıkarılmasını kabul etmiyoruz ve bu kanuna “hayır” diyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Polat Bey, teşekkür ediyorum.

Uğur Bayraktutan...

Uğur Bey, buyurun.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, ilk konuşmamda belirtmiş olduğum üzere, bir kere daha, eski bir Anayasa Komisyonu üyesi olarak bu itirazlarımızın tutanaklara geçmesi açısından, daha önce bahsettiğim, konuşmamda belirtmiş olduğum, Anayasa’nın 2’nci maddesindeki, Anayasa’nın 3’üncü maddesindeki ve Anayasa’nın 5’inci maddesindeki kamu yararına ilişkin kaygılarımızı bir kere daha buraya şerh düşmek istiyorum. Kamu yararı, yasama faaliyetlerinin temeli, bireysel beklenti ve çıkarlar değil kamu yararadır. Yani parlamentolardan beklenen budur. Bizler de yıllarca hukukçular kanunları uygularken “kanun koyucu” diye bir ulvi kavramın ne kadar önemli olduğunu ve buradan hareket ederek kanun koyucunun kamu yararından hareket ettiği noktasından yol alarak bugüne kadar yargı faaliyetlerini yürüttük ve yasama organından da bunu bekledik. Bu anlamda, kamu yararı basit bir kamulaştırma işleminde bile normal bedel artırımı, davanın ötesinde bir idari davaya konu olan var mıdır, yok mudur diye bir özel hukuk uyumsuzluğunda bile çok önemli olan bir husustur. O anlamda, biz kamu yararına ilişkin itirazlarımızı, Sayın Başkanım, yarın bir gün, biraz önce de ifade ettiğim gibi, kanunların Anayasa’ya uygunluğunun yargısal denetimi açısından, bir şerh olması açısından bir kere daha Komisyonun dikkatlerine sunuyorum.

Şimdi, arkadaşlarımızı dikkatle dinledik. Bir ara ayrılmak zorunda kaldım, kusura bakmayın. Bugün benim de ilk toplantım yani Millî Savunma Komisyonuna ilk defa katılıyorum. O anlamda da bütün arkadaşlara başarılar diliyorum Sayın Başkan, sizin şahsınızda. Tarzım şu değildir: Kimseyi incitmem, kendime göre bizim doğrularımızı anlatmak istiyoruz. Burada bir ortak paydada buluşalım.

Bizler bu ülkenin milletvekilleriyiz. Bir yasama görevi veya buna ilişkin bir düzenlemede, özellikle dış politikada, milli savunma konusunda hepimiz cumhuriyetin milletvekilleriyiz yani bu tarafa doğru baktığınız zaman veya biz size baktığımız zaman elimizde vatanseverlikle alakalı bir parametre yok, öyle bakmıyoruz size. Siz de bize, bu tarafa doğru baktığınız zaman öyle bakın. Kendimi şöyle tarif ederim: Bizler Mustafa Kemal'in milletvekilleriyiz, Mustafa Kemal Atatürk'ün milletvekilleriyiz. O nedenle ülkenin ali menfaatleri, cumhuriyetin korunması, ulus devlet, üniter devleti ne tartışırız, ne tartışırız. Bunun herkes tarafından böyle bilmesini istiyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, önce 2 tespiti söyleyeceğim: 2 değerli milletvekili... Halil Bey'i çok severim. Keşke burada olsaydı, ona söyleseydim. Halil Bey şunu dedi: "Bu kanun teklifi bizim kaygımıza göre alelacele hazırlanmış bir kanun teklifi." 3 temel noktası var, yani gerekçeye baktım, 3 temel nokta şu: Bunlardan bir tanesi gelişen teknolojiye ayak uydurulması, yani bir temel nokta bu. Yani artırılabilir ama 3 temel noktayı koymuşlar.

Şimdi, Sevgili Ramazan Can konuşmasında dedi ki... Gelişen teknolojiye ben Makine Kimyanın ayak uydurduğuna inanıyorum. Kendisi de ifade etti, dedi ki: "Pandemi koşullarında hiç beklenmedik aceleyle ve çabuklukla -not aldım- teknoloji transferi yaparak maske üretimine başladık." Yani Makine Kimya Kurumu demek ki gelişen teknolojiye çok çabuk şekilde ayak uydurabiliyor.

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – Daha iyi...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sevgili Ramazan, lütfen laf atma. Biliyorsun...

Üretim imkân ve kabiliyetini de artırdı burada, şeyde. Demek ki üretim yaparak bunları arttıracıldı. Bunu bir tespit anlamında sizlerle paylaşmak istiyorum. Hemen arkasından da nitelikli personelin istihdamının sağlanması gibi bir koşul ileri sürdü. Sayın Bakan Yardımcısı -çok ilginç bir tespit- "98 kişiden ihracat bölümünde çalışan 2 kişi yabancı dil biliyor." dedi.

Sayın Bakanım, son yirmi yıldır bu ülkeyi yöneten bir siyasal iktidar var. Bunlar ne zaman alındı filan diye bilmiyorum. Bizim için kamuda istihdamın ölçüsü liyakattir, sadakat değildir. Demek ki burada bir problem var. Bu bizle alakalı değil. Bu istihdamın gerçekleşmesinin temel faktörü de kamu iktisadi teşebbüsü olduğundan dolayı ise bütün KİT'leri kapatın, eğer bunun alakalı bir problem varsa. Yani 2 tane yabancı dil alınmışsa bu bizim problemimiz değildir. İhracat bölümüne 2 tane yabancı dil bilen kişiyi niye almışsınız bugüne kadar? Buna çok şaşırmıyoruz biz. Neden şaşırmıyoruz Sayın Bakan Yardımcımız? Dışişleri Bakanlığına bakın, önceki yıllarda alınan -istiyorsanız size belgelerle beraber sunabilirim- 100 aday memurdan 70'e yakınının yabancı dil bilmediği... Sonra da basın ataşeleriyle alakalı düzenleme yaptınız. Basın ataşelerinde yabancı dil şartını 2019'da getirdiniz. Ondan önce Bern Büyükelçiliğine 2012'de -ismini de veririm- basın ataşesi alan kişi kendisine 6 bin euro vererek yabancı dil konusunda danışman tayin etti. İsimlerin hepsi var bende, belgeli. Hukukçular belgeli konuşuyor. Bu problem bizim problemimiz değil, sizinle alakalı bir problem.

Şimdi, şöyle bir kaygımız var; siz diyorsunuz ki: "Burada özelleştirme olmayacak." Öyle demiyor musunuz? Bizim de böyle bir kaygımız var. Yani bu özelleştirmeye gider diye bir kaygımız var yani biz bu taraftan baktığımız zaman diyoruz ki daha önce yaşanmış olan gerçekler var, bununla alakalı kaygılarımız var. Yani nitelikli personelle alakalı bir şey, oraya bir daha döneceğim geriye. Burada kaygılarımız var, şundan dolayı kaygılarımız var: Bizim bu kaygılarımızı MHP de destekliyor. Neden? Bakın, MHP diyor ki: "Mevcut getirilen teklif alelacele bir teklif." Bizim kaygımız o. Yani olayın muhataplarıyla masaya oturup olayın aktörleriyle tartışılmamış bir teklif getiriliyor. Eğer öyle olsa, bu kaygı teklifin içerisinde olmasa biraz önce Sevgili Halil demez ki: "Biz buna ilişkin özelleştirmeyle alakalı bir yasak koyacağız. Özelleştirme olmasın diye bir önerge vereceğiz." Demek ki böyle bir kaygı var bu teklifin içerisinde. Yani bu kaygıyı MHP de duyuyor. MHP bu önergeyi vermese demek ki

bu teklifin içerisinde özelleştirmeye alakalı bir boşluk var ve bu boşluğu suistimal edecek bir siyasi irade var. Ben demiyorum, biraz önce Halil Bey söyledi, sevgili kardeşim söyledi benim. Demek ki bu düzenleme mevcut hâliyle olursa özelleştirmeye alakalı –bir kere daha diyorum- bir boşluk var. Ben demedim. Diyor ki: “Önerge vereceğiz.” Yani siz düşünün, Cumhur İttifakı’nın bir ortağı bu kaygıyı duyuyorsa Millet İttifakı’nın bu taraftan baktığınız zaman bu kaygıyı... Arkadaşlar, bunu bir saygısızlık olarak addetmeyin, içimizde bu kaygıyı duymayla alakalı soru işaretimiz var.

Değerli milletvekilime saygım sonsuz, çok güzel bir şey söyledi, dedi ki... Bakın, 3 gerekçede de diyor ki: “Gelişen teknolojiye ayak uydurulması. Üretim imkân ve kabiliyetlerinin artırılması. Nitelikli personel istihdamının sağlanması.” Sayın milletvekilim dedi ki: “Biz bunu on yıl önce getirecektik.” Öyle demediniz mi? Ama siz engellediniz.

MEHMET SAİT KİRAZOĞLU (Gaziantep) – Gelseydi diyorum.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Milletvekilim, öyle dediniz. Ben yazdım şimdi. “On sene önce gelecekti siz engellediniz.” Biz nasıl engelledik merak ediyorum? Biz nasıl engelledik? Sayısal çoğunluğumuz...

MEHMET SAİT KİRAZOĞLU (Gaziantep) – Bu tür çalışmalarla ilgili bir şey söylemedim. MKE’yle ilgili özel bir şey söylemedim, genel anlamda söyledim.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Saygıdeğer milletvekilim, bakın, size hiçbir şey söylemeden, incitmeden bir şey söylüyorum. On yıl önce siz bunu getirmeye çalışıp da biz sizi engellediysek biz kendi kendimizi tebrik ediyoruz. Biz nasıl engelledik? Eğer bu gerekçeler haklıysa, on yıl önce de sizler bunu düşünemediyseniz sizle alakalı bir eksiklik vardı. Bu on yıl önce gelmedi. Ben on yıldır Parlametodayım. Böyle bir düzenleme gelmedi, böyle bir teklifle de gelmediniz benim bildiğim kadarıyla. Sayın Başkan beni bağışlasın, böyle bir şey ben bilmiyorum. Yani muhalefete bunu atmayın yani “Muhalefet böyle engelledi.” filan diye. Millî Savunma Komisyonunda daha önceki arkadaşlarımız var. Demek ki muhalefetin engellediğiyle alakalı argüman, öyle bir şey yok. Şöyle bir ucuz beklentimiz yok yani arkadaşlar, böyle bir düzenleme geçiyorsa, biraz önce değerli milletvekillerimden bir arkadaşımız söyledi, bu herhangi bir kamu iktisadi teşebbüsüyle alakalı anonim şirket değil. Biz sizi anlıyoruz. Genel Başkanınız diyor ki: “Ülkeyi anonim şirket gibi yöneteceğim.” Bu bir tarzıdır, biz bunu şey yapmıyoruz. Olabilir, anonim şirket olarak da yönetebilir. Bu siyasi tarzda, aynı düşünmek zorunda değiliz. Ama nitelikli personelle alakalı biraz önce Sayın Bakanın ifade etmiş olduğu, Bakan Yardımcısının ifade ettiği konuda bizim tereddütlerimiz var. Olayla alakalı değil, bir sarıklı amiral var, ortalıkta dolaşıyor. Her gün soru soruyorum Millî Savunma Bakanlığına, rütbesinin üzerine Mustafa Kemal’in ordusunun amirali cübbe giyindi. Her gün soruyorum ne yaptınız diye, duruyor. Liyakat diye bir şey yok. Soruyorum Sayın Bakan Yardımcım, ne yaptınız? Burayla alakalı değil. Bakın, kaygımız var, bir astsubay geçenlerde inşatta, bir tarikat inşaatında vefat etti, oğlu orada çalışıyor. Zonguldak Valisi bile diyor ki: “Ben bile şaşırdım, ben de anlayamadım durumun ne olduğunu.” Bizim bu konuda kaygılarımız var, liyakat konusunda. Biz bu orduyu Mustafa Kemal’in ordusu olarak görüyoruz, bakın, tekrar tekrar söylüyorum ve bu ordu Mustafa Kemal’in ordusu, cumhuriyetin ordusudur. Bizim şöyle bir kaygımız... Bunlar diyor ki “Efendim, siyasi rantmış.” falan diye. Bizim Kırıkkale’yle alakalı siyasi rantımız, öyle bir beklentimiz yok. Önceki seçimlerde AKP 3 milletvekili alıyordu, şimdi MHP 1, CHP 1, AKP 1. Yanlış mı diyorum Ahmet Bey? Böyle bir kaygımız yok. Yani böyle bir kaygı içerisinde değiliz. Biz ülkenin geleceğiyle alakalı ciddi bir tereddüt içerisindeyiz.

Bakın, size yakın olan şeylere gitmeyeceğim, hikâye anlatmayacağım. Yani altı yüz yıllık bir kurum, 1921’de Mustafa Kemal... Türkiye’nin ilk sanayi kuruluşu, müthiş bir kuruluş. Sizlerin omuzlarında büyük bir yük var. Ben üniversitede öğrenciydim, Recai Önder’i hatırlıyorum, ilk aklıma

gelen o. İyi, kötü, Allah rahmet etsin, herhâlde yaşamıyor, tam bilmiyorum ama, kurumun eski genel müdürü, yanılmıyorsam yani onu hatırlıyorum, onun ormanını hatırlıyorum. Benim seçim bölgeme gidiyorken Kırıkkale'nin kenarında Recai Önder Ormanı'nı hatırlıyorum. Makine Kimya bir kent. Murgul benim seçim bölgem. Murgul'da aynı bu şekilde bu kapsama yani tam aynı olmasa da böyle başladılar ve Murgul öldü. İlk sosyal tesisleri, ilk tiyatroyu, ilk sinemayı orada gördüler, cumhuriyetin kurumları bunlar. Yani 13 haneden bir kent yaratan bir kimlik. Biz bunları anlatıyorken etkileneceğinizi, bu yaptığımız konuşmaların sizi etkileyeceğini veya sizin bize yaptığınız konuşmalardan bizim etkileneceğimizi beklemeyin, bunları tarihe not düşüyoruz. Yarın bir gün buralardan kalkıp gideceğiz, diyecekler ki: "Bununla alakalı konuşmalar yapıldı." Biz diyoruz ki: Olayın bileşenleriyle, şeyle alakalı... Alışışmak veya popülizm falan diye değil. Kırıkkale, Makina Kimyanın -çok hoş bir kelime değil ama- başkenti yani ilk sanayi kuruluşunun başkenti. Yoksa Cumhuriyetin başkentini kimse tartışamaz, adını bile alamaz, o anlamda başkenti. Oranın bileşenlerine sormak lazım.

Bakın, sizinle bir şey paylaşacağım, sözlerimi fazla uzatmayacağım Sayın Başkanım, affınıza sığınarak. Bakın, MEMUR-SEN Hükûmete yakın. MEMUR-SEN Genel Başkanı Hacı Bayram Tonbul bazı şeyler paylaşmış, o da bir kaygı duyuyor. Demek ki ortak payda yani ülkenin millî güvenliğiyle alakalı bir politikada yelpazeye veya... Nereden bakarsanız bakın, biz ortak bir paydada buluşmak istiyoruz. İç politikada farklı görüşlerimiz olabilir ama biliyoruz ki Makina Kimya sadece bir savunma sanayi kuruluşu değil. Kaç gündür çalışıyorum, öğrendim; pil üretmiş, tek motorlu uçak üretmiş, çok ilginç, bilmiyordum yani; bunları bilmiyordum ve çok mutlu oldum, çok önemli bir stratejik kuruluş ÇAYKUR gibi, FİSKOBİRLİK gibi. Yani dünyada, bizim masaya oturduğumuz zaman rakiplerimizi alt edeceğimiz ciddi bir kuruluş. Anlıyorum ki şöyle bir gerekçeyle yola çıkıyorsunuz: Kamu iktisadi teşebbüsü olması, sizin, uluslararası dünyada rekabetle alakalı kaygılarımız, soru işaretleriniz, tereddütleriniz var. Bunu zaman içinde göreceğiz yaptığımız zaman. Biz özelleştirmeyle alakalı kaygılarımızı diyoruz, biraz önce sevgili Halil kardeşim ifade etti. Demek ki, biraz önce dedim, yine yasanın içinde bir boşluk var.

Şimdi, MEMUR-SEN'in Başkanı "'Özelleştirme olmayacak.' denmesine rağmen kurum personelini memuriyetten istifa ettirerek İş Kanunu'na tabi personel statüsüne geçirmeye yönelik sözleşme dayatılıyor veya personel kurumdan ayrılmaya mecbur bırakılıyor. Yetişmiş, tecrübeli kurum personelinin memuriyet hakkı elinden alınarak kuruma vatandaş dahi olmayan yabancı personel takviyesi yapılmasının önü açılıyor." diyor. Onun dediklerini diyorum ben. "Savunma ve güvenlikle ilgili devlet sırrı niteliğindeki bilgiler tehlikeye atılıyor. Metnin hiçbir paydaş kurum ve kuruluşla görüşülmeden alelacele, gizlice hazırlanması, taslakta büyük boşlukların ve belirsizliklerin bulunması, kuruma verilecek olan muazzam yetki ve imtiyazlar, sendika, vatandaş, devlet ve millet açısından büyük tehlikeler içeriyor." diyor, devam ediyor: "Hareket alanı ve hız kazandırma iddiasıyla yeni bir yapı ve statü tasarısını içeren kanun taslağı kamuoyuna yansımıştır. MKE'yi 'MKE AŞ'ye dönüştürülüp, sermayesi hazineye aktarılıp personel rejimi kökten değiştirilmek istenmektedir. Mevcut personel ve yöneticiler, 657 ve 399 sayılı Kanunlar kapsamından çıkarılıp İş Kanunu statüsüne dönüştürülmek istenmektedir. Mevcut personele sözleşme önerilmekte ve âdeta sahip oldukları statü ve hakları tamamen ellerinden alınmaktadır." diye devam ediyor, ayrıntılara girmeyeyim. Şimdi, buna ilişkin bunlar da bir kaygı duyuyorlar Değerli Başkanım, Değerli Bakan Yardımcım. Yani burada bir şey var.

Şimdi, ben bir Komisyon üyesi olarak soruyorum: Şu mevcut teklifin içerisinde, mevcut hâliyle özelleştirmeyle alakalı hiçbir teklife gerek olmadan... Bu garantiyi Ramazan Bey kardeşim verdi, 3-4 kere dedi ki: "Özelleştirme olmayacak." Eğer buna ilişkin garantiyi veriyorsa MHP bu önergeyi vermesin, vermesin MHP bu önergeyi. Bu önergeyi tartışmak benim haddim de değil. Çünkü onlar da o kaygıyı duyuyorlar Sayın Bakan Yardımcım. Bakın, onlar da o kaygıyı duyuyorlar, diyorlar ki...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Minareyi doğrultacağız.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Yani onlar da o kaygıyı duyuyorlar.

Biz bu 657’den İş Kanunu’na geçişle alakalı, statüyle alakalı... Demin Ramazan Bey de anlatıyorken veya Sayın Bakan siz de ifade ettiniz; ben bunu anlayamadım şey olarak. Yani bu personel rejiminde bu statü, 657’den İş Kanunu’na... Uzun yıllar bu konuda avukatlık yaptım, bunu anlayamadım. Bu statü nasıl aynı öbür tarafa doğru gidiyor, ben bunu anlayamadım yani. Yani statü aynı şekilde nasıl muhafaza edilir, 657’nin o koruma kalkanının dışında İş Kanunu’na tabi hükümlerle bu kamu personeli nasıl istihdam edilir, ben bunu anlayamadım, bu da benim eksikliğim, onu da ifade etmek istiyorum.

Sözlerimi bitirmeden evvel... Ha, bir de şey dedi Sevgili Ramazan kardeşim: “Makina Kimyayı ayağa kaldıracamız.”

BAŞKAN İSMET YILMAZ – “Şahlandıracağız.” dedi.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – “Şahlandıracağız.” dedi. Bu lafı bana göre Kırıkkale’nin meydanında yapın. Kırıkkale’nin meydanında “Makina Kimya ayağa kalsın.” diye deyin, bakalım ne diyecekler yani bileşenler ne diyecek?

Şimdi, burada kim var bilmiyorum, Kırıkkale’yle alakalı var mıdır? Gerçi, ben tanımadığım için...

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Burada herkes Kırıkkaleli.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Yok, yok, temsilciler anlamında Sayın Bakan. Yok, o anlamda demedim efendim, bileşenleri anlamında yani milletvekillerimize demiyorum, işçi temsilcileri anlamında.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – İşçilerin de yüzde 90’ını temsil edenler, memur sendikasının da yüzde 90’ına yakını temsil edenler, hepsi buradalar; konuştuklarımızın hepsini duyuyorlar.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Buradalarsa mutlu olurum yani “Burada yokturlar.” diye bir şey koymadım ortaya. Onların da yani masanın etrafındakilerin de bununla alakalı kafalarındaki soru işaretlerini gidermeleri gerekiyor. Biz, bu kanun teklifiyle, stratejik bir kurum olması, millî savunmayla alakalı bizim amiral gemilerimizden olması, Türkiye’nin ilk sanayi kuruluşu olması ve altında cumhuriyetin banisi Mustafa Kemal Atatürk’ün imzasının olması nedeniyle, yapılacak bir statü değişikliğiyle, anonim şirketi kimliğiyle ileride kaygı duyuyoruz, çalışanlarıyla ilgili kaygı duyuyoruz, özelleştirmeyle alakalı kafamızda kaygılarımız var, mevcut durumuyla alakalı kaygılarımız var.

Kurumun hesaplarına da baktık. 2019-2020 yıllarında ürettiği mallara, elindeki kâr marjlarına baktığımız zaman, sadece gerekçeyle kâr marjlarını, sadece onları karşı karşıya aldığımız zaman, gerekçelerle kâr belirtildiği zaman gerekçenin bir anlamda soyut kaldığı iddiasındayız. Bu anlamda biz bu itirazlarımızın Sayın Başkanın nezdinde Komisyon tarafından dikkate alınmasını; Anayasa’ya aykırılık iddialarımızın ve itirazlarımızın göz önüne alınarak kanun teklifinin Parlamento gündeminden çekilmesini saygılarımızla arz ediyoruz.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Uğur Bey, teşekkür ediyorum.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım, bir cümle ekleyebilir miyim?

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Yok, en sonunda geneli üzerinde gerek Bakan Yardımcımıza gerekse size söz vereceğim.

Bayram Yılmazkaya, buyurun.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Millî Savunma Bakanlığımızın temsilcileri, kıymetli bürokratlarımız, değerli katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gerçi arkadaşlarımız konunun içeriği ve bu kanunla ilgili söylemek istediklerimizin çoğunu söyledi. Öncelikle bu Komisyonunun manevi yönünün çok fazla olduğunu defalarca... Ki 8'inci toplantımız. Daha önceki yıllarda yapılan, daha önceki dönemlerdeki milletvekili arkadaşlarımız da aynı düşüncededir. Gerçekten 83 milyonu ilgilendiren bir Komisyon olduğu için manevi yönü çok fazladır ve biz her toplantıda olabildiğince oy birliğiyle gelen kanunlar ve öneriler...

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Eleştiri yapmakla birlikte...

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Evet, eleştirmekle birlikte, doğrulara daha yakınlaşmakla birlikte oy birliğiyle çıkmaktaydı ama dikkat ederseniz ilk defa bu gelen kanunla maalesef... Demek ki anormal bir durumla karşı karşıyayız, demek ki olmaması gereken bir durumla karşı karşıyayız. Bir tartışma ortamı devam ediyor. Bu önemli ve bir o kadar da stratejik kurum olan Makine Kimyayı anonim şirkete dönüştürmek kimin aklına geldi bilinmez ama büyük bir yanlışın içindesiniz veya içindeyiz.

Öncelikle şunu ifade edeyim: 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında bir iktisadi devlet teşekkülü olan Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu, kalkınma planları ve yıllık programlar çerçevesinde imalat sanayi alanında her çeşit silah, mühimmat, patlayıcı madde, makine, teçhizat, malzeme -ki en son maske de içinde- imalat kapasitelerini kârlılık ve verimlilik esaslarını göz önüne alarak savunma ve sivil savunma ihtiyaçlarına göre planlama ve ekonomik bir şekilde üretmek, pazarlamak amacıyla kurulmuş olan bir kurumdur. Teknik, ekonomik ve idari hiçbir neden gösterilmeksizin kurumun statüsünün değiştirilmesi, geçmişte örneklerini gördüğümüz KİT özelleştirmelerine benzeyen bir sürecin başlangıcıdır. Anonim şirketle amaçlanan, Türk Ticaret Kanunu'ndaki denetim hükümleri ile Kamu İhale Kanunu ve Devlet Memurları Kanunu başta olmak üzere 17 kanundan muaf ve özel hukuk hükümleri ile Millî Savunma Bakanlığı kararlarına tabi bir kurum yaratmaktır. Bu durum, özelleştirme için uygun koşulların yaratılması sürecinin başlangıcıdır bizce. Savunma sanayisinin temelini oluşturan, ülkemizin en köklü kurumlarından olan, geçmişi yüzyıllar öncesine dayanan Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu ülkemiz için, Silahlı Kuvvetlerimiz için çok önemli ve stratejik kurumdur. Tarihi -hepinizin bildiği gibi- İstanbul'un fethinden sonra Fatih Sultan Mehmet'in Top Dökümhanesine kadar uzanan, birçok stratejik işletme fabrikasıyla yurt savunmasında önemli bir rol üstlenen, binlerce çalışanıyla ve ülkemizin değerler sistematığında önemli bir yeri olan birçok uzmanın çalıştığı savunma sanayisinde stratejik bir kurumun, hiçbir neden gösterilmeksizin Meclisin ve Sayıştayın denetiminden çıkarılabilme ihtimaline dahi kavuşacak şekilde anonim şirkete dönüştürülmesi asla kabul edilemez.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Hemen yanımızda Halk Bankası Anonim Şirketi var bugün, hemen yanımızda. Dolayısıyla, bir şeyin anonim şirketi olması Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetimi dışına çıktığına değil, hazine payı yüzde 50'yi aştığı sürece hemen yan kapıda...

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Başkanım, satışma...

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Yok, satışma değil, bilgilendirme; özür dilerim.

AHMET ÖNAL (Kırkkale) - Sayın Bakanım, sermaye devri olabilir mi? Çünkü anonim şirket oluyor, anonim şirket olunca sermaye devri olacak.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Bayram Bey, lütfen devam edin, buyurun.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Ayrıca Türkiye Demiryolları, TEK, ÇİTOSAN, TEKEL gibi onlarca KİT'te yapılan özelleştirme öncesinde de bu kurumlar önce anonim şirketlere dönüştürülmüştür, ardından küçük işletmeler olarak ayrılıp parçalanarak kurumların niteliği bozulmuş

-devam ediyorum, sizin sorunuza da cevap vermeye çalışıyorum- küçültülmüş ve özel sektöre ya da yabancı sermayeye yok pahasına satılmıştır. Evet, başlangıç hep böyle olmuş ama Sayın Bakanım. Bu işletmeleri alanlar kurumların önemine ve işlevine bakmadan buraları darmadağın etmiş, personeli işten çıkarmış, kurumu piyasanın gereklerine göre yeniden düzenlemiştir.

Tank Palet Fabrikasının işletme hakkının Katarlılara devrinin tartışmaları henüz bitmemişken -ki ne olduğunu da tam bilmiyoruz- yurt savunmasında örnek bir millî kurum olan Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun statüsünün anonim şirkete çevrilmesi bağışlanmaz bir yanıdır. Kanun teklifi veren AK PARTİ milletvekilleri ve Millî Savunma Bakanlığı bu teklifin özelleştirme niteliğinde olmadığını, anonim şirket sermayesinin tamamının Hazineye ait olacağını ifade etmektedir. Oysa kuruluştaki Hazineye ait olan payların daha sonra ticaret hukuku çerçevesinde özel şahıslara devrini önleyen bir hüküm teklifte yok. Mesela, Varlık Fonuna geçirilip de gayet rahat bir şekilde satılabilir. Eğer maksat özelleştirmek yani kamuya ait varlıkları özel şahıslara devretmek değilse teklifin 8'inci maddesinde şirketin 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun hükümlerinden muaf olacağı neden belirtilmiştir? Bu muafiyet, açıkça kuruma ait bir varlık satılacağı zaman 4046 sayılı Kanun'da öngörülen yasal ilkelere uyulmaksızın ve prosedür uygulanmaksızın sadece bakanlık kararıyla, ticaret hukuku hükümleri çerçevesinde satış yapılabilmesini temin etmek için getirilmiştir. Bu konu gelecek için de çok önemlidir.

Ayrıca teklifte kurum, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerinden de muaf tutulmaktadır. Bütün bu yanıtlara ilave olarak kurum personelinin memur olarak kalmak isteyenlere âdeta "Başka kapıya." denilerek personelin başka kurumlara yerleştirilmeleri öngörülmektedir. Oysa Makina Kimya Türkiye'de emsali olmayan tesislere sahip eşsiz ve benzersiz bir kurumdur. Makina Kimya, Mehmetçik'in güvencesidir, milletin malıdır, Atatürk cumhuriyetinin kurduğu bir kurum, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve ülkemizin ulusal güvenliğinin teminatıdır. En büyük örneği de Kıbrıs ambargosunda oluşan yoklukta Makina Kimyanın varlığıyla en azından kendimizi idame edebilmemizdir. Bu kurumda yetişmiş personelin nitelikli hizmetinden başka kurumlarda yararlanılması bu nedenle olanaklı görünmemektedir. Değişiklik ileride özelleştirmeye zemin hazırlamakta ve çalışanları belirsizliğe, güvencesizliğe itmektedir. Savunma sanayisi alanında yetişmiş, nitelikli ve donanımlı personelin başka kurumlarda çalıştırılmaya zorlanması ne akla ne de mantığa sığmaktadır.

Ordumuz için her koşulda kamucu, halk ve ülkeden yana yerli ve millî sanayileşmeyi savunmuşuzdur bizler. Başından bu yana özelleştirmelere karşı çıkarak kamusal üretimi -özellikle ordumuz için söylüyorum- verimli kamu işletmeciliğini, kamusal hizmet ve denetimi savunup ülke ve halk çıkarlarının yanında tavrı almak biz milletvekilleri olarak hepimizin görevidir. Ülkemizin geleceği verimli kamu işletmeciliğinde planlama, kalkınma, sanayileşme ve adil paylaşım politikalarında yatmaktadır. Ülkenin güvenliği açısından bu kadar önemli bir kuruluşun bu şekilde bir düzenlemeyle, "Yaptım, oldu." mantığıyla ele alınması büyük bir yanıdır. Bu yanıdan da en kısa sürede döneceğinizi düşünüyoruz.

Sayın Bakanım, şimdi, Sayın Bakan Yardımcımız da burada, ordu mensuplarımız da burada, geçen konuşmalarında da söyledim, bir dağınıklık var yani bakın, bir koordinasyon bozukluğu var. Bu koordinasyon bozukluğunu istiyorsanız geçmişten getireyim, biliyorsunuz ülkemize S-400'ler aldık. Bu S-400'leri alırken bizim bu hâle geleceğimizi hiç düşünmedik mi? Yani bu S-400'leri kullanamayacağımızı, konuşlandıramayacağı, Amerika'nın bir tepki vereceğini veya bu memlekette bunların ülkeler çapında, dünya çapında NATO'yla ilgili bir sıkıntı yaratacağını hiç düşünmedik mi? Acaba bu düşünme erkimizi neden kaybettik Sayın Bakanım? Bakın, bu Makina Kimyanın özelleştirilmesi de teknik bir konu. Ben çok merak ediyorum, Sayın Millî Savunma Bakanımız veya

Genelkurmay Başkanımız burada olsa veya komutanımız burada yani ordusunun en büyük destek kaynağı olan silah, kurşun... Bakın, her türlü silahı bırakın, insanı kurşun öldürür. Kurşun imalatı yapan bir kurumun ileride özelleştirilebilme ihtimali, zemini olan bir kanunun oluşumundan önce aralarında bir konuştular mı acaba, niye bunu yapıyoruz, neden yapıyoruz... Yani ordu mensuplarımızda mı “Evet.” dedi, “Yapabilirsiniz.” mi dediler? Bilmiyorum, Sayın Bakanım, sanki böyle alelacele, hızlı bir şekilde gelmiş bir kanun teklifi. Yine söylüyorum: Bakın, biz bu kanun teklifleri buraya geldiğinde hepimiz otururduk, ortak akılla karar vererek bir yere kavuştururduk; eleştirirdik ama sonuçta oy birliğiyle çıkarırdık. Ben bu kanun teklifinin vicdanlarda yeterince sorgulanmadığını, yeterince arındırılmadığını düşünüyorum ki Cumhuriyet İttifakı’nın ortağı Milliyetçi Hareket Partili arkadaşımız da özellikle kaygısından dolayı “özelleştirme maddesi” koyulması gerektiğini söylüyor.

Gelin Sayın Başkanım, gelin Sayın Bakanım; bu kanun teklifini şimdi çekelim, bunun üzerine biraz daha çalışalım; erklerle, kişilerle, kurumlarla tekrar tartışalım. Bizleri de alın, hep beraber konuşalım; daha düzgün, daha uygun, tartışmasız, yine eskiden olduğu gibi manevi değeri yüksek bu Komisyonumuzda hep beraber el ele çıkaralım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Bayram Bey, ben de teşekkür ediyorum.

Ayhan Hocam, buyurun.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli Komisyon, değerli hazırun; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Savunma sanayisinde güçlü olmanın yanında, üretiminde de söz sahibi olmak, kendine yetebilmek önemlidir. Dolayısıyla savunma sanayisinde en temel koşulumuz yerli üretim olmalıdır. Güçlü savunma sanayi için de gerekli olan tüm adımları atmaya, iktidara destek vermeye de hazırız. Yapılan başarılı çalışmaları da takdir ediyoruz. Fakat maalesef, bugün ordumuza gerekli önemin verildiğini düşünemiyoruz.

Askerî hastaneler 2016’da kapatıldı. Bu hastaneler askerlerimizin kendini güvende hissettiği, inandığı kurumlardı, silah arkadaşlığı hukukları vardı. Bugün askerî hastanelerin kapatılmadan önceki askerî tabip kadrosunun yalnızca yüzde 17’sine sahibiz. Osmanlı’dan beri en büyük askerlerini yetiştiren askerî okulların hâli de ortada, askerî liseler kapatıldı. Sayın Cumhurbaşkanını askerî liselere gerek kalmadığını söylemişti. Askerlik sadece bir meslek değildir ve disiplini özümsetmek için de askerî liseler önemlidir. Harp okulları Millî Savunma Bakanlığına bağlanırken teşkilat düzeni korunmalı, hafızası yok edilmemeliydi.

Yine, Tank Palet Fabrikası, Kıbrıs Barış Harekâtı’ndan sonra kurulan fabrika da özelleştirildi. “Statü değişikliği” denildi ama pratikte özelleştirildi. Tank Palet Fabrikasının personeli ordumuzun bir parçasıydı, onlar da bir nevi askerdi; gerektiğinde dağa çıkıp araçların bakımını, tamirini orada yapıyorlardı. “Hantal” denildi, “Acil ihtiyaç var.” denildi, “Finansal kaynak ihtiyacı var.” denildi ama üç yıldır ortada tank da yok, aciliyet de yok, motor da yok.

Maalesef, şimdi de ordumuzun mühimmatını üreten stratejik bir kurum olan Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu gündemde. Evet, ilk etapta bir özelleştirmenin söz konusu olmadığı, anonim şirket olacağı söyleniyor. Fakat birçok meslek odasının, kuruluşun belirttiği gibi diğer kamu teşekküllerinin özelleştirilme sürecinde izlenen yol izleniyor. İktidar partisi özelleştirilen birçok kamu işletmesini öncelikle anonim şirkete dönüştürüyor, bu sayede de özelleştirmeye zemin hazırlanıyor. Biz Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumuna yatırım çekilmesine, kaynak bulunmasına karşı değiliz. Fakat Makina ve Kimya Endüstrisi stratejik bir kurumdur, önemli bir kurumdur; özelleştirilmesine, başkalarına

peşkeş çekilmesine, işçisinin, memurunun mağdur edilmesine, kazanılmış haklarının yok edilmesine karşıyız. Özellikle pandeminin, işsizliğin had safhada olduğu bir dönemde yapılan bu statü değişikliği insanları sokağa bırakmak anlamını taşıyor.

Yukarıdaki nedenlerle bu değişikliği uygun bulmadığımızı belirtmek istiyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Ayhan Hocam, teşekkür ederim.

Sayın Behiç Çelik, buyurun.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkanım, sayın üyeler, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar; Kırıkkale eski Valisi olarak da sizlere hitap etmek istiyorum.

Burada bulunan arkadaşlarımız Sayın Ahmet Önal'ı, Sayın Ramazan Can'ı da... O dönemden özellikle Ahmet Önal'ın babasını biliyorum. Hepsisi çok saygın, değerli insanlardır.

Kırıkkale bugün varlığını Makine Kimyaya borçludur. 1925 yılında Ulu Önder Atatürk karar verdikten sonra, askerî mühimmatın üretiminin İstanbul'daki Tophaneden Kırıkkale'ye taşınmasıyla birlikte ilk üretim de 1929 yılında başlamıştır. 300 hanelik Kırık köyü, aşağıda ova kısmında olan kaleyle birleşerek Kırıkkale adını almış, köyden nahiye, nahiyeden ilçeye, ilçeden de 1992 yılında vilayete dönüşmüş önemli bir merkezdir.

Çevre, merkezi ve çevresiyle birlikte Oğuz neslinin 24 boyunun yaşadığı bir bölgedir. O bölgeyi ben adım adım gezdim, her yerini biliyorum. Çok çalışkan insanları var, üretken ve sanatkâr insanları var. Dolayısıyla, Makine Kimyanın yaratıcı rolünü burada vurgularken şunu da özellikle hatırlatmak isterim: Kırıkkale'de ilk kurulan fabrika şu anda Çeliksân -adı değişti mi, bilmiyorum- ağır silah sanayi, Çeliksân olarak geçen fabrikadır. Daha sonra Pirinç Fabrikası hemen üstünde, daha sonra ırmağa doğru yapılan hafif silah fabrikası, hemen Hasandede'ye giderken kurulan NİTROSAN Barut Fabrikası var ama onun hemen berisinde biraz küçük makyasta da olsa ÇELBOR adında bir fabrikamız daha vardı. Ne yazık ki o AKP iktidarından önce özelleştirildi ve biz o zaman da buna şiddetle karşı çıktık. Karşı çıkmamızın sebebi şu: Arkadaşlar, ÇELBOR, Türkiye'de dikişsiz çelik çekme boru üreten tek fabrikaydı o zaman ve 3 bin metre derine dikişsiz çelik çekme boru çakabilecek teknolojiye ve kapasiteye sahip bir ülkeydik biz. Orayı özelleştirmeye elden çıkardılar ve daha sonra orası kapatıldı. Şimdi bilmiyorum faaliyette midir? Faaliyette değil, değil mi? Faaliyette değil. İşte, görüyorsunuz özelleştirmenin böyle mahzurları var. Bu ÇELBOR örnek olayı çok farklıdır.

Sayın Bayraktutan, şimdi, siz hep Atatürk'e vurgu yaptınız. Ben burada Ulu Önder'le ilgili bir Kırıkkale anısı ifade etmek istiyorum. Kırşehir'e geldiği zaman, 1919 yılında Ankara'ya gelirken Atatürk Kırşehir'de mola veriyor, yanında Mazhar Müfit Bey var, diyor ki: “Paşam, devleti kurarsak başkent neresi olacak?” Atatürk diyor ki: “Mazhar, haritayı aç, eline cetveli al, Rodos'tan Batum'a bir çizgi çek.” Çekiyor kurşun kalemle. “Bir de Edirne'den Kerkük'e çizgi çek.” diyor. “Nerede kesiyor?” Daha Kırıkkale yok ortada. Kırıkkale'nin 20 kilometre ilerisinde Irmak köyü var şimdi, Irmak köyü civarında bir yere rast geliyor. Oraya en yakın o dönemde 2 şehir var; biri Ankara, 25 bin nüfuslu; biri de Keskin, 20 bin nüfuslu. Tabii, Ankara'ya geçiyor doğal olarak. Belki Kırıkkale büyümüş olsaydı, o zaman var olsaydı, Kırıkkale belki Türkiye'nin başkenti olabilirdi, bu hesaba göre. Onu da Sayın Bayraktutan'ın ifadelerine ilaveten arz etmiş oldum.

Efendim, Makine Kimyanın arazisi orada çok geniş. Şimdi, yönetsel olarak sizin orada çok güzel bir yapınız var, Makine Kimya'nın. Tabii, Çankırı'daki fabrikayı da ben gezdim ama Makine Kimya'yı çok gezdim yani çok. Ankara'da Çiftlik'teki Fişek Fabrikasını da biliyorum. Makine Kimya kombine bir sanayi kuruluşudur, askerî sanayi kuruluşudur ve bu bağlamda değerlendirilerek anonim şirket

hâline dönüştürölüp ÇELBOR misali veya değerli milletvekili arkadaşlarımızın ifade ettiğı özelleştirme modeline sokulursa art niyetle, bu, Türkiye’ye yapılacak en büyük ihanetlerden biri olur. Temennim ve tavsiyem odur ki böyle bir yola girilmeyecek hükümler içerecek bir metni Genel Kurula getirmenizdir, taşınmanızdır.

1997 yılının 3 Temmuzunda büyük bir patlama oldu, ben o zaman o ilin Valisiydim. Sabah 08.25’te patlama olduğı zaman ben makamıma geçiyordum ve inanılmaz boyutta, sanki atom bombası mantarı gibi, büyük alevler gökyüzüne doğru yükseldiğı zaman Makina Kimyanın varlığının Kırıkkale’nin varlığıyla aynı olduğunu insan anlıyor orada. Çantepe’den o olayı Sayın Komutanımızla birlikte ve Belediye Başkanımızla birlikte tepeden izlerken ne yapabileceğimizi tartıştık. Arkadaşlar, Belediye Başkanı itfaiyesine emir verip “Gidin, yangını söndürün.” diyemedi; sadece şunu dedi telsizle: “Arkadaşlar, ben size emir vermiyorum, gitmek isterseniz gidin, bu yangını söndürün.” Niye böyle dedi? Çünkü kesinlikle, patlamadan sonra etrafa yayılan “bomblet” dediğimiz bombacıklar arazinin bütününe yayılmıştı, hatta Ahılı kasabasının arazilerine ve hububat tarlalarına kadar serpilmişti, her yer tehlikeli boyutta patlayıcıyla doluydu. Orada o itfaiyeci arkadaşlar Makina Kimyanın itfaiyesiyle birleşerek ve âdeta bir savaşa gidercesine müdahale ettiler, yangının belli bir yere kadar gelmesinin önüne geçtiler. Ancak imla atölyesinde o kadar fazla 500 litrelikler ve 2.000 litrelikler vardı ki eğer oraya o yangın ulaşsaydı bugün Kırıkkale yoktu arkadaşlar. Yaklaşık 55-60 metre mesafede gece çıkan ters bir rüzgârdan dolayı patlama gerçekleşmedi ama imla atölyesi patlama sonucu tamamen... Hatta, orada bulunan bir işçi arkadaşımız buhar oldu, buhar; öyle bir patlamaydı.

Esas konumuza gelirse, bu patlamadan çıkaracağımız birçok ders var Makina Kimyayla ilgili. Üretim güzel orada, bu üretimin güvenlik sorunu var, hem Makina Kimyanın kendi iç güvenliği hem de dışarıda yardımcı olacak güvenlik yapılanması gerekiyor. Bu patlamada 64 ev tamamen yıkıldı, 17 bin ev hasar gördü, hafif veya orta hasar gördü ve iş yerleri... Almış olduğum kararla, 205 bin nüfusu iki gün süreyle şehirden tahliye ettim, tahliye kararı verdim. O zamanın Başbakanı Sayın Mesut Yılmaz -Allah rahmet eylesin- telefonda bana dedi ki: “Bunun sorumluluğunu sen üstlenebilir misin?” “Sayın Başbakanım, niye üstlenmeyeyim?” dedim çünkü bu tahliye sonucu orada bir kişinin hayatını kurtarmak bile kârdır. İnsan canı daha önemli geldi ve öyle bir kararla... Tabii, insanların yemesi içmesi, yatması meselesi ayrı bir organizasyon gerektiriyor. Kırıkkale’de bu kurum var tabii ama bunu bütünüyle, bu yönleriyle de ele almak yani kurumun dışında, yöneticilerinin dışında valilik, belediye ve başka kurum ve kuruluşlarıyla ilişkilerini de oldukça iyi düzenlemek gerekiyor.

Kırıkkale ekonomisine Makina Kimyanın etkisi inanılmaz boyutta ancak bu tedricen azaldı. Sayın Ramazan Can’ın raporunda da var, geçmişte 20 bin kişinin çalıştığı Makina Kimya şimdi totalde 4 bin kişiye düşmüş. Ama Kırıkkale’yi başka yatırımlar da ayakta tutuyor. Mesela nedir? Rafineri. Kırıkkale rafinerisi belki de dünyanın en büyük kara rafinerilerinden biridir. Kerkük petrolünün geldiğı boru hattıyla beslenen bir rafineri olup, burası da devlete aitken özelleştirme sonucunda elden çıkmıştır. Diğer taraftan benim zamanımda organize sanayi bölgesini yaptık, orası 3 bin kişinin istihdam edildiğı bir alan hâline geldi. Rusya’da o zaman Yeltsin dönemi, rahmetle anıyorum yine Kırıkkaleli eski Sağlık Bakanı Sayın Osman Durmuş dedi ki: “Bir helikopter fabrikasını Kırıkkale’ye kurarım.” Bakın, bu da çok önemli, bu da burada kayda geçsin istiyorum.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Milliyetçi Hareket Partiliydi değil mi?

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Yani yaşasaydı rahmetli herhâlde bizimle beraber olurdu.

Şimdi, rahmetli, helikopter fabrikasını bütünüyle Kırıkkale'ye taşıyacaktı, ikinci OSB'yi istedi. Bunlar hep birbiriyle bağlantılı Sayın Başkanım. O fabrika için ikinci OSB'yi kurdu Keskin yolunda ancak daha sonra Rusya'da gelişen birtakım olaylar ve Türkiye'deki -bu ithalat lobisi var ya, ihracat lobisi var, faiz, dolar lobisi var ya, aynı onun gibi lobiler var- bu lobinin engelleri maalesef bunu gerçekleştirtmedi diyebiliriz.

Sayın Başkanım, bitireceğim. Şimdi, özelleştirme bu kurum için iyi olmamıştır. Bu kurum eskiden biliyorsunuz Sanayi Bakanlığına bağlıydı, 57'nci Hükümet döneminde bu kurum Millî Savunma Bakanlığına geçti. Hatta o geçiş döneminde yapılan bütün icraatları çok iyi bilen bir arkadaşınızım. Burada onu da takdirle analım Sayın Sabahattin Çakmakoglu Millî Savunma Bakanımız, onun Kırıkkale'ye yönelik, Makina Kimyaya yönelik çok büyük emekleri olmuştur. Buranın stratejik bir kurum olduğunun bilincinde olarak hareket etmek gerekir ve özel statüsünü koruyarak stratejik yapısına hâlel getirecek herhangi bir hüküm içermemelidir diyoruz.

Biz, şimdilik kaydıyla, İYİ Parti olarak bu teklifi teklife “Ret.” diyoruz ancak biz her zaman Millî Savunma Bakanlığının, Türk Silahlı Kuvvetlerinin taleplerine “Evet.” diyen bir siyasi partiyiz, siyasi hareketiz. O sebeple bu Makina Kimyayla ilgili düzenlemelerde özellikle, buranın farklı, ne idiği belirsiz kişi ya da şirketlerin, kuruluşların eline geçmesini engelleyecek hüküm koymanız gerekir. Şimdi yok olabilir ama yarın birileri size emreder, o zaman değişebilir.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Yarın siz iktidar olursanız özelleştirirsiniz. Ne yapacağız?

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Behiç Bey, teşekkür ediyoruz.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Çok teşekkür ederim.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Ramazan Bey'in niyeti belli oldu. Kendi yapmak istediğini bize mal ediyor.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Ramazan Bey, geneli üzerinde...

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Başkanım, birkaç...

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Peki, sorunuzu alayım lütfen.

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Kanun teklifinin ikinci bölümünde kurumun “Kuruluş, Görev, Yetki ve Denetim” başlıklı 3'üncü maddesine göre kuruluş ve tescile ilişkin hükümler hariç Türk Ticaret Kanunu'na göre ve özel hukuk hükümlerine tabi, başlangıç sermayesi 1 milyar 200 milyon Türk lirası sermayeli bir anonim şirketin kurulacağından bahsediliyor. Bildiğim kadarıyla -arkadaşlarımız düzeltebilirler- anonim şirketler sermaye şirketleridir. Sermaye şirketlerinde hisse devri de pekâlâ yapılabilir .Bunun için AŞ genel kurulu yetkilidir, kuralları belirleyebilir. Yarın bir gün yönetim kurulu ya da genel kurul hazineye ait olan hisseleri devretmek isterse bunun önündeki engel nedir? O zaman hazinenin hissesi yüzde 50'nin altına düştüğünde Sayıştay ve Meclis denetimi nasıl sağlanacak? Şirket hisseleri el değiştirince genel kurul nasıl şekillenecek? MKE AŞ'de hazineye ait hisse kalmama imkânı var mı? Şimdi önerge versek ya da bir değişiklik yapsanız her durumda kurumda hazineye ait hisselerin yüzde 50'nin altına düşmeyeceğiyle ilgili bir çalışma yapabilir misiniz?

Başkanım, çok kısa...

İki, MKE, kamu iktisadi teşebbüsü. Makine Kimya fabrikalarının Kırıkkale'deki bazı arazileri değişik yöntemlerle Kırıkkale Belediyesine devredildi. Kırıkkale Belediyesi de Makine Kimyadan aldığı arazileri 7 Nisanda açık ihaleyle özel şahıslara sattı. Benzer durumun yaşanmamasıyla ilgili bir çalışmanız var mı?

Son cümle Başkanım.

Üç gün önce Kırıkkale’de işçi kardeşlerimizin kendi haklarını, hukuklarını aramak için Cumhuriyet Meydanı’nı doldurmalarına farklı gözle bakılmasını çok yanlış buluyorum, siyaseten -en hafif terimiyle- bu insanlara saygısızlık olarak değerlendiriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Teşekkürler.

Ramazan Bey, geneli üzerinde ekleyeceklerinizi alalım.

YÜCEL MENEKŞE (Nevşehir) – Başkanım...

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Yücel Bey, 1’inci madde üzerinde size söz vereyim mi?

YÜCEL MENEKŞE (Nevşehir) – Olur Başkanım.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – 1’inci maddede vereyim, aklımda. Hem siz hem de İsmail Bey’e 1’inci madde veya 2’nci maddede söz vereyim.

Ramazan Bey, buyurun.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım, değerli arkadaşlar; hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, katkı veren bütün arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Tabii ki bir kanun teklifi görüşüyoruz, konunun tarafları, önerge sahipleri ve Komisyon üyeleri bu konudaki görüşlerini dile getirecek. Maddelerin farklı yorumlanacağı, farklı yorumlanabileceği de aşîkârdır, bunlarla ilgili istifhamları da anlıyoruz. Zaten Komisyon üyelerinin de bu noktadaki oylamalarda önergeleriyle, itirazlarıyla karşılaşabileceğimiz durumlar da olabilir. Zaten Komisyon çalışmalarını da bu nedenle önemsiyoruz biz. Bu nedenle, bütün arkadaşlarımızın yer yer itirazlarını, yer yer de istifhamlarını anlıyorum.

Şimdi, 8’inci maddede... Çok şey söylendi ama bazı şeyleri söyleyip geçeceğim. Dördüncü bölüm “Çeşitli, Geçici ve Son Hükümler” “Muafiyet” madde 8: “4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun...” Buradan muaf yani bu net bir şey. Hukukçuyuz, mevzuat tekniğine de hâkim biri olarak görüyorum kendimi, 5 dönemdir milletvekiliyim; bu, açık bir hüküm. Ama deniyorsa ki “Buna rağmen bir şeyler yapılacak.” onunla ilgili de zaten bir çalışma var, Sayın Başkanım biliyor.

Diğer taraftan, Ahmet Bey’in, Değerli Milletvekilimizin 3’üncü maddeyle ilgili... 3’üncü maddenin üçüncü fıkrasına göre “Şirketin sermayesinin tamamı Hazineye aittir.” Dolayısıyla, sermayenin tamamı Hazineye ait ve sermayenin tamamını haiz olmasına rağmen, silah sektörü de Millî Savunma Bakanlığıyla ilgili kuruluş olduğu için onun sevk ve idaresinde bir kamu şirketi kuruyoruz.

Arkadaşlar, şu an Makine Kimya özelleştirme kapsamında. Siz diyorsunuz ki: “Özelleştireceksiniz burayı.” Ya, niye altyapı hazırlayalım? Hazır, özelleştiririz o zaman işte, KİT’ten alırsız, özelleştiririz; zaten özelleştirme havuzunda bekliyor bu. Yani niye film çevirelim? Niye muvazaa yapalım? Gerek yok ki bunlara. Ben Kırıkkale Milletvekili olarak birinci imza sahibiyim. KİT kapsamında, yaklaşık yirmi otuz yıldır bu konuşuluyor Makine Kimyada, mutfağında. Bunu siyasi görüşten ari tutarak söylüyorum, Makine Kimyanın kendi mutfağında -bütün koalisyonlar dönemi de dâhil olmak üzere- bir yasa çalışması var. Bu yasa çalışmasını haiz tecrübe Makine Kimyada oluşturuldu ve huzurlarınıza geldi. Burada ne yapılıyor, ne ediliyor; bunların hepsinin artısı, eksisi düşünerek getirdik. Ona rağmen göremediğimiz hususlar tabii ki olabilir, zatiatilerinizin bu konudaki katkıları da bizim için çok değerlidir diye düşünüyorum. “Efendim, siz burayı özelleştireceksiniz.” Kanuna yazalım, “Burası özelleştirilmeyecek.” diye yazıyor zaten de bir daha yazalım bir daha yazalım. Farzımuhal yarın

iktidara gelirsiniz, kim gelirse özelleştirir, kanun çıkarır özelleştirir; Anayasa'ya koysak, Anayasa'yı değiştirir yine yapar. Dolayısıyla, bizim de birbirimizi anlamamız lazım yani samimiyetimize de güvenmemiz lazım. Buradaki yazılı hükümlerin de bir anlam ihtiva ettiğini hep beraber anlamamız gerektiğini düşünüyorum.

Diğer taraftan, arkadaşların özellikle personel üzerindeki yer yer itirazlarını da anlıyorum. Burada sendika başkanları da var. Bunları yine bir arada görüşelim, gerekirse müdahale edilecek alanlara müdahale edelim. Özellikle memurlarla ilgili... Makine Kimyada zaten bir hizmet akdine dayanılarak çalışılacağı için, gitmek istiyorsa bu alanda -Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı temsilcisi de buradaysa- istediklerini karşılayabiliriz diye düşünüyorum Başkanım. Netice itibarıyla, bize üretim sektöründe, üretim aksında çalışacak kaliteli, nitelikli özellikler daha fazladır ihtiyaç anlamında, diye düşünüyorum. Zaten memur ve işçi denklemini izahatta başta açıkladım.

Arz ederim, saygılar sunarım.

BAŞKAN İSMET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekillerimiz, teklif daha önce tüm üyelerimize dağıtılmış olduğundan zaman kaybını da önlemek amacıyla teklifin maddelerinin okutulmadan okunmuş sayılmasını, varsa sadece önergelerin okunmasını ve görüşmelerin madde numarası belirtilmek suretiyle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir...

1'inci maddenin görüşmelerine başlıyoruz.

MAKİNE VE KİMYA ENDÜSTRİSİ ANONİM ŞİRKETİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, Makina ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketinin kurulması, yönetimi, denetimi, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektir.

(2) Bu Kanun, Makina ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketinin kurulması, yönetimi, denetimi, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esasları kapsar.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – 1'inci madde amaç ve kapsam maddesidir.

1'inci madde üzerinde söz talebi var.

Uğur Bey, buyurun.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Biraz önce ileri sürmüş olduğum önergemizdeki içerikleri aynen tekrar ediyorum. Şimdi, bizim biraz önce de bahsetmiş olduğumuz hususları bir kere daha tekrarlıyorum, söyleyeceğim şu: Burada bu şekildeki bir düzenlemenin... Sayın Valimiz çok güzel şeyler söyledi, onu takdirle izledim. Anayasalar ortak metinlerdir ve uzlaşmayla çıkar, bir partinin mutfağında hazırlanmayacak kadar önemli metinlerdir. Ülkenin savunmasını ilgilendiren millî politikada da bu düzenlemenin, buna ilişkin bir düzenlemenin muhalefet olmadan çıkmasıdır doğru olan bizce yani bu konunun muhalefeti, iktidarı yoktur; onu bir kere öncelikle belirtmek istiyorum.

Şimdi, şeyde biraz önce yani sıcak olduğu için hemen paylaşayım diye dedim, özelleştirme... Ramazan Bey güzel söyledi, ona ben de katılıyorum, ben söyleyecektim, siz söylediniz. Ne kadar “Özelleştirme yoktur.” deseniz de veya “Biz özelleştirmeyle ilgili bir yasak koyuyoruz.” deseniz de yarın bir gün bir yasal düzenleme yapılır ve bunu değiştirirler.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Ramazan Bey’i isyan noktasına getirdik, gördünüz mü?

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Yok, ben aynı düşünüyorum, doğruya doğru.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Yani onu diyor “Kanuna da yazsanız, öyle de yazsanız, böyle de yazsanız biz dinlemiyoruz.” noktasına gelindi.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Hayır, hukukçu olarak doğru diyor. Çünkü ben de aynı şeyi söyleyecektim ama...

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Ama yazılan metne itibar gerek, diğeri niyet okuma oluyor.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Şimdi şöyle: Yarın bir gün kalkarsanız özelleştirmeyle alakalı eğer yasal bir engel varsa ki Sevgili Halil kardeşimin dediği gibi bir yasak koyarsak...

MEHMET SAİT KİRAZOĞLU (Gaziantep) – Kanuna da gerek yok, ÖEK kararıyla direkt özelleştirme kapsamına alınabilir.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Yapılabilir yani onu demek istiyorum yani farklı bir şey konuşmuyoruz, aynı şeyi konuşuyoruz.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Aynı şey, doğrudur.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Şunu da öğrenmek istiyorum Sayın Bakandan, Sayın Genel Müdülden: 1921’den bu tarafa doğru Makina ve Kimya bir cumhuriyet kurumu yani Osmanlı’dan gelen bir geleneğimiz var altı yüz yıllık ama 1921’den bu tarafa bir cumhuriyet kurumu. Şimdi bu cumhuriyet kurumu yani yüz yıllık bir geçmiş var, dalya demiş ki Allah yolunu açık etsin, inşallah bundan sonra da hep böyle başarılı yani ülke savunması açısından güzel şeyler yapsın; onları takdirle izleriz. Merak ettiğim için soruyorum, Sayın Bakan bize bilgi verirse... Şimdi, yıllık bilançolar yayınlanmış, örneğin 2019 yılında 517 milyon lira -517 trilyon lira- 2020 yılında da 708 milyon lira kâr ettiği söyleniyor. Herhâlde bu bilgiler aşağı yukarı doğrudur. Bu yüz yıl içerisinde herhangi bir şekilde zarar etmiş mi, zarar ettiği yıllar var mı Kurumun? Bunu öğrenmek istiyoruz. Neden öğrenmek istiyoruz? Şimdi, bunu anonim şirket statüsüne koyduk, bunun bir bölümü Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tabi, bir bölümü özel hukuk hükümlerine tabi. Oldu da yani kamu iktisadi teşebbüsü, oldu yani düzen değişti, aradan üç yıl geçti, sizin bu gerekçenizde ileri koymuş olduğunuz gelişen teknolojiye ayak uyduramadı Makine Kimya, olur bu; basiretli bir tüccar zarar da edebilir. Oldu, ben bunu varsayımdan hareket ederek diyorum, bardağın boş tarafını söylüyorum veya üretim imkân ve kabiliyetini artıramadı veya nitelikli personel istihdam edemedi ki tablo şu yani burada anlıyoruz ki bu biraz önce ifade ettiğimiz 4 bin ile 5 bin arasında değişen personelle alakalı bir yük olduğuna ilişkin bir kaygı var yani bu yük bu personel, daha Türkçe, ben buradan, genel gerekçeden bunu anladım, yanlış anladıysam bunu düzeltin. Bu personel Makine Kimyayı şahlandıramıyor, ben buradan bunu anladım, burada bir sıkıntı var. Zaten konuşmanın bir bölümünde de Sayın Bakan ifade etti, böyle böyledir diye. Olur da zarar ederse, oldu da zarar etti, bu özel hukuk hükümlerine tabi olduğuna göre, bu işletmenin sahibi zarar ediyorsa, arka arkaya zarar ederse her ne kadar siz deseniz ki “Ben özelleştirme yapmayacağım.” basiretli bir tüccar zarar eden bir kurumu bir gün bile saklamaz, devreder, başkasına satar. Böyle bir garantiyi nasıl verebilirsiniz, bu sorundan yola çıkarak? Olabilir, anonim şirket zarar da edebilir, kâr da edebilir. Bu anlamda bunu özellikle cevaplamamızı istiyorum. Çünkü şu önemli bizim için: Bir, eğitim; iki, sağlık; üç, savunma. Bu konuya kâr ve zarar mantığıyla bakmıyoruz. Bu 3 konu Türkiye’nin ali menfaatleridir

yani bu 3 konuda kimse anonim şirket mantığıyla veya zarar-kâr mantığıyla da bakmaz. Yani, bugüne kadar eğer şu son yüzyıl içerisinde Makine Kimya zarar etmişse -onu istirham ediyorum lütfen- bir zarar ettiği yıl varsa da kamu iktisadi teşebbüsü kimliği o zararı tolere etmiştir başka yönlerden ama anonim şirket vasıtasıyla bu iş Sermaye Piyasası Kuruluna veya diğer özel düzenlemelere tabi olacak şekilde bir düzenlemeye tabi kalır da zarar ederse ne olacaktır? Yani ona o garantiyi verecek misiniz? “Arka arkaya zarar etse de biz burada duracağız, hiçbir şekilde devretmeyeceğiz, zarar etse de biz bunun arkasındayız.” diye. Bu yasal düzenlemeyle falan olacak bir iş değil. Bu söz de çok önemli yani bu ne kadar önemlidir, bundan bahsetmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Teşekkür ederim Uğur Bey.

Özgür Bey, buyurun.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önce Sayın Milletvekilimiz Ramazan Can’a teşekkür ediyoruz. Israrla iktidarın değişeceği yönündeki temennileri bizi mutlu etti. Yani, espri olarak söylüyorum, gerginliğe biraz espri katayım dedim, hoş, güzel; bizim için de inşallah değişeceği umuyoruz.

Şimdi, bütün üzerine görüşmeleri tamamladık, maddelere geçiyoruz. Aslında bizim istediğimiz bu kanunun komple reddedilmesi yönündeydi ama maddelere geçildi. Maddelerle ilgili benim söylemek istediklerim, 1’inci maddeyle ilgili özellikle başlarsak; bu teklifin 1’inci maddesi MKE’nin AŞ’ye dönüştürülmesiyle ilgili kanunun amacını ve kapsamını içeren bir madde, düzenleme maddesi. Bölüm üzerine az önce konuşurken bu dönüşümün sakıncalarıyla ilgili anlatmaya çalıştığım konuları şimdi biraz daha açmak istiyorum. Bu AŞ’ye çevirme meselesi bizce buranın özelleştirilmesi için bir ön hazırlıktır. Ramazan Bey ve Bakan Yardımcısı da her ne kadar “Değil.” dese de bize göre hâlâ bu şekilde. Siz burayı özelleştireceksiniz. Tank Palette olduğu gibi kamuoyu tepkisiyle karşılaşmamak için anonim şirketleştiriyorsunuz. Kamuoyunda anonim şirket algısının tek amacı şirketi hisselerle bölmek ve hisseleri rahatça satarak para almaktır, borsaya açmaktır; algı budur. Aslında çoğu zaman gerçek durum da budur. Yani bir şirket anonim şirket oluyorsa intiba budur yani bu hisseleri kolayca satmak ve borsaya açılmaktır. Emin olun şu anda siz ne kadar yalan da deseniz bu AK PARTİ’nin yeni bir senaryosu olarak maalesef gözüküyor. Pandemide vatandaşımıza yardım etmesi gerekirken IBAN numarası vererek bağış isteyen nadir ülkelerden biri olmamız da açıkçası bu para bulma tezimizi destekliyor.

Değerli milletvekilleri, teklif yasalarsa Millî Savunma Bakanlığı tesislerini, araç gerecini ücretsiz kullanabilen bu hormonlu AŞ yandaşın iştahını çok kabartacaktır haberiniz olsun. Başta, Katarlılar ve Ethem Sancak olmak üzere herkes sıraya girecektir bu ballı özelleştirmeden pay alabilmek için. Bu Katarlılarla ilgili, bölüm konuşmamda da değindim, bu ziyaretle ilgili ben hâlâ cevap bekliyorum. Fabrikayı satın almak için veya ortak olmak için bir ziyaret yaptıkları doğru mudur? Katarlılar fabrikaya, Kırıkkale’ye gelmişler midir? Bence bunların yetkililerce cevaplanması çok önemlidir. Net bir şekilde, bilhassa Başkan tarafından da “Bu fabrika Katar dâhil kimseye satılmayacak, kimse ortak edilmeyecek.” ifadesinin söylenmesi, kayıtlara geçmesi tarihe düşülecek önemli bir not olarak yer almalıdır. Tekrarlıyorum: Millî Savunma Bakanlığına bağlı her türlü araç gereç, fabrika, arsa, arazi ve her şeyi ücretsiz olarak kullanma yetkisine sahip bu anonim şirket, müthiş bir varlığa ve kapasiteye sahip olacaktır. Bu anonim şirketin hisselerinin olası satışı, bu değerlerin hepsinin hisse sahiplerine bedelsiz kullanılmasını doğurabilecektir ki bu da kabul edilemez. Bu tam bir peşkeş çekme olacaktır. Mafya ve iktidarın kirli ilişkilerinin ortaya saçıldığı şu dönemde, böyle bir kanun teklifi, hepimizi olası potansiyel yaşanabilecek yolsuzluklarla ilgili endişelendirmektedir.

Tekrar ediyorum, bu teklifi geri çekmeliyiz. MKE’de varsa yaşanan aksaklıklar... Az önce Milletvekilim hiçbir yapıcı eleştiri getirmedüğimizi söyledi ama Sayın Uğur Bayraktutan gerekli cevabı verdiği için ben tekrar söz almadım. İşte bu yapıcı bir eleştiridir, eleştirimiz ortadadır; buyurun, getirin, şu anki konumunu koruyarak anonim şirkette ne yapmak istiyorsanız, yapılması için ne gerekiyorsa hepsini gelin, buradan geçirelim, kanunlaştıralım ama bu Kurumu anonim şirket yapmayın. Bu Kurumun anonim şirket olmasıyla ilgili çok ciddi kaygılarımız var, lütfen bizi dinleyin. Biz bunları tarihe not düşmek için söylüyoruz. Muhalefetin engellemeleri konusunda da evet, dediği gibi ben katılıyorum Sayın Vekilime ne mutlu ki engelleyebilmişiz. Her şeyin suçlusu olarak da Cumhuriyet Halk Partisinin görülmesine de alıştık diyoruz. Benim bu konuda şimdilik madde üzerinde söyleyeceklerim bunlar.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum değerli arkadaşlar.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Özgür Bey, teşekkür ediyorum.

1’inci madde üzerinde 1 adet önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3677) esas numaralı Makina ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Uğur Bayraktutan

Bayram Yılmazkaya

Özgür Ceylan

Artvin

Gaziantep

Çanakkale

Çetin Arık

Ahmet Önal

Polat Şaroğlu

Kayseri

Kırıkkale

Tunceli

Gerekçe:

Bu önergeyle kuruluşu 1832 yılına kadar uzanan Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun faaliyetlerine aralıksız devam etmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Şimdi 2’nci maddeye geçiyoruz.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunda geçen;

a)Bakan: Millî Savunma Bakanını,

b)Bakanlık: Millî Savunma Bakanlığını,

c)Bakanlık kadro ve kuruluşunda yer alan kurumlar: Millî Savunma Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatı, Genelkurmay Başkanlığı, Kara Kuvvetleri Komutanlığı, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, Hava Kuvvetleri Komutanlığı, Millî Savunma Üniversitesi, Harita Genel Müdürlüğü ile Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığın,

ç) Şirket: Makina ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketini,

d)Yönetim Kurulu: Makina ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Yönetim Kurulunu, ifade eder.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Bu madde üzerinde 1 adet önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3677) esas numaralı Makina ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Uğur Bayraktutan

Bayram Yılmazkaya

Özgür Ceylan

Artvin

Gaziantep

Çanakkale

Çetin Arik

Ahmet Önal

Polat Şaroğlu

Kayseri

Kırıkkale

Tunceli

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Önerge üzerinde söz isteyen Çetin Arik.

Çetin Bey, buyurun lütfen.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geneli üzerinde yaptığım konuşmada “Nitelikli istihdam sağlanacak.” denilmişti ve bugüne kadar on dokuz yılda Adalet ve Kalkınma Partisinin yaptığı, atadığı nitelikli istihdamları isimleriyle birlikte örnekledim ve de bunun bir aldatmaca olduğunu, Makina Kimyada da nitelikli bir atamanın olamayacağını ve bunun endişesini taşıdığımızı söyledim; bu gayet yapıcı bir eleştiriydi. Sonrasında da şunu söyledim, vaktinizi almamak için de kısa kesmiştim. Ticarete uygun dönüşümler yapacağınızdan bahsettiniz yani “Günümüz koşullarına uygun, ticarete uygun dönüşümler yapacağız.” dediniz ve ısrarla Makina Kimyanın özelleştirilmeyeceğini, satılmayacağını söylediniz. Biz de diyoruz ki: Bizim endişemiz çok fazla. Bu zamana kadar getirilen her kanun teklifini bu şekilde getirdiniz, sonrasında “Satılmayacak.” dediniz, “Özelleştirilmeyecek.” dediniz ama maalesef ki sonra da çıktınız “Babalar gibi satarız.” dediniz ve hayırsız evlat gibi ülkenin kaynaklarını bir bir, babalar gibi sattınız.

Bakın, yine, nasıl tedirgin olmayalım? Hariri Ailesi'nin kârını alıp borcunu bize yıktığı TÜRK TELEKOM satışı ortada. Yine, çayın ana vatanında ÇAYKUR zarar ediyor. Yine, 2018 yılında 216 milyon lira kâr eden PTT, Varlık Fonuna devredilmesinin ardından 2019 yılında 1 milyar 218 milyon, 2020 yılında ise 741 milyon lira zarar etmiş. Endişemiz şu: Siz bunu anonim şirkete çevirdikten sonra buranın gelirlerini de Varlık Fonuna aktaracak mısınız, aktarmayacak mısınız? Görüyorsunuz ki her özelleştirmenin ardından zarar edilmiş.

Yine, Sayın Başkan, açılış konuşmasında “basiretli tüccar” diye bir ifade kullandınız.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Türk Ticaret Kanunu'ndaki genel ibaredir o.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Evet, bunu kullandınız.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Roma hukukunda da “babanın sorumluluğu” gibi ifade edilir. Baba evladına ne kadar sorumluydu...

ÇETİN ARIK (Kayseri) – İlk konuşmamda ve geneli üzerindeki konuşmamda da kendi şirketlerinde gerçekten basiretli bir tüccar olduğunuzun örneklerini verdim.

Şimdi, “Satılmayacak.” diyorsunuz ama Katarlılara peşkeş çekilen Tank Palet Fabrikası gerçeği, tüm çıplaklığıyla ortada, önümüzde duruyor. Şunu sormak isterim: Şimdi, AK PARTİ iktidarı bugün Katar'la dost olarak görünüyor, Tank Palet Fabrikasını onlara peşkeş çekiyor ama devletler arası ilişkiler, Sayın Valim, kişisel dostluklara göre yürür mü? Yürümez. Dün “kardeşim Esad” dediğiniz insanlarla bugün “Esad” oldu, düşmansınız. Yine dün salt Anıtkabir'e gitmesin diye İstanbul'da ağırladığınız, tüm devlet protokolünü ayaklar altına alarak otellerde ziyaret ettiğiniz, onlarca askerimiz öldüğünde yarıya indirmedığınız şanlı bayrağımızı o ölünce yarıya indirdiğiniz can dostunuz Suudi kralın ülkesinde Türk düşmanlığını ve Türk mallarına yapılan boykotu hep beraber gördük ve görüyoruz. Peki, bugün Tank Palet Fabrikasını peşkeş çektiğiniz, onlar için bir kez daha İstanbul'da ihanet projesine hazırlandığınız

Katarlılarla yarın düşman olmayacağınızın garantisini kim verebilir? Korkarım ki aynı Tank Palet Fabrikasında olduğu gibi Makina ve Kimya Endüstrisi de ilerleyen dönemlerde birilerine peşkeş çekilecek.

Peki, devletin tüm savunma teknolojilerini bir şekilde paylaştığınız bugünkü dostlarınızla Suriye’de olduğu gibi, Suudi Arabistan’da olduğu gibi yarın düşman olursak ne olacak? Ben burada yerli ve millî iddiasında olanlara sesleniyorum: Eğer gerçekten yerli ve millîyse Türk savunma sanayisinin omurgasını oluşturan Makina ve Kimya Endüstrisine sahip çıkalım.

Bakınız, sayın milletvekilleri, “dostum Putin”den aldığınız füzelerin dostunuz Trump’a parasını ödeyip alamadığınız F-35’lerin akıbetini düşünelim ve ona göre karar verelim. Türk savunma sistemini de zaafa uğratmayalım, hiç kimsenin Türkiye’yi savunmasız bırakmaya hakkı yoktur. Bu teklif, ilerde Türkiye’yi savunmasız bırakmanın yolunu açacak bir tekliftir. Bu teklif, Türkiye’nin göz bebeği bir kuruluşun birilerine peşkeş çekilmesinin yolunu açacak bir tekliftir. Bu teklif, Makina ve Kimya Endüstrisiyle bütünleşen Kırıkkale’ye, Kırıkkale halkına, -bir kez daha söylüyorum- Türk milletine ihanet teklifidir.

Değerli milletvekilleri, geneldeki konuşmamda da söyledim. Biz sizi defalarca uyardık, bir kez daha uyarıyoruz. FETÖ’yle yol yürürken uyardık, teröristleri kırmızı halıyla karşıladığınızda uyardık, BOP Eş Başkanı olduğunuzda uyardık, Mısır’daki tutumunuzda uyardık, Suriye’deki tutumunuzda uyardık. Özetle, biz sizi bu ülkenin aleyhine attığınız her adımda uyardık ama bir kere daha uyarıyoruz, gelin bu tekliften vazgeçin, bu teklifi bu millete layık görmeyin diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Başkanım, Komisyon üyelerinin konuşma talepleri var.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Bir dahaki önergede... İki önerge var.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Biz kendi önergemizde konuşmak istiyoruz.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Yok, bir dahakinde de önergeniz var da ondan.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Hayır, bu maddede konuşmak istiyoruz.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Peki, tamam.

Bayram Bey, buyurun.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Şimdi, teklifimizin içeriğini zaten biliyoruz, bu kanunla ilgili itirazlarımızı Komisyondaki üyelerle birlikte söyledik. Ben fırsat bulmuşken bir konuya daha değineceğim. Bence, yine ordu sistemimizde bozulmuş olan bir yapıyı burada dillendirmek istiyorum; askerî hastaneler. Yani bir hekim olarak da bu konunun tekrar tekrar Komisyonda konuşulması gerektiğine inanıyorum. Tabii, askerî hastaneler devre dışı kaldıktan sonra savaş cerrahisi yönünden gittikçe sayısı azalan bir doktor grubumuz var. En son bildiğim kadarıyla 257 civarında bir savaş cerrahî sayısı söz konusu ve maalesef savaş cerrahisinin gerek eğitim gerek öğretim safhasında ayrı bir uzmanlık alanı olmasından dolayı ülkemizde şu günlerde ve bundan sonraki dönemde savaş cerrahî eğitimi olmuyor. Savaş cerrahî neden önemli? Ben bunu daha önceki Komisyonda da söyledim, Genel Kurulda da söyledim. Bu askerî doktor, özellikle savaş cerrahî o patlama anındaki anormal tabloya, patlama anındaki o uzuv kayıpları, işte, asker olanlar -Başkanım da biliyor- bilirler, o anı yaşamaya hazır, o anı bilen insanlardır, deneyimi olan insanlardır, ta yetiştirilişinden o safhaya gelene kadar bir şekilde görmüş insanlardır. Şu anda biz ne yapıyoruz? İşte, eğitimi bitirmiş, altı yılı bitirmiş doktor arkadaşlarımızı sınır ötesi bölgelere atamayla gönderiyoruz, orada herhangi bir şey olduğunda da onların müdahale etmesini bekliyoruz. Fakat yeni mezun veya yeni bir genel cerrah -yani cerrah

olarak konuşayım veya bir kalp damar cerrahı- eğer eğitimini bir savaş cerrahı olarak almadıysa -bakın, ben de bir kalp damar cerrahıyım- öyle bir anda ne yapacağını, eğer o eğitimle, birikimle gelmediyse ne yapacağını bilemez arkadaşlar. Ve nitekim bakın, hâlâ Kuzey Suriye’de ve Kuzey Irak’taki operasyonlarda askerlerimiz yaralanıyor, ölüyorlar. Eğitimli düzgün bir cerrahi ekip ve nosyon sahibi insanlar olmadığı sürece belki de ufak bir hareketle, ufak bir müdahaleyle kurtulacak gençlerimizi, çocuklarımızı kurtaramayabiliyoruz. Bunu defalarca söylüyorum, yine uyarıyorum arkadaşlar, bakın, Komisyonumuz burada, Sayın Bakanımız burada, Sayın Başkanımız burada, bu askerî hastaneleri artık açalım. Özellikle savaş cerrahisi için olması gereken zemini artık oturtalım. Bakın, dünyanın hiçbir yerinde bu eksiklik yoktur. Amerika’sından tutun da Avrupa’sına kadar bütün ülkelerde özellikle askerî doktor, savaş cerrahisi doktoru mutlaka deneyimli ekip hâlinde hazırdır. Yani bunu ama kaç defa söyledik? Artık dilimizde tüy bitti. Neden açılmıyor, neden yapılmıyor? Yani, en azından tıp fakültesini bitirdikten sonra özel bir uzmanlık alanı olarak belki alt zemin oturtulabilir. Hani, GATA’dan korkmuş olabilirsiniz, Haydarpaşa’dan korkmuş olabilirsiniz, hani o yapılanmalardan, anlıyorum da yani bu eğitimi vermediğimiz sürece bakın, üç beş sene sonra bu insanlar yaşları gelip emekli olduğunda ordumuzdaki infialde, çatışma anında müdahale edecek insanlarımız kalmayacak arkadaşlar. Bunu da bu ortamda hepinizi bulmuşken söylemek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Teşekkür ederim.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Önergenin gerekçesini açıklıyorsunuz değil mi?

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Evet, bir de madde hakkında bir şeyler eklemek istiyorum.

Madde 2 kanun teklifinde geçen kavramların tanımlandığı bir madde, bu esas olarak bir usul maddesi. Bu, AŞ’ye dönüştürmeyle ilgili kanun teklifindeki kavramları tanımlamakta. Kavramları tanımlarken bu meselede benim gündeme getirmek istediğim bir kavram da, az önce defalarca dile geldi, “toplum yararı” kavramıdır. Değerli arkadaşlar, maalesef bu yasa teklifinde, tekrar ediyoruz, bir kamu yararı görülmemektedir. Devlet, vatandaşlarının refahını artırmak, onların canını, malını, haklarını korumak için var olan bir mekanizmadır. Yasaları yaparken de hep bunlara dikkat eder. Yasalar toplumun yararına yapılır ama bu teklifte böyle bir yarar maalesef yok.

MKE’nin amacı ordumuza silah temin etmektir, kuruluş amacı budur. Ordumuz için önemli silahlar üretmektedir. Neleri üretiyor, saymak gerekirse: FIRTINA, PANTER, YAVUZ, BORAN obüsleri, ALTAY tankının silah sistemi, 20 milimetre çift namlulu uçaksavar, 25 milimetre kara topu, 35 milimetre KORKUT hava savunma sistemi topu; hafif silah olarak, MPT-76, MPT-55, KNT-76, BORA-12 ve bunların mühimmatları, MK serisi serbest düşüm uçak bombaları ve sığınak hedefleri için nüfuz edici uçak bombaları, çeşitli ebatlarda havan topları ve mühimmatları, topçu roketleri, antitank roketler ve daha sayamayacağım, belki eksik bıraktığım pek çok patlayıcı ve mühimmatla beraber. Evet, bunların hepsini üretiyor ve üretim fazlasını da ihraç ediyor, satıyor. Kâr eden çok önemli, stratejik bir kurum MKE. Yalnız orduya silah üretmesinden kaynaklanan stratejik önemi bile bu kurumun korunması, geliştirilmesi gereken bir kurum olduğunu gösteriyor değerli arkadaşlar.

Ayrıca, az önce konuşmalarda da değinildi, kâr artırmak; anonim şirket olduğunda, iyileştirmeye beraber... Burada, tabii, kâr önemlidir. Ancak başka kurumlar için olabilir ama Makina ve Kimya Endüstrisi için, böyle stratejik bir kurum için kârlılık tabii ki önemlidir ama esas onun stratejik konumunu... Yani ordumuza silah üreten bir kurum, düşünün, Mehmetçik’imizin eline vereceğimiz

silahı üreten bir kurum. Bu kurumun stratejik konumunu korumak bence kârlılığını maksimize etmekten daha da önemlidir. Kârlılık kesinlikle önemlidir, devlete yükü en az olmalıdır ama buradaki stratejik önemini başka kurumlarla karıştırmamız gerekmektedir.

Tekrar söylüyoruz: Belki de bu teklifle kurumun özelleşmesine, yabancılaşmasına yol açacak bir adım gözükmetedir. Bu yasanın artısı, eksisi çok iyi analiz edilmelidir. Bizim az önce bir alt komisyon talebimiz olmuştı Başkanım, Başkanım, bilmiyorum, bu konuda herhangi bir cevap vermedi, bir alt komisyon talebinde bulunduk; ben parti sözcüsü olarak sizlere söyledim. İşi aceleye getirmeme isteğimiz de bu yüzdendir. Bu anonim şirketleşmenin bir etki analizi yapılmış mıdır; ben bunu sormak istiyorum. Bu etki analizi nedir? Bize şu ana kadar ulaşan herhangi bir şey yok. Yani biz bu Komisyonunda bunu yasalaştırmak için uğraşıyoruz, bunun bir etki analizini görmek bizim en doğal hakkımızdır. Tekrar söylüyorum: Bu iş aceleye getirilmektedir, acele etmeyelim, önümüzdeki haftaya veya yarına devam edelim, bir alt komisyon kuralım, bu işi millî çıkarlarımızı göz önüne alarak, sakince, aceleye getirmeden, yanlış yapmadan yapalım, eğer kanunu çekme niyetinde değilseniz.

Benim bu konuda söylemek istediklerim bunlar, cevabınızı da bekliyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Ben teşekkür ediyorum.

1'inci maddeyi geçtik.

2'nci madde üzerindeki önergeyi koyduk.

Şimdi, 2'nci madde üzerindeki önergede milletvekillerimiz de bir açıklama yaptı.

Burada bir açıklama yapacak Bakan Yardımcımız.

Buyurun lütfen.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI MUHSİN DERE – Sayın Başkanım, epeyce hem CHP'li milletvekillerimizin...

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Komisyon üyelerimizin...

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI MUHSİN DERE – ...Komisyon üyelerimizin açıklamaları oldu.

Tabii, Makina ve Kimyayla ilgili olmayan hususlar var.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Onlara girme ama Makina ve Kimyadan sorduklarını...

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI MUHSİN DERE – Hepsinin cevabı var ama bürokrat olarak tabii, sadece gündemle alakalı olanları söyleyebilirim. Uygun görürseniz bazılarını kısaca cevap vereyim ya da yeri geldiğinde verebilirim.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Yok, sorulanlara ver, “Cevap alamadım.” dedi.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI MUHSİN DERE – Sayın Vekilimiz, zarar ettiği yılları sordu Makina ve Kimyanın, hemen çıkardıklarımız burada, 2000'de 10 milyon, 2001'de 61 milyon, 2002'de 103 milyon, 2004'te 8 milyon...

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Uğur Bey, bu sizindi.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI MUHSİN DERE – 2006'da 30 milyon, 2008'de 24 milyon zarar, gidiyor. 2018, 2019'dan sonra daha kârlı bir noktaya geliyor. “Zarar ederse ne olur yani KİT'teyken devlet karşılıyordu, şimdi ne olur, kapatacak mıyız burayı, basiretli bir tüccar gibi?” yönünde

bir değerlendirme oldu. Şirketin neticede sahibi hazine, dolayısıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı zarar ettiğinde şirketle ilgili gerekli sermayeyi sağlayacaktır, bunda bir şüphe olmaması gerekir, bu irade de var zaten.

Ayrıca, “Hisse devri yapılabilir.” yönünde yine Kırıkkale Milletvekilimizin bir değerlendirmesi oldu, Ahmet Bey’in. “Yüzde 100’ü kamuya ait.” dediği için diğer şirketlerdeki gibi genel kurul kararıyla kanun metnini değiştirmek mümkün olmadığından bir hisse devri söz konusu olamayacaktır çünkü “Yüzde 100’ü hazineye ait.” deniyor, genel kurulda karar alıp aksini yapamazsınız kanun hükmü olduğu için.

Özelleştirmeye ilgili değerlendirmeler yapıldı. Özelleştirmenin olmadığı 8’inci madde gelince de zaten görülecek ama o konuda bir daha netleştirme ihtiyacı varsa -bize göre net ama- takdirlerinizdedir.

Personel istihdamıyla ilgili bazı değerlendirmeleri oldu yine Sayın Vekilimizin. Gerçekten, ya şunu samimi olarak sormak istiyorum: Sizlerin çocukları olsa ASELSAN’ı mı tercih eder, Makina ve Kimyayı mı şu anda? Böyle bakalım.

Yabancı dil bilen personel... Çok iyi üniversitelerimizden personelin gelme ihtimali şu şartlarda bu personel rejimiyle çok mümkün değildi, inşallah, bundan sonraki süreçte aynı vasıfta diğer şirketlerimizdeki personeli bağrımızda barındırma imkânımız olacak.

Bir de “Orduyla istişare edildi mi, Silahlı Kuvvetlerle?” yönünde bir şey oldu. Emin olun bütün fabrikalara tek tek gidildi, hem özel sektör firmalarına inceleme yaptırıldı hem de bütün komutanlarımızla birlikte, tamamıyla birlikte, Genelkurmay, Kara, Hava, Deniz Kuvvetleri Komutanlarımızla birlikte detaylı olarak, madde madde incelendi ve en doğru modelin Millî Savunma Bakanlığına bağlı bir anonim şirket olması, hazine mülkiyetinde olması yönünde asker sivil, bütün herkesin bir mutabakatı var. Biz bu çerçevede bütün Komisyon üyelerimizden, yine, bundan önceki çalışmalarında olduğu gibi, oy birliğiyle desteklerini bekliyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Bayraktutan.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Şimdi, Sayın Bakan cevap verdi, teşekkür ediyorum.

Benim de zaten argümanım oydu. Demek ki önceki yıllarda zarar etmiş kurum yani öyle tahmin ediyordum ki doğaldır zarar etmesi. Yani niye etti diye demiyorum. Onunla alakalı kaygımız vardı yani. Zarar ettiği zaman şöyle bir garanti vermek, hemen kamudan sermayen talep etmek gibi bir şeyi her zaman olmayabilir. Arka arkaya üç yıl, beş yıl filan olduğu zaman da ben bunu elden çıkartayım da diyebilir. Türk Ticaret Kanunu’nda bize öyle öğretiler. Serbest piyasada böyle bu iş. Yani Sayın Bakanın dediği “basiretli tüccar”dan bunu anlıyoruz. Baktı ki zarar ediyorum diye böyle, böyle dedi.

Şimdi, güzel bir şey dediniz. Dediniz ki: “Sizlerin çocukları için Aselsan ile Makine Kimya arasında bir tercih yapsanız...” Vallahi emin olun, sokaktaki yani normal halkın çocuklarına deyin ki: “Belediyede taşeron işe girmek istiyor musun?” diye. Ölürler. Halkın önüne gelmiyor böyle bir tercih. Keşke böyle bir tercihi halkın önüne getirseniz de Aselsan ile şeyin arasında bir tercih yapsalar. Böyle bir tercih gelmiyor yani o başka bir olay. Yani bu başka bir şey, böyle bir tercih gelmiyor, oraya alıyoruz, buraya alıyoruz.

REFİK ÖZEN (Bursa) – Hayır, öyle bir şey kastetmiyor ki Sayın Bakan.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Şimdi, arkadaşlar, bakın, ben sizlere konuşurken hiçbir şey demedim, incitecek bir şey de demiyorum. Niye rahatsız oluyorsunuz? Hiçbir şey demiyorum ki size. Bakın, dediklerimde incitecek bir şey varsa söyleyin, deyin ki... Sizleri sonra dinleyeyim.

REFİK ÖZEN (Bursa) – Çarpıtıyorsunuz.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Çarpıtmıyorum, öyle bir şeyim yok, benim öyle bir tarzım yok Beyefendi. Bakın, sizi yeni tanıyorum.

Şimdi, buradaki olay şu: Genel gerekçede şöyle söyleniyor: “Gelişen teknolojiye ayak uydurulması, üretim imkân ve kabiliyeti, nitelikli personel.” Altında da diyor ki... Aslında ben bu düzenlemeden şunu anlıyorum Sayın Başkanım... En altında da “Kritik ve nitelikli personelin istihdamının sağlanması...” diyor. Yani burada lafızla değil de ruhuyla yorumladığınız zaman yasayı, anlıyoruz ki gerekçeye göre bir hantal yapı var. Bu hantal yapının sorumlusu da mevcut personel. Eğer Türk Silahlı Kuvvetleri de –ki bilmiyorum, burada önemli olan siyasi iradedir- eğer bu hantal yapıdan şikâyetçi oluyorsa o kendi takdirleridir, onu bilmiyoruz. Ama bizim kaygımız şu: Yani anlıyoruz ki bu, 4 bin veya 5 bin... O aradaki tam rakam elimde yok benim, bir 5 binlik rakam var. “4 bin” dedi demin Sayın Valim. Bununla alakalı bir hantal yapı... Ki sizin dediğiniz ihracat bölümünde 2 kişinin yabancı dil bilmesi... Demek ki mevcut piyasa koşullarında rekabetle alakalı bir problem var sizlerin demesine göre. Bu hantal yapı kim tarafından oluşturuldu, nasıl oluşturuldu? Yani bir öz eleştiri yapmak gerekmiyor mu? Yani yirmi yıldır bir irade var ortada veya oradan geriye doğru alınan da var. Demek ki bu kurum bir arpalık olarak yönetilmiş yani öyle anlıyorum ben böyle böyledir diye. Kamudaki istihdamla alakalı, liyakat ile sadakat arasındaki ince çizgide bir problem var. Bu anlamda da bana göre Makine Kimya yönetimi kendisiyle alakalı bir öz eleştiri yapsın diye diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş, Görev, Yetki ve Denetim

Kuruluş

MADDE 3- (1) Bu Kanunun amacı doğrultusunda faaliyetlerde bulunmak üzere; kuruluş ve tescile ilişkin hükümler hariç 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa ve özel hukuk hükümlerine tabi başlangıç sermayesi bir milyar ikiyüz milyon Türk Lirası olan Makina ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi (MKE AŞ.) unvanı altında bir anonim şirket kurulmuştur. Şirketin ilgili olduğu Bakanlık, Millî Savunma Bakanlığıdır.

(2)Şirket, 6102 sayılı Kanuna göre Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak hazırlanacak esas sözleşmesinin imzalanmasını müteakip yapılacak tescil ve ilan ile faaliyete geçer.

(3)Şirketin sermayesinin tamamı Hazineye aittir. Ancak, Hazinesin Şirketteki pay sahipliğine dayanan oy, yönetim, temsil, denetim gibi hak ve yetkileri Bakanlık tarafından kullanılır. Şirket işletme bütçesi ile ilgili olarak her yıl Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınır.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – 3’üncü madde üzerinde söz isteyen Özgür Bey, buyurun lütfen.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli katılımcılar; görüştüğümüz 3'üncü madde şirketin kuruluşunu düzenleyen bir maddedir. Özellikle kurulacak olan bu anonim şirketle ilgili en önemli endişelerimizden biri de her fırsatta atıp yapılan şirket sözleşmesinin ortada olmamasıdır. Millî güvenliğimizi direkt etkileyen böyle bir konuda nasıl bir şirket sözleşmesi yazılacağı da son derece önemlidir. Şirketin iç işleyişi, yönetimi, aklınıza gelecek her şeyi bu şirket sözleşmesiyle belirlenecektir. MKE'nin önemi nedeniyle bu sözleşme çok hassas olunması gereken bir metindir. Özellikle birazdan 5'inci maddede görüşeceğimiz denetim konusunda metinden çıkan sonuç, yeni kurulacak şirketin Sayıştay yani TBMM denetimine tabi olmayacağıdır, metin o şekildedir. Sayın iktidar vekilleri daha önce Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları AŞ'yi kurarken veya PTT AŞ'yi kurarken Sayıştay denetiminden çıkarmadınız. MKE'yi neden çıkarıyorsunuz eğer böyle bir şey varsa? Bunun Anayasa'ya da aykırı olduğunu zaten usul tartışmasında da ifade ettik.

Ayrıca, MKE'nin, yine, konuşmamın başında da ifade ettiğim gibi, bağlı iştiraki olan zaten 11 adet anonim şirketi mevcuttur. Bunlara bakın, tutanaklara geçmesi açısından, Bakanımızın da cevap vermesi açısından yani herhangi burada bir yanlışlık mı var?

REFİK ÖZEN (Bursa) – 11 tane anonim şirketi yok Sayın Başkan.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Yanlışlık varsa düzeltsin. Millî Savunma Bakanlığına bağlı ortaklık olarak ve Makina Kimya Endüstrisi Kurumunun bağlı olarak iştiraki ÇELİKSAN, HURDASAN, TÜMOSAN, ASİL ÇELİK, TAKSAN, ÇANSAŞ, FİŞEKSAN, SİLAHSAN, ANPİL, AVFİŞEK ve BARUTSAN adı altında anonim şirketler.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Yok, değil. ASİL ÇELİK değil mesela. ASİL ÇELİK herkesin çok bildiği bir şey biliyorsunuz yani.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Millî Savunma Bakanlığına bağlı bu işletmeler anonim şirket olarak bağlı iştiraki değil midir?

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI MUHSİN DERE – 2003 öncesi onlar Sayın Vekilim.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Şu anda hepsi fesih mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI MUHSİN DERE – Yok.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Peki.

O zaman şöyle söyleyeyim: Peki, bu anonim şirkete dönüştürülmeden yeni bir anonim şirket kurulması ve bu bahsettiğiniz faaliyetlerin... Buna cevap verirsiniz not alırsanız. Yeni bir anonim şirketin kurulmasıyla yani mevcut yapının korunması taraftarıyız biz. Mevcut yapının korunması yönünde devam edip ama yeni bir anonim şirket kurarak sizin bu ihtiyaçlarınızı karşılamamız mümkün değil mi? Yeniden sıfırdan bir şey kuralım, bunun kurallarını ortaya koyalım. Onun da adı istiyorsanız öz MKE olsun yani ama bir şekilde bu mevcut kurumu koruyalım. Bizim derdimiz bu.

Bir sorum daha var AR-GE'yle ilgili Sayın Bakan Yardımcısı. AR-GE'yle ilgili sıkıntılarımız var. Yeni anonim şirketle bu AR-GE meselesinin halledilmesini amaçladığınızı daha aktif bir şekilde... Şimdi, bildiğim kadarıyla TCDD'de AR-GE için ayrı bir şirket kuruldu yani TCDD AŞ AR-GE için ayrı bir şirket kurdu, AR-GE çalışmalarını burada yaptırıyor. Biz de bakın bunu uygulayamaz mıyız MKE'de eğer bir ekisiniz varsa? Kaldı ki bir de şöyle bir şey var: Sizin bünyenizde AR-GE Teknoloji Daire Başkanlığı diye bir başkanlık var. Bu başkanlığın da amacı ne o zaman yani AR-GE'yle ilgili sizi nerede eksik bırakıyor? Sayın Genel Müdürü de burada. Yani buradaki sıkıntı ne? Buradaki istihdam, buradaki şey liyakatsiz mi? Yani bu liyakatsiz şey meselesine de ayrıca bütün vekillerim değindiği için tekrar değinmeyeceğim, belki ileride tekrar madde gereğinde değinebilirim. Ama burada benim

özellikle tespit etmek istediğim nokta AR-GE Teknolojisi Daire Başkanlığı ne iş yapıyor, AR-GE müdürleri ne iş yapıyor? Niye böyle bir şey ihtiyacımız var? Bunların cevaplanması benim için çok önemlidir.

Teşekkür ediyorum.

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Ahmet Bey, buyurun.

Sizden sonra da Bakan Yardımcımız bir açıklama yapsın.

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Ben de Sayın Başkanım, fabrikaların tamamını gezdim, AR-GE'yle ilgili bölümler var orada, AR-GE'yle ilgili yetkililer de var yani onu kuruma daha entegre yapmanın önünde yasal engel var mı? Neden ayrı bir birim kurmayı istiyorsunuz? Çünkü gezdiğim fabrikaların bir çoğunda bu vardı. Bundaki yasal engel nedir? Orada çalışan personel de var, bildiğim kadarıyla müdürü de var, altında çalışan işçileri de var, personeli de var. Yani bunu iyileştirmek yerine topyekûn böyle bir çalışma yapılmasının da sebebini merak ediyoruz.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Ahmet Bey, teşekkür ediyorum.

Buyurun lütfen.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI MUHSİN DERE – AR-GE'yle ilgili niye ayrı bir yapı oluşturulması gerekir? Çünkü AR-GE merkezlerinde ya da özel şirket olarak AR-GE teşviklerinde AR-GE personelinin yararlandığı Sanayi Teknoloji Bakanlığımızın ciddi teşvikleri var. Bunlardan hiç birisinden Makina Kimya şu yapıyla, kilit yapıyla yararlanamıyor. Biz AR-GE kapsamında 244 milyon harcama yapıyoruz şu anda, tamamını kendi bütçesinden yapıyor Makina Kimya. Eğer bizim bir AR-GE merkezimiz olsa bunların önemli bir kısmı destekten faydalanan ve çok vasıflı personeli, üniversitelerden hocaları tam zamanlı, yarım zamanlı bu AR-GE merkezlerinde çalıştırıp...

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Kurmamızı ne engelliyor Bakanım?

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI MUHSİN DERE – 5740'ı arkadaşımız söylüyor. Kanuni engel var bunda. “Ayrı bir şirket” dediniz “öz Makina Kimya AŞ” falan gibi. Zaten şu anda KİT statüsünde bir kurum var. Yani ayrı bir şirketin çok anlamı olur mu ben takdirlerinize bırakıyorum. Zaten şu anki yapıdan değişen personel istihdamının rahatlaması ve bazı muafiyetler dışında çok farklılaşan bir durum yok, yine kamuda. Kurumdan AŞ'ye dönüşüyor, farklı bir durum yok. Yani ayrıca bir şirket ihtiyacı olduğunu değerlendirmiyoruz biz.

Arz ederim.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

3'üncü madde üzerinde 2 önerge var, aykırılık sırasına göre önergeleri okutacağım ve işleme alacağım:

Milli Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3677) esas numaralı Makina ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Uğur Bayraktutan

Bayram Yılmazkaya

Özgür Ceylan

Artvin

Gaziantep

Çanakkale

Çetin Arık

Ahmet Önal

Polat Şaroğlu

Kayseri

Kırıkkale

Tunceli

Gerekçe:

Bu önergeyle 2020 yılı itibarıyla 3 milyar 101 milyon 767 bin 703 lira gelir elde ederek ülke bütçesine kaynak sağlayan yerli ve millî Makine Kimya Endüstrisi Kurumunun var olan hâliyle faaliyetlerine devam etmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3677) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin (3)'üncü fıkrasının ikinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Kaya

Refik Özen

Mehmet Sait Kirazoğlu

Osmaniye

Bursa

Gaziantep

“Ancak, mülkiyet hakkı ile kâr payı hakkına hâlel gelmemek ve pay sahipliğinden kaynaklanan bütün mali haklar Hazine ve Maliye Bakanlığında kalmak kaydıyla Hazinenin Şirketteki pay sahipliğine dayanan oy, yönetim, temsil, denetim gibi hak ve yetkileri Bakanlık tarafından kullanılır.”

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Refik Bey, açıklamak mı istersiniz, gerekçeyi mi okutalım?

REFİK ÖZEN (Bursa) – Gerekçeyi okutalım.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Fıkra “mülkiyet hakkı ile kâr payı hakkına hâlel gelmemek ve pay sahipliğinden kaynaklanan bütün mali haklar Hazine ve Maliye Bakanlığında kalmak kaydıyla” ibaresi ilave edilmek suretiyle, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi olmayan kamu sermayeli diğer birçok işletmede (örneğin, Uluslararası Sağlık Hizmetleri AŞ, Türk Telekomünikasyon AŞ) olduğu gibi yeni kurulacak MKE AŞ'de de bütçe gelir ve giderlerini de etkileyebilecek olan mali konulardaki kararların, sermayedar konumunda olan Hazine ve Maliye Bakanlığı ile koordinasyon içinde alınması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü maddeye geçiyoruz.

Görev ve yetki

MADDE 4- (I) Şirket millî güvenlik hedefleri doğrultusunda askeri ve sivil amaçlı; her çeşit silah, mühimmat, patlayıcı ve kimyasal madde, petro-kimya ve diğer kimyevi ürünleri, makine, teçhizat, malzeme, hammadde, araç-gereç, cihaz, sistem ve platformları yurt içi ve yurt dışında üretme veya ürettirme, pazarlama ve ticaretini yapma, temsilcilik faaliyetlerinde bulunma, araştırma-geliştirme, ürün geliştirme ve mühendislik faaliyetleri, modernizasyon, tasarım, test, montaj, entegrasyon ve satış sonrası hizmeti yapma veya yaptıрма, jenerik ve yenilikçi teknolojilerin yerli ve millî olarak geliştirilmesine ilişkin tematik araştırma merkezi/laboratuvarı, özel endüstri bölgesi veya eğitim kurumları kurma; her türlü kurum, kuruluş ve tüketiciye yönelik olarak proje mühendisliği, danışmanlık, teknoloji transferi, eğitim hizmetleri ile enerji, geri dönüşüm, taahhüt işleri yapma, lojistik destek sağlama, mühimmat ayırma ve ayıklama faaliyetlerinde ve esas sözleşmesinde belirlenen diğer faaliyetlerde bulunabilir.

(2)Şirket yüklendiği taahhütleri daha etkin şekilde yerine getirmek amacıyla aynı şekilde geri vermek veya gerçeğe uygun değerini ödemek şartıyla Bakanlık envanterinde bulunan hammadde, malzeme, araç-gereç, cihaz, teçhizat, yedek parça, sistem, alt sistem ve benzerlerini kullanabilir. Bakanlık envanterinde bulunan bina, fabrika, imalathane, atölye, işyeri ve benzeri taşınmazlar, arazi, platform, silah, mühimmat, ekipman, sistem ve alt sistemler ile altyapı ve test merkezleri Bakan onayı ile bedelsiz kullanılabilir.

(3)Şirket birinci fıkrada belirtilen faaliyetleri gerçekleştirmek için, yurt içi ve yurt dışında şirket kurma, kurulmuş şirketleri satın alma, bu şirketlere iştirak etme veya bu şirketleri işletme, gerektiğinde yurt içi ve yurt dışında şube/temsilcilik açma, millî güvenlik ve ulusal kalkınma içeren yatırım projeleri için Cumhurbaşkanı Kararı ile kamulaştırma yapma yetkisine sahiptir. Yurt dışında şirket kurma, kurulmuş şirketleri satın alma ve bu şirketlere iştirak etme Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Genel Kurul kararı ile gerçekleştirilir.

(4)Şirket ikili veya çok taraflı anlaşmalar gereği yabancı ülkeler tarafından Türkiye’de bırakılanlar ile kamu idareleri, kamu iktisadi teşebbüsleri ve sermayesinin en az yüzde ellisi kamuya ait olan bağlı ortaklıklarca ihtiyaç fazlası ve kullanım dışı bırakılan veya niteliğini kaybetmiş olan her türlü hava, deniz ve kara taşıtları, makine ve teçhizat ile tehlikeli veya tehlikesiz metal/metal bileşim atıkları, ekonomik değer taşıyan metal dışı (evsel nitelikte olmayan) mal ve malzemeleri; birinci fıkrada belirtilen faaliyetleri gerçekleştirmek için gerekli olan malzemelerin üretilmesinde hammadde olarak kullanmak ve gerektiğinde piyasada değerlendirmek üzere Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenen birim fiyatlarından satın alabilir veya devralabilir. Bu fıkra ile ilgili hususlar hakkında 17/12/1937 tarihli ve 3284 sayılı Bazı Maden Hurdalarının Dışarı Çıkarılmasının Yasak Edilmesi ve Satın Alınması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – 4’üncü madde, şirketin görev ve yetkisine dairdir.

1 adet önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3677) esas numaralı Makina ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Uğur Bayraktutan

Bayram Yılmazkaya

Özgür Ceylan

Artvin

Gaziantep

Çanakkale

Çetin Arık

Ahmet Önal

Polat Şaroğlu

Kayseri

Kırıkkale

Tunceli

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Bayram Bey, önerge üzerinde açıklama yapacaksınız.

Buyurun lütfen.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Efendim, kanun teklifi ve önerge üzerinde zaten fikrimizi biliyoruz. Ben yine burada, hazırunun karşısında bir konuya daha değinmek istiyorum.

Biliyorsunuz, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Genelkurmay Başkanlığının Millî Savunma Bakanlığına bağlanmasının yanı sıra, yanlış olan, Kuvvet Komutanlıklarının da ayrı ayrı, doğrudan Bakana bağlanması mevcut şu anda, bu hâle getirildi. Genelkurmay Başkanının birçok yetkisi ve görevi elinden alınarak Bakana verilmesi, Genelkurmay Başkanını sembolik bir makam olarak bırakmıştır maalesef. Bu son hâliyle Genelkurmay Başkanı, Kuvvet Komutanları sadece uzman çavuşların, uzman er ve erbaşların tayin ve atamalarını yapabilecekler. Subay ve astsubayların tayinleri Millî Savunma

Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü tarafından yapılmakta. Genelkurmay Başkanının tarihsel ve hiyerarşik önemi hiçe sayılmıştır, Genelkurmay ve Kuvvet Komutanları arasındaki sıkı emir-komuta zinciri maalesef koparılmıştır; ister kabul edilsin, ister edilmesin.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin derhâl eski hâline getirilmesi gerekmektedir değerli arkadaşlarım. Aksi takdirde, bu getirilen uygulama nedeniyle, bakın, her yeni iktidar, her yeni hükûmet Millî Savunma Bakanı aradığında, tayin atamasında bir asker kökenli veya bir Kuvvet Komutanını, eski bir Genelkurmay Başkanını yapmak zorunda Millî Savunma Bakanı olarak, işi ve ordu yapısının tamamını bilmesi gerektiği için. Yani eskiden Millî Savunma Bakanlarımızdan birisi Sayın İsmet Yılmaz Bakanımızın meslek olarak makine mühendisi, avukatlığı var; yine, Vecdi Bey'in emniyet müdürlüğü, valiliği var; Nurettin Bey -kısa dönem- mali müşavir, yine, diğerleri hep sivilden gelen... Veya bir doktor şu anda bu ülkede Millî Savunma Bakanı olamaz arkadaşlar. Yani şu mantıkta, bu silsilede maalesef bir yanlışın içerisinde gidiyoruz. Ben burada elimden geldiği kadarıyla bu yanlışları hepimizin huzurunda söylemeye çalışıyorum. Eğer Millî Savunma Bakanlığı kuvvet komutanlıklarının hepsini görev olarak üstüne aldıysa, Genelkurmay alt kademeye indiyse bundan sonraki her iktidar önümüzdeki yıllarda, önümüzdeki süreçte devamlı kendisine bir eski komutan, eski Genelkurmay Başkanı veya mevcut Genelkurmay Başkanını Millî Savunma Bakanı yapmak zorunda. Bu da Türk Silahlı Kuvvetlerimizde bir yanlış olarak devam ediyor. Bence gelin, yine uygun bir zamanda, yine tekrar oturup yanlıştan dönerek bunu da düzeltelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Bayram Bey, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Denetim

MADDE 5- (1) Şirket, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun yetkilendirdiği bağımsız denetim kuruluşları arasından Genel Kurul kararı ile belirlenecek kuruluş tarafından bağımsız denetime tabi tutulur. Hazırlanan bağımsız denetim raporu, Genel Kurula sunulmasını müteakip Şirket tarafından Bakanlık ve Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilir.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – 5'inci madde denetime dairdir.

Bir adet önerge var, önergeyi okutuyorum:

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Görüşülmekte olan (2/3677) esas numaralı Makina ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Uğur Bayraktutan

Bayram Yılmazkaya

Özgür Ceylan

Artvin

Gaziantep

Çanakale

Çetin Arık

Ahmet Önal

Polat Şaroğlu

Kayseri

Kırıkkale

Tuncel

BAŞKAN İSMET YILMAZ - Ahmet Bey, bir açıklamanız olacak galiba.

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Evet, birkaç şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Ahmet Bey, buyurun lütfen.

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, 5'inci maddede şirketin tabi olacağı bağımsız denetimle ilgili hususlar düzenlenmiş. Bu doğrultuda şirketin, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun yetkilendirdiği bağımsız denetim kuruluşları arasından genel kurul kararıyla belirlenecek kuruluş tarafından bağımsız denetime tabi tutulacağı ve hazırlanan bağımsız denetim raporunun genel kurula sunulmasını müteakip şirket tarafından Milli Savunma Bakanlığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmesi öngörülmektedir. Maddede bağımsız bir denetimden bahsedilmektedir. Ayrıca, yapılacak bağımsız denetim sonucunda düzenlenecek raporun ve şirketin mali tablolarının kamuya açıklanmasına yönelik herhangi bir düzenleme yok. Şimdi, denetim yapıldı, bazı bulgulara ulaşıldı, bağımsız denetim raporları hazırlandı; buna ilişkin kamuoyuna herhangi bir açıklama yapılmaması ya da bununla ilgili bir düzenleme yapılmaması, bu konudaki şeffaflığı ortadan kaldırırmı? Bu konunun daha ciddi tartışılması için kamuoyuna açıklanması daha doğru değil midir?

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Sayın Dere, bu konuda sizden açıklama isteyeceğim.

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Bununla ilgili herhangi bir düzenlemenin yapılmaması bence kurumun denetimi anlamında da istenilen sonuçlara çok fazla ulaşılmama anlamını doğuracaktır.

Bir de yine devamında, teklifte bağımsız denetimin öngörülmüş olması kamu kaynağını kullanan şirketin kamuoyu adına denetlendiği anlamına da çok fazla gelmemektedir bence. Öncelikle şirketin bağımsız denetim raporunun ve şirketin mali tablolarının kamuya açıklanmasının zorunluluğu bir kez daha burada ortaya çıkmıştır. Hani bununla ilgili, mesela hazırlanan raporların kamuoyuna açıklanmamasıyla ilgili neden böyle bir şey öngördünüz?

BAŞKAN İSMET YILMAZ - Ahmet Bey, teşekkür ediyorum.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Tabii, Bayraktutan, buyurun lütfen.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan, Sayın Bakan.

Ben de Sayın Bakan Yardımcısına şeyi soracağım. Şimdi, genel gerekçede şey söylüyor; soyut üç gerekçe var; bunlar gelişen teknolojiye ayak uydurma, üretim kabiliyeti, bir de personel istihdamının sağlanması. Genel gerekçenin hemen altındaki 4'üncü maddede de bütün bu yoğunluğun kritik ve nitelikli personel alımıyla alakalı olduğu gözüküyor. Şimdi, Makine Kimyanın kamu iktisadi teşebbüsü olmasının bu üstte bahsedilen üç gerekçeyle alakalı somut bir şey söyleyebilir misiniz Sayın Bakan? Örneğin, gelişen teknolojiye ayak uydurma, çok soyut böyle mücerret bir kavram; bunu anonim şirket statüsüne getirince hangi yasal engelden dolayı piyasa rekabet koşullarında bir problem oluyor? Buna ilişkin somut bir şey söylerseniz...

Bir de madde içeriğinde anonim şirketle alakalı değerlendirme şeyi... Zaten biz şeyi kabul etmiyoruz, anonim şirkete gidince -biraz önce de ifade ettiğim gibi- kâr-zarar mantığıyla yola çıkıldığı zaman ne kadar yapmayalım dersiniz de bunun sonucu özelleştirmeye gidecektir zarar olayı ortaya çıktığı zaman. Çünkü işin içerisine kâr-zarar mantığını koyduğunuz zaman, bunun sonunda, biraz önce ifade ettiğiniz gibi, 2008'deki ve 2009'daki o zarar tablosu eğer arka arkaya yıllarda ortaya çıkarsa ki böyle bir tablo bizim önümüze gelebilir.

Bir başka husus da şu, ısrarla bunu ifade ediyoruz: Makine Kimya, Türkiye'nin yüz yıllık geçmişinde yani cumhuriyet kültüründe gerçekten Türkiye'nin millî savunma sanayisi açısından önemli kilometre taşlarından bir tanesi. O nedenle biz burada bir zafiyet istemiyoruz ve olacak olan bir özelleştirmenin veya anonim şirketin bu şekilde, biraz önce ifade ettiğim üç sacayağında, eğitimde, sağlıkta ve savunmada -ki özelleştirmeye gidebilecek olan bu sürecin- Türkiye'nin dış politikasında bir güvenlik zafiyeti yaratacağını umuyoruz. Bu kaygılarımı bir kere daha belirtmek istedim.

Yine, fabrikalara baktığımız zaman ciddi anlamda şey var.

İşte, Gazi Fişek Fabrikasından, Kapsülden, Barutsandan Kırıkkale'deki mühimmat fabrikalarına, barut fabrikalarına, ağır silah fabrikalarına kadar çok ciddi bir potansiyeli var Makine Kimyanın. Bu konudaki kaygılarımız ondan dolaydır. Sayın Bakandan istirhamımız genel gerekçede belirtilen bu soyut kavramların ötesinde bunu AŞ'ye çevirirsek... Veya mevcut yapısı kamu iktisadi teşebbüsü hangi engeli teşkil etmektedir de eli kolu bağlanmaktadır Makine Kimyanın? Ona tereddüt ediyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Uğur Bey.

Buyurun Sayın Arık.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel gerekçede de söylediğimiz gibi biz bu kanun teklifinin şurasını düzeltin, burasını düzeltin, şurasına şunu ekleyin, şurasından şunu çıkarın noktasında değiliz. Biz bu kanun teklifini külliye reddediyoruz ve kabul etmiyoruz. Bakın, “Bu zamana kadarki bütün uygulamalarınızda hep yapılan şey, önce bir şirkete çevirip sonra da özelleştirmektir.” diyoruz. Belki siz ikna olursunuz diye, belki Sayın Komisyon üyeleri ikna olabilir diye, bu zamana kadar “satmayacağız” denilip de satılan şirketleri şimdi sizlere aktarmak istiyorum.

Bakınız, Sayın Başkan, Paşabahçe Cam Sanayisi, Ereğli Demir Çelik, İskenderun Demir Çelik, ASELSAN'ın hisseleri, HAVELSAN hisseleri, ETİ Holding, PETKİM, TÜPRAŞ, Bursagaz, Esgaz, TEDAŞ, Ünye Çimento, Türkiye Gübre Sanayisi, TEKEL, İstanbul Sigorta Fabrikası, Kıbrıs Türk Tütün Limited Şirketi, Merinos Halı, Seydişehir Eti Alüminyum, Mazıdağı Fosfat Tesisleri, Hekimhan Demir Madeni, Güney Ege Linyit İşletmeleri, Ayvalık Tuz İşletmesi, Çan-Kaya Kaya Tuzları, Et Balık, Sümer Holding, Yeşilova Halı, Manisa Pamuklu Mensucat, Beykoz Deri ve Kundura, Manisa Et Tavuk Kombinasi... Sattığınız kurumları sayıyorum, belki vazgeçersiniz yani yine bir aldatmaca olduğunu söylemek istiyorum, kayıtlara geçmesini istiyorum.

Bakınız, Kütahya Şeker Fabrikası, OYAK Bank... Bunların hepsi yabancılara satılmış. Yapı Kredi Bankası, Sabiha Gökçen Havalimanı, SEKA, Türk Hava Yolları USAŞ Hisseleri, TÜRK TELEKOM, Aycell, araç muayene istasyonları, Ray Sigorta, Başak Sigorta... Başkanım, sata sata bitmemiş, bakın, okumakla bitmiyor.

İskenderun Limanı, Süttaş, Ortadoğu Teknopark, İstanbul İmar Limited Şirketi, Türk Demir Şirketi, Büyük Efes Oteli, SEKA, Başkent Doğalgaz Dağıtım, Koç Holding hisseleri, Türk Hava Yolları lojmanları, Trakya Cam ve Anadolu Cam, TOFAŞ hisseleri, ÇELBOR, Taksan, Oymapınar Barajı, Antalya Limanı, Gerkonsan, DİTAŞ, TUMOSAN, Sakarya Traktör İşletmesi, Hektaş, Büyük Tarabya Oteli, Kızılay Emek İş Hanı, Kuşadası Tatil Köyü, İstanbul Hilton Oteli, Çelik Palas Oteli, Erciyes Sosyal Tesisleri, Ataköy Otelcilik AŞ, Ataköy Marina, Yeditepe'de OYAK inşaat hisseleri, MEYBUZ Anonim şirketi...

Başkanım, okuyamıyorum yani o kadar çok satılmış ki yani okuyamıyorum gerçekten, çok satmışsınız yani bunların hepsi satılmış.

REFİK ÖZEN (Bursa) – “Süttaş” falan diyorsunuz, Süttaş özel şirket.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Bakın, Arçelik, ASPİLSAN, Cam ve Çimento Sanayisi, Soda Sanayisi; bunlar yabancılara satılan firmalar. BUMAS, ERYAĞ, İstanbul İmar Limited Şirketi, gübre sanayisinde sattığınız işletmeler, Gemlik, Samsun, İstanbul, Kütahya Fabrikaları...

REFİK ÖZEN (Bursa) – Türkiye'deki bütün şirketleri sayıyorsunuz, “Süttaş” diyorsunuz.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Ya, devlete ait olan şirketleri de sayıyorum yani satılmamış kurum kalmamış.

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – İstanbul Hilton devlete mi ait? Kuşadası Tatil Köyü neresi?

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Bakın, TEKEL işletmelerini...

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Arkadaşlar, dinleyelim lütfen, dinleyelim lütfen...

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Yani söylemek istediğim şey şu, bakın şunu söylemek istiyorum...

REFİK ÖZEN (Bursa) – Allah Allah, özünü söyleyin, geçin, gidin yani.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Özünü söyleyeceğim de o kadar çok ki belki ikna olursunuz, belki kararınızı değiştirirsiniz.

REFİK ÖZEN (Bursa) – Ya ne alaka... “Sütaş” diyorsunuz ya, Sütaş özel şirket ya!

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Bakınız, çok şey satılmış, var olan her şey...

REFİK ÖZEN (Bursa) – “Arçelik.” diyorsunuz, Arçelik özel şirket.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Dinleyelim, dinleyim.

Refik Bey, lütfen... Refik Bey, dinliyoruz.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Amasya Şeker Fabrikası, Adapazarı Şeker Fabrikası...

Bakın, Başkanım, tamam; Amasya Şeker Fabrikası özel mi kardeşim?

REFİK ÖZEN (Bursa) – Ya “Sütaş.” diyorsun, Allah Allah ya!

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Sayın Milletvekilim, Amasya Şeker Fabrikası özel mi? Elektrik dağıtım şirketleri, bakın, bunların hepsini sattınız.

REFİK ÖZEN (Bursa) – Ya, özüne geç, özünü söyle. Ya sözü niye uzatıyorsunuz bu kadar?

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Özü şu: Özünü biraz önce, konuşmama başlarken dedim ki: “Çok şey sattınız...”

REFİK ÖZEN (Bursa) – Aynı şeyi tekrarlayıp duruyorsunuz yani!

ÇETİN ARIK (Kayseri) – ...bunları okumaya benim vaktim yetmeyecek; zamanınızı çalmak istemiyorum.”

REFİK ÖZEN (Bursa) – Çalma.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Sayın Başkan, onun için, gelin... Millî Savunma, Türkiye’nin göz bebeği; millîyiz, yerliyiz diyoruz, o zaman burayı özelleştirmeyin, buraya kıymayın diyoruz. Onun için tek tek okuma gereği...

REFİK ÖZEN (Bursa) – Hâlâ aynı şeyi tekrar söyleyip duruyorsunuz ya! Özelleştirilmeyeceğini yüz kere söyledik.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Ama yine de burada kaldım, eğer inanmazsanız diğer kalanına da bir sonraki maddede devam edelim Sayın Başkanım.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Dere, bir bilgi lütfen, sizinle ilgili olan bölüm, oldu mu; Arçelik’in özelleştirilmesi sizi ilgilendirilmiyor.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI MUHSİN DERE – Aspilsan falan da sayıldı, onlar vakıf şirketi, özelleştirme yok ama.

Sayın Başkanım, bağımsız denetim raporlarıyla ilgili Sayın Vekilimiz bir konu söyledi. Bağımsız denetim raporları doğal olarak Sayıştay denetimine konu edilip KİT Komisyonu ve TBMM gündemine gelecektir. Ayrıca, yatırım finansman kararname gereği yüzde 50'sinden fazlası kamuya ait olan şirketlerin kurumsal verileri, finansal tabloları zaten kurum sitesinde, internet vasıtasıyla yayınlanma zorunluluğu var. Dolayısıyla bütün veriler bundan sonra da bugüne kadar olduğu gibi yayınlanmaya devam edecek.

Bir de Sayın Vekilimizin “Ne engel oluyor size?” yönünde bir değerlendirmesi oldu, “Bir örnek verebilir misiniz?” dedi. Sadece ona bir örnek vereyim. Şimdi, bizim ağır silahla ilgili fabrikamızda 3.500 tonluk bir presimiz var namlu basımında kullandığımız. Şimdi, ALTAY tankının namlusunun basımı için 7 bin tonluk pres gerekiyor, bunu alması gerekiyor Genel Müdürlüğün; 3.500 tonluğu var zaten şu anda ama 7 bin tonluk alması gerekiyor. Şimdi, bununla ilgili kaynak var; yurt dışında, başka ülkelerde arkadaşlar bu presi buluyorlar piyasa fiyatının yarı fiyatına, hemen almaları lazım ama izin süreci tam üç buçuk ay sürdü. Söylediğimiz bu, yani hazır bir pres var, bunu alabiliyoruz, piyasanın yarı fiyatına ama... Şirket olsa o gün karar verip gidip ertesi gün alabilecekken üç buçuk ay sürdü Cumhurbaşkanlığı sisteminin bütün hızlandırılmış hâliyle somut örnek.

Arz ederim.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Başkanım, bir söz istiyorum.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Özgür Bey, buyurun.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Geçtiğimiz maddeyle ilgili –telefon geldi, kusura bakmayın- bu Sayıştay denetiminden çıkarılmasıyla ilgili tam açıklayıcı bir bilgi verdi mi Başkanım?

BAŞKAN İSMET YILMAZ – “Sayıştay denetiminden çıkmıyor.” dedi.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Peki, kanun maddesinde buna atıfta bulunulması gerekmiyor mu?

BAŞKAN İSMET YILMAZ – “Muaf tutmadığımız için otomatikman var.” diyor yani Sayıştay denetiminden muaf...

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Bu hazineye ait ya, onun için “Sayıştay denetimine tabi.” diyor.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Açıklığa kavuşturmak için soruyorum.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yönetim ve Personel

Yönetim

MADDE 6- (1) Yönetim Kurulu üyeleri, bir üye Hazine ve Maliye Bakanının önereceği adaylar arasından olmak üzere Genel Kurul tarafından seçilir. Genel Müdür, Genel Kurul tarafından belirlenir.

(2) Yönetim Kurulu ve Genel Müdürün görev, yetki ve sorumlulukları, Yönetim Kurulu üye sayısı, Yönetim Kurulu Başkanı ve üyelerinin seçimi ve görev süreleri ile çalışma usul ve esasları, Şirketin faaliyet konuları, organları, teşkilat yapısı, tasfiye ve denetimi, iştirakler kurulması, devir ve tasfiyesi, mali hükümleri ile diğer hususlar Şirketin esas sözleşmesiyle belirlenir.

(3)Yönetim Kurulunda görev alan kamu görevlilerine 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin 34 üncü maddesine göre kamu iktisadi teşebbüsleri yönetim kurulu üyelerine ödenen tutarda ödeme yapılır.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – 6’ncı madde üzerinde bir önerge var, okutuyorum:

Milli Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3677) esas numaralı Makina ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Uğur Bayraktutan

Bayram Yılmazkaya

Özgür Ceylan

Artvin

Gaziantep

Çanakkale

Çetin Arık

Ahmet Önal

Polat Şaroğlu

Kayseri

Kırıkkale

Tunceli

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Uğur Bey, buyurun lütfen.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Başkanım, yaklaşık beş saattir çalışıyoruz, bir ara vermenizi istirham ediyorum yani en azından bir ihtiyaç molası arası verelim, o arada da gruplarla konuşalım diye diyorum.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Değişiklik önergesini geçirdikten sonra vereceğiz.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Ondan sonra bir ara verirsiniz, istirham ediyoruz Başkanım, o arada gruplarla da konuşma yaparız.

Şimdi, burada getirilen düzenleme şu: Biraz önce de ifade ettiğimiz gibi, gerekçelerde de çok ayrıntılı bahsettik, tekrara da girmek istemiyoruz. Yani böyle bir düzenlemenin... Arkadaşlardan anlıyorum, “Bir an önce bitirelim gidelim.” hareketindeler, öyle diyeyim, kelime bulamadım, incitmeyeyim diye. Şimdi, böyle bir düzenlemenin de oldubittiyle Komisyondan geçmesini istemiyoruz yani bir düşünelim, tartışalım, aynı şekilde milletvekillerimiz de bunun üzerinde bir değerlendirme yapsın.

Şimdi -burada getirilen- baştan beri söylüyoruz, 15'inci yüzyıldan bu tarafa doğru hizmet eden bir kurumdan söz ediyoruz ve cumhuriyetin yüz yılında Türk savunma sanayisi açısından önemli kilometre taşı olan bir kurumun geleceğiyle alakalı çok önemli kararlar alıyoruz; bu anlamda, çok önemli bir noktadayız bizim açımızdan. Bir yol ayrımında Makina ve Kimya Endüstrisi; anonim şirketle nereye gidecek veya mevcut hâlini koruduğumuz zaman -biraz önce gerekçede de ifade ettiğiniz gibi- gelişen teknolojiye ayak uyduracak mı uyduramayacak mı, piyasa rekabet koşulları açısından ne yapacak? Bu çok önemli.

Türkiye’de birçok kamu iktisadi kuruluşunun, bankaların bile zarar etmiş olduğu, bazı kamu bankalarının bile zarar etmiş olduğu bir ortamda Makine Kimyanın özellikle, son yıllardaki dediğiniz tabloda kâr etmesine çok sevindik, onu ifade edeyim, yani o çok güzel bir şey. O anlamda da demek ki, uygulanan politikalar veya kurumun içinde bulunmuş olduğu hukuki statü zarar etmesine engel. Bu, güzel bir şey; yani bizim argümanımızı doğruluyor ama piyasa koşulları içerisinde bir anonim şirket yapılanmasında ne olabilir diye... Böyle bir düzenleme geçtiği zaman -burada tabii, “İşçi temsilcileri de var.” dediniz veya diğer sivil toplum örgütlerinden- bütün personelin işçi statüsüne geçeceğini, mevcut personelden emekliliği gelenlerin istemeleri hâlinde -yanlış bir şey varsa sayın Bakan düzeltir- hemen emekli edileceğini bu düzenlemeyle, ki altı ayın sonunda şirkette özel hukuk hükümlerine tabi olmayan hiçbir personel çalıştırılmayacak. Makine Kimyadaki bütün Yönetim Kurulu üyeleri, genel müdürler, daire başkanları, şube müdürleri, fabrika müdürlerinin görevleri hemen sonra erecek; hep böyle oldu bundan önceki şeylerde. Bizim ısrarla ifade etmiş olduğumuz, 657’den İş Kanunu’na tabi bir şeye geçtiğimiz zaman, statüyle alakalı iddia ettiğimiz buydu. Yani bu statüyü nasıl koruyacaksınız? Yani, kamu hukukunda “usuli kazanılmış hak” bize onu öğrettiler yani bunun temeli budur; “Usuli kazanılmış hak.” diye bir şey olması gerekir. Bunu nereye, nasıl götüreceğiz diye temel soru işaretlerinden bir tanesi bu. Kabul edenler ise işçi olarak devam edecek bunda herhangi bir şey yok, sizlerin de koymuş

olduğu teklifte; etmeyenler, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına gönderilecek ancak bu personelin hâlen görev yaptığı ilde bir yer yoksa talep edeceği en fazla 3 ildeki kamu kurumlarına yönlendirilecek. Hâlen kurumda işçi olarak çalışan personele de sözleşme teklif edilecek, eğer işçiler sözleşme imzalamayı reddederse Milli Savunma Bakanlığına ait başka iş yerlerine gönderilecek, işçiler bunu kabul etmezler ya da beş gün içinde yeni yerlerinde göreve başlamazlarsa işten atılacak. Bu konuda demek ki, işçiyi veya oradaki kamu personelinin yönlendirecek Makine Kimya içerisinde bir birim oluşturulacak çünkü işçi önünü göremeyecek, orada çalışan personel önünü göremeyecek, yani buna ilişkin bir yönlendirme yapılacak öyle görüyorum ben. Bu yönlendirmenin ne derecede objektif veya subjektif olacağını, burada ne kadar konuşsak, anlatsak da bunu anlayamayız, bunu ancak pratikte önümüzdeki günlerde göreceğiz. Yani, “Ne olacağız?”a ilişkin Nostradamus değil ki buna ilişkin bir kehanette bulunalım.

Bir de bu, ileri ki maddeler de gerçi var ama. İşte, yabancı çalıştırabileceğini ilişkin -ki MEMUR-SEN bile bu konuda kaygı duyuyor- yani ülke güvenliğini ilgilendiren bir şeyde yabancılara evet, yani biz, kapalı bir ülke değiliz, sizin ilk başta ifade etmiş olduğunuz, o yabancı çalıştırılmasına ilişkin, kamu mevzuatına ilişkin bazı sırlar var, onları biliyoruz ama bu, çok önemli, çok stratejik bir kurum. Şimdi, bakın, dünyada başka ülkelerde -sizlerde çok çok daha ayrıntılı örnekleri vardır- inanıyorum ki mesela bir Türk’ü, kalkıp da bir başka şeyde, bir Yunanistan hadi onlarla çok ciddi problemlerimiz var ama bir Rusya’da, bir Amerika’da yani NASA’nın veya onların, Pentagon’un en stratejik bölümlerinde sadece kimliğinden dolayı bir Türk vatandaşını oraya sokmazlar yani Amerikan vatandaşı olup da aidiyet bağıyla ilişkin anayasal yemini yapmış olsa bile; bu konuda kaygı duyarlar. Yani ülkeler millî güvenlikleriyle alakalı ciddi bir kaygı içerisinde olurlar ve kendi stratejik kurumlarıyla alakalı bir bariyer koymaya ve ülkelerin savunma hakları açısından ve içinde bulundukları egemenlik hakları açısından çok önemli ve kıymetlidir. Bunun Makine Kimya açısından düzenlenmesi, bir oldubittiye getirilmeden kendisiyle alakalı bir öz eleştiri yaparak “Ben ne yapıyorum?” demesine ilişkin tarihî uyarılarımızı yapıyoruz. AK PARTİ’deki değerli milletvekili arkadaşlarım da bu konudan kaygılanmasınlar, biz, bu itirazları ileri sürmek zorundayız.

Sonuç olarak, bu bir dış politikadır ve Makine Kimya, bizim en stratejik kurumlarımızdan bir tanesidir. Kaygı duyuyoruz bu konuda, gerçekten ciddi anlamda kaygı duyuyoruz yani anonim şirket statüsü veya bununla alakalı, yabancılara alakalı istihdam millî güvenlik politikalarımıza zarar verir mi? Kaygı duyuyoruz yani. Bu konuda gerekli, içten şeyler istiyoruz. Biraz önce sevgili Çetin Arık ifade etti. Biz, anonim şirketin yapılanması, denetimleriyle bunlarda değiliz, biz, yani siyah ve beyaz gibi; yani flu bakmıyoruz olaya. Biz bu taraftan baktığımız zaman diyoruz ki: Bu statü değişikliği kanun teklifinin gerekçesinde ileri sürülen soyut gerekçelerle ifade edilemez. Yani o soyut gerekçeler bu statü değişikliğinin muhik sebebi olamaz hukuki terimle yani o, muhik sebep olamaz, bunu bir kere daha ifade ediyoruz.

İşte, kamulaştırma görevi var, şirketin yüklendiği taahhütleri yerine getirebilmek için Millî Savunma Bakanlığının envanterinde bulunan ham madde, araç gereç, cihaz, bina gibi şeylerin bedelsiz kullanımına ilişkin hükümler var; bunlar ayrı olaylar.

Bir de şirketin 12 yasa ve kararnameden muaf olacağına ilişkin bir düzenleme getiriyorsunuz. “Türk Ticaret Yasası’na göre kuruluşu, ayni-nakdî sermaye konulması ve şirket topluluğunun genel kurul toplantısına Ticaret Bakanlığından temsilci görevlendirilmesine ilişkin hükümler de şirket hakkında uygulanmayacaktır.” deniliyor.

Özel hukuka ilişkin hükümler ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri uygulandığı zaman, piyasa koşullarında “AŞ” dediğimiz zaman, biraz önce de ifade ettiğim gibi, AŞ’ye nereden bakacaksınız? Kâr-zarar mantığıyla yola çıkacaksınız ve bu marjı kendinize baz alacaksınız. Türkiye Cumhuriyeti -biraz

önce arkadaşlarımız da ifade ettiler- bir anonim şirket değil, anonim şirket olmadığı için de kâr-zarar mantığıyla bakamayız. Israrla ifade ettiğimiz gibi, bu kurum da herhangi bir kamu iktisadi teşebbüsü değil, stratejik bir kurum. Biz buradan baktığımız zaman ÇAYKUR da bizim için bir stratejik kurum, fındık da FİSKOBİRLİK de bizim için stratejik yani bunlar dünyada Türkiye'nin elinde olan en büyük kozlar. Hangi siyasal iktidar gelirse gelsin, siyasal iklim nasıl değişirse değişsin Makine Kimyaya bugüne kadar yüz yıl içerisinde o kurumun mahremiyetine dokunmayacak bir anlayışla bakmış siyasal iktidarlar, hiçbir problem olmamış. Yani siyasetin içerisinde siyasal manevralar olabilir, genel müdürlüğü değişikliği olabilir, onları anlayışla karşılayabiliriz ama Makine Kimya siyasetin dışında kalmış, özerk kalmış, bugüne kadar o kâr marjıyla getirmiş. Biz diyoruz ki biz o kurumu pamuklara sarmalıyız; bakın, biz o kurumu pamuklara sarmalıyız. İçtenlikle böyle söylüyoruz yani hiç yıpratmak şeyler söylemiyoruz, o kurum bizim için çok kıymetli. Sayın Başkan, o anlamda diyoruz ki çok müthiş bir envanteri var, bu teklif gelene kadar ben bu envanteri bilmiyordum, envanteri görünce ne kadar güçlü olduğumuzu, ne kadar güzel şeyler yaptığımızı gördüm. İyi ki cumhuriyet var, cumhuriyet bize böyle bir kurumu kazandırmış, nur içinde yatsın Mustafa Kemal Atatürk. O anlamda, bu kaygılarımızla alakalı, eğer Sayın Başkan da uygun görürse –biraz önce Özgür Bey de şeyle görüştü, çok ayrıntıya da girmeyeyim o konuda- bir değerlendirme yapılırsa bunları yeniden şey yapalım.

Başkanım, bir ara vererseniz onu da takdirlerinize sunarsam...

Çok teşekkür ediyorum, saygılar.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Bir açıklama lütfen...

Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI MUHSİN DERE – Sayın Başkanım, bu Sayıştay Kanunu konusunu netleştirmek için Sayıştaydan arkadaşlarımız da burada. Sayıştay Kanunu'nun "Denetim Alanı" başlıklı 4'üncü maddesi var; orada, kamu iştiraki olan şirketlerin Sayıştay denetimine tabi olacağı açıkça yazıyor, burada kanun, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu. Dolayısıyla, burada tekrar ifade etmenin gereği yok diye yazılmadı. Sayıştay denetimine tabi olduğunu arkadaşlar da teyit ederler, hiçbir sıkıntı yok.

Yabancı işçi çalıştırılması konusunu sayın vekilimiz sordu, sadece o kısımla ilgili kısa bir açıklama yapayım. Bizim ülkemizde yabancı ortaklı şirketler var; TEI var örneğin, FNSS var, değişik şirketler var, birçok şirketimiz var savunma sanayisinde ve örneğin, millî muharip uçakta belli ülkelerle iş birliklerimiz var, TAI'nin Millî Muharip Uçak Projesi. Dolayısıyla bizim ülkemizde savunma sanayisi projelerinde yabancı çalıştırma zarureti var zaten, şu anda söylediğimiz esaslar çerçevesinde çalıştırılıyor. Makine Kimyada da bu ihtiyaç olabilir bazı projelerde, bazı AR-GE projelerinde. Belirli kısıtlamalara uymak, klerans ve çalışma izni kısıtlamalarına uymak kaydıyla bunun olması, uygulanması zaruri. Bir de Türk asıllı mavi kartlı vatandaşlarımız var yani Türk asıllı ama başka ülkelerin vatandaşı; onların ülkeye döndüğünde çalıştırılmasına ilişkin düzenlemeler var. Emin olun, bu yabancı çalıştırma konusu bu zarureten kaynaklanıyor.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum.

7'nci maddeye geçiyoruz.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Başkanım, mola verelim.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Şu kritik madde geçtikten sonra...

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Konuşma yapacağım 7’nci maddede.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Yine yapın da...

Açık bırakırsak, ne olacak, ne değişiklik yapılacak değil de en azından, bizim bu kurum hakkında -yani o değişiklik var ya- ne düşünüyoruz; o bir ortaya çıksın, ondan sonra hatta sendika temsilcilerimiz var, onlar da dâhil olmak isterlerse söz vereceğim, o zaman bir ara vereyim.

7’nci maddeyi ...

Personel rejimi

MADDE 7- (1) Şirket hizmetlerinin gerektirdiği görevler, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa tabi personel eliyle yürütülür. Bu kapsamda istihdam edilecek personel, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır. Şirket faaliyet alanı ile ilgili konularda geçici veya sürekli olarak yerli ve yabancı uyruklu personel istihdam edebilir. Şirkette istihdam edilecek personel hakkında kamu kurum ve kuruluşlarına personel alınmasına dair mevzuat hükümleri uygulanmaz. İstihdam edilecek personelin; işe alınması, sayısı, ataması, nakli, görevlendirilmesi, eğitimi, niteliği, kadrosu, unvanı, görevde yükselmesi, ücreti ile diğer tüm mali ve sosyal hakları, terfisi, izni, çalışma esasları, vekâlet, ödül ve disiplin işlemleri ile sözleşme esasları ve benzeri diğer uygulamaya ilişkin hususlar Genel Kurul tarafından çıkarılacak düzenlemeler ile belirlenir. Genel Kurul bu yetkisini Yönetim Kuruluna devredebilir. Ancak anılan personele, ücret ve diğer tüm mali ve sosyal hakları kapsamında, yapılacak ödemelerin aylık ortalaması, Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Genel Kurul tarafından tespit edilecek üst sınırı geçemez.

(2) Şirket bünyesinde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu uyarınca düzenlenecek çalışma izni veya çalışma izni muafiyeti ile yabancı uyruklu personel çalıştırılabilir. Başvuruya ilişkin izlenecek usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Bakanlıkça müştereken belirlenir. Çalışma izni muafiyet belgesi verilen yabancı, bu belge ile iş sözleşmesi süresi boyunca Türkiye’de ikamet edebilir ve Şirket bünyesinde çalışabilir.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Özgür Bey, buyurun lütfen.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Arkadaşlar, Amerika’yı yeniden keşfedeceğimiz bir süreç değil önümüzdeki süreç. 1980 sonrası neoliberal dalganın sert rüzgârı neticesinde “arpalık”, “verimsiz”, “Zarar ediyor.” söylemleri ve boyalı basının pohpohlamaları, işveren çevrelerinin alkışları ve sağ siyasal iktidarların kamunun neyi var neyi yoksa elden çıkarma arzuları neticesinde yaklaşık 70 milyar dolarlık özelleştirme yapıldı ki bunun 62,7 milyar dolarlık kısmı son on dokuz yılda gerçekleştirildi. Buradan şuraya varmak istiyorum: “Uçacağız, kaçacağız, işçiler açısından şöyle güzel olacak, böyle güzel olacak.” söylemleri en hafif deyişle palavranın ötesine geçmedi.

Türkiye işçi sınıfının, özelleştirme deneyimlerinden ötürü sütten ağzı yanmıştır, TELEKOM ve enerji sektöründe yaşanan özelleştirmeler sonrası yangın yerine dönen o iş kollarının dumanı hâlâ tütmektedir. Günün koşullarında yeni işverenin “Birlikte daha güzeli, daha iyi koşullarda başaracağız.” söylemleriyle işverenle sözleşme imzalayan çalışanlar kısa süre sonra “Keşke kamu işçisi olarak kalsaymıştık.” dediklerinde atı alan Üsküdar’ı geçmişti. Birçoğu işini, aşını kaybetme durumuyla karşı karşıya gelmiş, şanslı olanlar özel sektörün acımasız şartlarında emeklilikleri için gün saymışlardır. Özelleştirilme gerekçesiyle istihdam fazlası olarak gösterilen ya da özel sektörde çalışmak istemeyen kamu personeli başka kamu kurum, kuruluşlarına gönderildi; yıllarca çalışıp deneyim kazandıkları alanlardan kendilerinden gereği gibi yararlanılamayacak kurumlara ve görevlere gönderilen mühendis,

teknisyen ya da diğer alanlarda çalışanlar kendi mesleki varlık ve üretkenliklerinden koparıldılar. Özlük haklarındaki gerilemenin yanında, kamu açısından da atıl istihdam yaratılması anlamında gelecek sonuçları Türkiye Cumhuriyeti devleti ve çalışanları olarak deneyimledik.

Teklifte de MKE Anonim Şirketi çalışanlarının 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi işçi statüsünde olacağı öngörülüyor, sosyal güvenlik statüleri 5510 sayılı Kanun'un 4 (a) maddesinde olacak. Burada az önce bir milletvekilimiz de soru olarak gündeme getirdi, kamu işçisi olan işçiler bu kuruma geçtiklerinde kamu işçisi niteliklerini kaybedecekler, benim anladığım bu. Sözleşme yapacaklar, normal SGK'ye bağlı olarak çalışmaya başlayacaklar, özel kanuna tabi. O zaman kamu niteliğini kaybedip normal işçi statüsüne dönecekleri için aslında bu da bir anlamda bir özelleştirme gibi anlaşılabilir; bununla ilgili de cevap verilirse memnun olurum. Bu işçilerin durumu özelleştirme değil midir? Sayın Bakanım, kamu işçisi olacak mıdır hâlâ bunlar? Bunlar özelleştiğinde bu işçilere hâlâ kamu işçisi mi diyeceğiz yoksa özel işçi mi olacak? Bir milletvekilimiz daha sormuş, zannedersem Milliyetçi Hareket Partisindendi.

En önemli hususlardan biri de şirket faaliyet alanıyla ilgili konularda geçici veya sürekli olarak yerli ve yabancı uyruklu personel istihdam edilecek. Şirkette istihdam edilecek personelin kamu kurum ve kuruluşlarına personel alınmasına dair mevzuat hükümlerinin uygulanmayacağı düzenlenmektedir. Bu sermayenin tamamını bu memleketin hazinesi karşılayacak ama birileri kafalarına göre bir istihdam modeli uygulayabilir. Bunun işleyen bir demokraside kabulü mümkün değildir. MKE kurumu statü değişikliğine rağmen bir iktisadi devlet teşekkülüdür ve öyle de olması gereklidir. Kurulacak bu anonim şirkette istihdam edilecek kişilerin de şirket her ne kadar özel hukuka tabi olaksa da Millî Savunma Bakanlığının ilgisi olması sebebiyle, personel temini noktasında, kamu mevzuatında aranan niteliklere sahip olmayan kişilerin istihdamına cevaz verecek düzenlemelerden kaçınılması gerekirdi.

Burada alelade bir şirket kuruluşundan bahsetmiyoruz. Türk Silahlı Kuvvetleri ve kolluk güçlerimize silah, mühimmat, araç ve gereç üreten, doğrudan doğruya ülkenin güvenliğine ilişkin alanlarda faaliyet yürüten bir şirketi konuşuyoruz ama bu şirkette çalışacak kişilerle ilgili yeter şartlar söz konusu olduğunda işi şansa bırakmak tam da işte bu iktidarın kafa yapısıyla mümkün olabilirdi. Şirkette çalışacak kişilerin 657 sayılı Kanun'un 48'inci maddesinde tanımlanan şartlar ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 4'üncü maddesinde belirtilen şartları taşımaları kimi niçin rahatsız etmiştir? Kriterlerin önceden belirlenmesinden neden rahatsız olunur? "Daha önce ne istediler de vermedik?" "Kandırıldık." diyenler hâlâ iş başındayken biz bu ülkeyi kumar masalarında bulmadık ki birilerinin iyi niyetine güvenerek riske edelim. Türkiye Cumhuriyeti, savaş meydanlarında emperyalizme meydan okuyan koca yürekli Gazi Mustafa Kemal ve silah arkadaşlarının gayreti, Mehmetçik'in kanı, ulusun topyekûn fedakârlığıyla kuruldu. Ne demek şimdi, parasını benim milletim verecek, düdüğü başkası alacak? Bu millet bunun hesabını sorar.

Kanuna ve yönetmeliğe göre, affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, millî savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas ve ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak şartı teklifin bu şekilde yasalaşması durumunda bu şirkette çalıştırılacak kişilerde aranmayacaktır Değerli Bakan Yardımcım, dolayısıyla, niteliği itibarıyla, ulusal güvenlikle doğrudan ilişkili olan bu şirkette bu şartlar aranmadan personel istihdamının önünün açılması kabul edilemez.

Teklifin genel gerekçe kısmının ilk paragrafında da aslında teklif sahipleri gerçeği kabul etmiştir; Türk savunma sanayisinin temelini oluşturan Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu ve ikinci paragrafında mühimmat, silah, roket, patlayıcı ve diğer savunma ürünleri konusunda Türk Silahlı Kuvvetleri ve güvenlik güçlerinin en önemli tedarikçisi konumunda olan Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu nitelermeleriyle MKE'nin Türkiye Cumhuriyeti devleti açısından taşıdığı önem ortaya konmuştur. Bu gerçeklik orta yerde dururken bu ülkenin yetişmiş mühendis, teknisyen ve işçi kadrolarıyla yürütülebilen ve oldukça da başarılı olan bu kurum şirkete dönüştürülerek yabancı istihdamının da yolunun açılması ayrıca düşündürücüdür.

Teklifle, şirket nezdinde istihdam edilecek personelin işe alınması, sayısı, atanması, nakli, görevlendirilmesi, eğitimi, niteliği, kadrosu, unvanı, görevde yükselmesi, ücreti ile diğer tüm mali ve sosyal hakları, terfisi, izni, çalışma esasları, vekalet, ödül ve disiplin işlemleri ile sözleşme esasları ve benzeri diğer uygulamaya ilişkin hususların Genel Kurul tarafından çıkarılacak düzenlemelerle belirleneceği ve anılan personele ücret ve diğer tüm mali sosyal hakları kapsamında yapılacak ödemelerin aylık ortalamasının Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak, Genel Kurul tarafından tespit edilecek üst sınırı geçemeyeceği hüküm altına alınmak istenmektedir. Başlı başına bu düzenleme dahi Anayasa'nın 48'inci maddesinde düzenlenen sözleşme hürriyetine ve 53'üncü maddesinde düzenlenen toplu sözleşme hakkına aykırılık taşımaktadır. Kamu kurumu olmaktan çıkarılan ve özel hukuk hükümlerine tabi bir şirkete dönüşen MKE AŞ'nin imzalayacağı sözleşmelere kanun yoluyla bir üst sınır getirilmesi ve bu üst sınırın da işveren konumundaki bir organa, Yönetim Kurulu ya da Genel Kurula bırakılması sözleşme hürriyetini zedeleyeceği gibi, hâlihazırda toplu sözleşme imzalayan bu kurumda toplu sözleşme hakkına müdahale niteliğindedir.

Bu teklife neresinden bakarsak bakalım bir kamu yararı olduğunu ifade etmek abesle iştir. Her fırsatta yerli ve millî olduğunu ifade edenler bilmelidir ki bu teklif başlı başına bir millî güvenlik zafiyeti doğuracaktır.

Teşekkürler.

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Başkanım, benim de birkaç sözüm olacaktı.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Tabii, Ahmet Önal Bey, buyurun lütfen.

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Maddeyle MKE'nin personel rejimi kökten dönüştürülmekte, memur ve sözleşmeli personel kadroları ve pozisyonları kaldırılarak şirkette çalışanların 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi işçi statüsünde olacağı ve bunların sosyal güvenlik statülerinin de 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacağı düzenlenmektedir.

Diğer yandan, kurulacak şirkette faaliyet alanıyla ilgili konularda geçici veya sürekli olarak yerli ve yabancı uyruklu personel istihdam edileceği düzenlenmektedir. Ayrıca, şirkette istihdam edilecek personele kamu kurum ve kuruluşlarına personel alınmasına dair mevzuat hükümlerinin uygulanmayacağı da düzenlenmektedir; bizce bu husus sıkıntılıdır. Hâlihazırda 233 sayılı KHK'ye tabi olan MKE Kurumu statü değişikliğine rağmen bir iktisadi devlet teşekkülüdür ve burada istihdam edilecek kişilerin de şirket her ne kadar özel hukuka tabi olsa da şirketin Millî Savunma Bakanlığıyla ilgisi olması nedeniyle bu mevzuata tabi olması gerekmektedir. Diğer yandan şirketin faaliyet alanı doğrudan kamu güvenliğini ilgilendiren savunma sanayisi olması hasebiyle de şirkette çalışacak kişilerin 657 sayılı Kanun'un 48'inci maddesinde tanımlanan şartlar ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliği'n 4'üncü maddesinde belirtilen şartları taşımaları bence bir zorunluluktur. Örneğin kanuna ve yönetmeliğe göre affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, millî savunmaya

karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk; zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak şartı burada çalıştırılacak kişiler de aranmayacak mı? Niteliği itibarıyla ulusal güvenlikle doğrudan ilişkili olan bu şirkette bu yönde bir kısıtlama getirilmemesi sıkıntılı ve sorunlu bir konudur.

Maddeyle ayrıca, şirket nezdinde istihdam edilecek personelin işe alınması, sayısı, ataması, nakli, görevlendirilmesi, eğitimi, niteliği, kadrosu, unvanı, görevde yükselmesi, ücreti ile diğer tüm mali ve sosyal hakları, terfisi, izni, çalışma esasları, vekâlet, ödül, disiplin işlemleri ile sözleşme esasları ve benzeri diğer uygulamaya ilişkin hususların Genel Kurul tarafından çıkarılacak düzenlemelerle belirleneceği ve alınan personele ücret ve diğer tüm mali ve sosyal hakları kapsamında yapılacak ödemelerin aylık ortalamasının Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Genel Kurul tarafından tespit edilecek üst sınırı geçemeyeceği öngörülmektedir. Söz konusu düzenleme de Anayasa'nın 48'inci maddesinde düzenlenen sözleşme hürriyetine ve 53'üncü maddesinde düzenlenen toplu sözleşme hakkına aykırı hükümler taşımaktadır. Öncelikle bir kamu kurumu olmaktan çıkarılan ve özel hukuk hükümlerine tabi hâle getirilen bir şirketin imzalayacağı sözleşmelere kanun yoluyla bir üst sınır getirilmesi ve bu üst sınırın da işveren konumundaki bir organa bırakılması sözleşme hürriyetine bence de aykırılık teşkil etmektedir, aynı zamanda toplu sözleşme imzalayan bu kurumda toplu sözleşme hakkına da müdahale anlamına gelebilecektir. Dolayısıyla, Genel Kurulda alınan karar çerçevesinde ücret ortalamaları ikramiyesiz bir biçimde belirlenirse geçiş hükümlerine tabi olan personel de dâhil olmak üzere hak kaybına uğrama ihtimalleri bence yüksek olacaktır. Genel Kurulda belirlenecek üst sınıra bağlı olarak ortaya çıkacak ücret ve hak kayıpları toplu sözleşmeyle de giderilemeyecek. Tüm bu olumsuzlukların düzenlenmesi ya da düzeltilmesi konusunda herhangi bir çalışmanız var mıdır?

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Bayram Bey, buyurun.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Makina ve Kimya Endüstrisi 15'inci yüzyıla Osmanlı İmparatorluğu'na kadar uzanır, kurumun çekirdeğini tabii Fatih Sultan Mehmet tarafından kurulan Top Dökümhanesi oluşturur. Kurtuluş Savaşı sırasında malzeme ve ustalarla birçok dağınık atölye hâlinde olan kuruluş Mustafa Kemal Atatürk tarafından 1923 yılında Ankara Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü adı altında kurulmuştur, böylece Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk sanayi tesisleri olmuştur. Türk Silahlı Kuvvetlerimizin yurt içi ve yurt dışı askerî operasyonlarda kullandığı mühimmatı, patlayıcıyı, silahı üreten Kurum, yurt güvenliğimizin teminatı ve güvencesidir.

Millî savunma sanayimizin lokomotifleri olan Türk Silahlı Kuvvetlerimiz ile Emniyet teşkilatımızın kullandığı askerî mühimmatı üreten, Anadolu'nun orta yerinde yer alan 12 hanelik bir köy, önce kasaba, sonra ilçe ve 89 yılında il hâline gelmiştir. Makine Kimya Endüstrisi Kurumunda ve entegre tesisinde insanların önce dedeleri, sonra babaları, şimdi de çocukları çalışmaktadır. Bir anlamda Kırıkkale şehri çok borçludur Makine Kimyaya. Kurumda bir dönem çalışan işçi sayısı 20 bin iken şimdi toplamda 5.800'e kadar düşmüştür. Kurumun yapı ve statüsünün değişeceği söylemleri uzun süredir kamuoyuna yansımakta, her defasında şehirde büyük bir tedirginlik yaratılmaktadır. Kuruma ait fabrikaların birçoğu Kırıkkale'de bulunmaktadır. Bunun yanında kurumun Çankırı'da ve Ankara'da fabrikaları vardır. Kurumun daha önce bazı fabrika ve atölyeleri kapatılmış, bu durum Kırıkkale'ye çok büyük yaralar açmıştır. Benzer yöntemlerle kuruma ait olan -az önce de bahsettik- ÇELBOR bir oldubittyle özelleştirilmiş, bugün ÇELBOR diye bir tesis de maalesef yoktur.

Makine Kimya Endüstrisiyle ilgili hep hantal bir yapıya sahip olduğu, verimli olmadığı, kâr elde etmediği gibi iddialar iktidar partisince hep dillendirilmiştir ama yirmi yıldır tek başına iktidar olan parti kurumu büyümek için kapsamlı hiçbir adım atmamıştır.

Makine Kimya Endüstrisinin yurt güvenliğindeki stratejik önemi, savunma sanayimizin ana omurgasını oluşturması ve yarınlarımızın teminatı olması gibi hayati sebeplerle kamuya ait olma özelliği korunmalıdır, yurt güvenliği özel sektörün inisiyatifine bırakılmamalıdır.

Kamu kurum ve kuruluşlarında hizmet sözleşmesiyle şirket elemanı yani taşeron olarak çalışan işçilere kadro verilmesi düzenlemesi partimizce de sıkça dillendirilmiştir, şu anda arkadaşlarımız tarafından söylendiği gibi. Bu konuda birçok kanun teklifi de verilmiştir. Yüzbinlerce insanı doğrudan ilgilendiren bu konu partimizin seçim bildirgesinde yer almıştır. Bu konuda 30 Haziran 2018 tarihinde Bakanlar Kurulu kararıyla kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında taşeron olarak çalışanlara kadro verilmesi düzenlemesi yapılmıştır. Bu anlamda KİT olma özelliği taşıyan Makine Kimya Endüstrisi fabrikalarında çalışan taşeron işçilere kadro verilmemiştir. Üstelik getirilen düzenlemede bu konuda bizce açıklayıcı, aydınlatıcı hiçbir düzenleme de yoktur. Makine Kimya Endüstrisi Kurumunun kamu iktisadi teşebbüsü yani KİT olma özelliği kaldırılıp Milli Savunma Bakanlığına bağlı bir anonim şirket şeklinde bir yapıya dönüştürülmesi kurumun özelleştirilmesi ya da özerkleştirilmesi için atılacak bir adım olacaktır. Yani MKE kurumunun kamu hukuku hükümlerine tabi olmasına son verip özel hukuk hükümlerinin uygulanması sağlanacak, böylece kurum kamu denetiminin dışına çıkarılacaktır. Ayrıca, kurumun yapı ve statüsünün değiştirilmesiyle birlikte kurumda yer alan personelin başka fabrika ve illere gönderilmesine de yol açılacaktır. Taslağa eklenen geçici maddeyle de kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden altı ay sonunda kurumda İş Kanunu'na tabi olarak çalışan personel dışında personel kalmaması amaçlanmaktadır. Bu süre içerisinde kurumda çalışanlara iş sözleşmesi teklifi yapılacak, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek1 ve 2 sayılı Cetvel'e tabi olarak çalışan personelden sözleşmeyi imzalamayı kabul etmeyenler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca diğer kurum ve kuruluşlara nakledilecektir, bu tam bir dayatmadır. Ayrıca, kanunun yürürlüğe girmesiyle şirkete alınacak personel kamu kuruluşlarında personel alımıyla ilgili hükümlere tabi olmayacaktır. Kurum şirkete dönüştürüldükten sonra, personelin nakli, terfisi, ataması, işe alımı, görevlendirmesi, ödül ve disiplin işleri Şirket Genel Kurulu tarafından çıkarılacak düzenlemelerle belirlenecektir. Genel Kurul bu yetkisini yönetim kuruluna devredebilecektir; Bu durum da beraberinde çalışanlar için güvencesiz bir çalışma yaratacak keyfiliğe yol açmaktadır.

Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında ambargo uygulandığı dönemde son dönemlerde Suriye'de yapılan askerî operasyonlarda olduğu gibi her atölyesini bir cephe gibi kullanmış ve yapılamaz denilen her şeyi alınının teriyle yapmıştır Makine Kimya Endüstrisi. Bugün ülkemizde sanayi varsa bunu da bir anlamda 1920'lere dayanan Makine Kimya Endüstrisi Kurumu fabrikalarına borçluyuz. Makine Kimya Endüstrisi, Atatürk cumhuriyetinin kurduğu fabrikalardır. Tüm faaliyetlerini kendi ürettiği ürünlerden elde ettiği kârdan ve hurda gelirlerinden, bir kısmını kendi içinde kullanıp fazlasını satarak finanse etmekte ve yüz milyonlarca lira kâr etmektedir. Makine Kimya Endüstrisi gelenekleri, örf ve âdetleri olan kendine ait teamülleri olan bir kuruluştur, faaliyet alanı daha çok özel ve spesifik görevlere dayanır. Burada bir elemanın yetişmesi en az beş on yıllık tecrübeye ve emeğe dayanır. Kaldı ki bu süre içerisinde usta-çırak yöntemiyle işbaşı eğitimleri yapılmakta, burada personel ayrıca gözlemlenmekte ve yeteneklerine göre değerlendirilebilmektedir.

Makine Kimya Endüstrisi bu ülkenin en büyük başarılı üniversiteleri gibi mühendis yetiştirmektedir. Makine kimya Endüstrisinin çalışanlarını küçümsemek yerine yetişen personelin maaşını düzeltecek çalışmalar pekâlâ yapılabilir. Makina ve Kimya Endüstrisi çok stratejik ve kritik, bu nedenle de liyakat sisteminin çok önemsenmesi gereken bir kurumdur. Bir mühendis işe girer, belli bir süre yetiştikten sonra yeterli olursa sınava da girmeden devam eder.

Sayın Başkanım, yani bu uzayacak...

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Biliyorum, biliyorum, 8’inci maddeden sonra ara veriyoruz.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – “7” dediniz Başkanım.

Başkanım, konuşacağım.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Tabii, tabii, buyurun lütfen.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – O zaman konuşacağım.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Ona geçmeyelim, burada bırakalım Başkanım.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – 8’inci maddede ara veriyoruz.

Uğur Bey, buyurun lütfen.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Değerli Başkanım, önce “7’nci maddede ara vereceğim.” dediniz.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Yok, bir önergem geçsin de... Aynen öyle söyledim, yani o kritik olan önerge geçsin, özelleştirmeyle ilgili. Sizin, esasında buradaki bütün partilerin kaygılarını gideren madde. Doğru mudur? Hisse senedi satılmasın, işte, menkulleri satılmasın, gayrimenkulleri satılmasın, devredilmesin; onunla ilgili önerge geçsin, ondan sonra ara verelim.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Değerli Başkanım, siz “7’nci maddede ara vereceğim.” dediniz.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Önerge geçtikten sonra dedim.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Yani 8’e geçmeyecek misiniz?

BAŞKAN İSMET YILMAZ – 8’i bitirip ara vereceğim.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Ama öyle demediniz Başkanım. Değerli Başkanım...

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Peki, arayışınızın talebinize göre 7’yi geçtikten sonra verelim.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Öyle dediğiniz için diyorum Başkanım ben, hatta 6 dediniz, 7’ye opsiyon tanıdınız, ona da bir şey demiyoruz böyledir diye.

Şimdi, arkadaşlarımız, sabrını aşmadan az konuşmak istiyoruz; biz avukatlar çok konuşuyoruz, az konuşalım.

BAŞKAN İSMET YILMAZ – Bak, sendikacılar da bekliyor dediği gibi, onlara da söz hakkı vereceğiz yani müsaade ederseniz.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Avukatlar olarak çok konuşuyoruz, az konuşalım diye çabalyoruz. Bizi çok konuşturmayın yani Sayın Başkana izah ettim, çok ayrıntıya girmek istemiyorum Sayın Başkan biliyor.

Sayın Başkan, Değerli Bakan Yardımcısı; bu kurumlara baktığımız zaman, Gazi Fişek Fabrikası, kapsül fabrikaları, MAKSAM Makine ve Maske Fabrikası, Barutsan’da roket ve patlayıcı fabrikaları, Hurda İşletmesi Müdürlükleri, Çankırı’da silah fabrikaları, Kırıkkale’de mühimmat fabrikası, barut fabrikaları -yanlış olursa tashih ederseniz- ağır silah fabrikası, çelik fabrikası, silah fabrikası, destek

işletmeleri ve bunun haricinde iştirakler olarak Makine Kimyanın ROKETSAN’da, Mercedes-Benz Türk Aş’de, yine, otomotiv hizmetlerinde, Kırıkkale Üniversitesinde çok ciddi anlamda da iştirakleri var. şimdi, burada şunu görüyoruz ki... Bunları niye okudum? Makine Kimyanın hani Sayın Genel Müdürün de, Sayın Bakanın da ifade ettiği gibi kârlılığını... Özellikle son yıllarda bu kârlılığın artmasının en büyük nedenlerinden bir tanesi şu çalıştığı alanlara baktığınız zaman alıcısının kamu olduğu gözüküyor. Yani bir anlamda tekel, bir anlamda tekel öyle diyelim.

BAşKAN İSMET YILMAZ – Doğru, doğru, alıcısı ağırlıklı olarak kamu.

UğUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Yani ağırlıklı olarak kamu. Yani biraz önce FNSS falan onlarda özel şeyler var, NUROL Grubu filan ama bu tam tekel. Demek ki kârlılığına etki eden en büyük şey, en büyük alıcısının kamu olması ve bir anlamda da tekel faaliyeti yürütmesi nedeniyle gerçekten şey oluyor. Bunu niye anlatıyorum? Bu çok cazip bir şey yani biz özel sektör filan diye diyoruz ama dış sermayeyi göz önüne almıyoruz. Yani bizim en çok çekindiğimiz, işte, Sakarya’daki Tank Palet olayı ki buna ilişkin karar yayımlandığı zaman Resmî Gazete’de çok açık bir şekilde -istiyorsanız aradan sonra getireceğim- özelleştirmeyle alakalı açık ibareler olmasına rağmen Sayın Cumhurbaşkanı dedi ki: “Hayır, bu özelleştirme değildir.” Anlaşamadık, yani orada özelleştirme yazıyor olmasına rağmen “Bu bir özelleştirme değildir.” denildi. Yani nereden baktığınız önemlidir bu olaya. O açıdan bu konuya bir kere daha dikkatinizi çekmek istiyoruz. Bizim kaygılarımız özel sektör açısından, yarın bir gün bir kâr zarar marjıyla baktığımız zaman zarar eden bir kuruluşu özelleştirme kapsamına alarak özel sektöre devretmeyle alakalı kaygılarımızın ötesinde... Çünkü piyasa koşulları açısından baktığımız zaman ki buna hangi türlü bariyeri koyarsanız koyun yabancı sermayenin de bu işin içerisine girmesine ilişkin herhangi bir engel koyamazsınız, bu da bizim önümüze gelecektir. Bunu da neden dolayı diyoruz? Millî güvenliği ilgilendiren, bizim ısrarla ileri sürmüş olduğumuz savunma, millî güvenlik konsepti, yabancı sermayenin herhangi bir şekilde ülkenin dış güvenliğini -ki i güvenlikte de ciddi anlamda bir mücadele üretiyoruz, terörle mücadele eden bir ülke gerçeğiyle karşı karşıyayız- bizi zafiyete uğratacak bir gelişmedir. Bunu bir kere daha paylaşmak istiyorum. O nedenle Sakarya olayında yaşamış olduğumuz olay ki özel sektöre bu işin geçmesinden sonra ne kadar iyi yaparsa yapsın bu eğer gerçekleşirse... Bakın, Sakarya’da bir şey yaşadık, ayrı bir olay yaşadık, havai fişek olayını yaşadık ki iki üç saat sonra ben oraya gittim yani çok farklı bir şey. Makina ve Kimya havai fişek üretmiyor benim bildiğim, öyle bir şey üretmiyor ama özel sektörün o güvenlik açısından orada nasıl zafiyet yaşadığını bire bir gördük, o ölümlerle alakalı yargılama devam ediyor. Sayın bakanlar da oradaydılar, biz de oradaydık. Felaket böyle açık açık, koşa koşa geliyormuş ve kimse o felaketi ciddiye almamış. Biraz önce de ifade ettiğimiz gibi -arkadaşlarım da bu kaygılarını belirtti- burası bir konserve fabrikası değil, burası bir un fabrikası da değil yani bu güvenliği sağlayacak olan belki de bugüne kadar bu başarıyı getirmiş olan kurumun kârlılığının yani maksimum düzeyde, rantabl olmasının veya kurumun prodüktif çalışmasının altındaki temel yapı, belki de bu KİT olmasından dolayı kaynaklanıyor. sizin yük olarak görmüş olduğunuz. elinizi kolunuzu bağlayan. serbest piyasa koşullarında çalışmanızı engelleyen bu yapı da olabilir. Yani buna ilişkin de bana göre i dünyanızda bu soruyu kendinize sorun diye diyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAşKAN İSMET YILMAZ – Evet, Uğur Bey, teşekkür ediyorum.

Bu madde üzerinde 2 önerge var.

Önergeleri aykırılık sırasına göre okutuyorum: